LIET. BIBLIOGR. TARNYBOS DOVANA

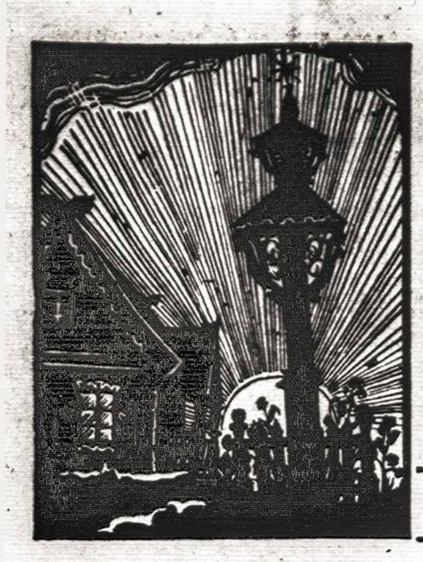

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 33 (501) TORONTO, Ontario, 1959 m. rugpiūčio (August) mėn. 13 d. Kaina 10¢

The Lights of Homeland

Lithuanian Weekly

Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada

Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS

Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija

941 Dundas St. W., Toronto

Jaunimo oazės

Gyvendami naujųjų laikų vergiją — sovietinio Babilono siautėjimą, žvelgiame ateitin, į laisvės jėgų susitelkimą bei jų pergalę. Mūsų laukimas yra pagrįstas idealais, kurie įgalina pakelti visus sunkumus, puolimus, šmeižtus, klastas. Tie idealai savyje yra nesugriaunami, bet mūsų ištikimybė jiems nėra nesugriaunama. Ji gali būti sudilinta atšiaurios gyvenimo riedmės arba žent aptemdyta. Ir tai gali atsitikti tada, kai mūsų atsparumas nebetenka vidinės jėgos, kai jis visiškame pasyvume atsyja nuo savo idealų. Tada nesulaikomai atsiveria vartai neištikimybėn, kuri pridengiama praktišku geresnio gyvenimo šydu.

Tai rodo jau nevienas atvejis. **Norėdami sulaikyti jų daugėjimą, nekartą imamės smerkiančių akmenų, kurie, deja, nėra geras receptas, nes jie negaivina, o naikina. Blėstančio lietuviškumo jaunose širdyse jokiais akmenimis netik nepažadinsime, bt dargi sunaikinsime pasilikusias kibirkštis.** Užtat reikia naudotis receptais, kurie jaunas širdis gaivina lietuviškume ir įjungia lietuviško gyvenimo tėkmėn.

Tokių receptų yra nevienas, ir dažnokai jie pasitarnauja spaudoje. Šiuo atveju rūpi iškelti vieną jų — vasaros stovyklas. Bejieškant kelių į jaunimo širdis, stovyklos pasirodė kaip vienas sėkmingiausių. Jos ėmė dygti visose lietuvių kolonijose ir šiandieną galima jau pasidžiaugti, kad bent didžiosios mūsų kolonijos yra apsirūpinusios vasaros, o kaikur ir žiemos, stovyklomis. Už tą reikia pagirti visus stovyklų pirmūnus - organizatorius, kurie mūsų jaunimą išvedė į stovyklas ir padrąsinti tuos, kurie joms dar tebėra abejingi.

Nevieno vadovo tvirtinimu, per vasaros stovyklas mūsų jaunimas gauna daugiau nei per šeštadienines mokyklas, bent kaikuriais atžvilgiais. Gyvendami drauge ilgesnį aliką, mūsų lietuviukai įsijaučia į lietuvišką dvasią, žodį, dainą, istoriją. Stovykloje išgirsta jie lietuviškų dalykų netik iš savo vyresniųjų tautiečių, bet ir patys turi progos lietuviškai pasireikšti. Pvz. čia rengiami minėjimai žymiųjų Lietuvos žmonių, partizano pagerbimas, šv. Kazimiero vakaras, leidžiamas laikraštėlis ir pan. Ir reikia pastebėti, kad programas juose išpildo patys stovyklautojai. Pašaliečiams gal tai ir neįdomu, bet jaunimui įdomu, nes tai jų pačių kūryba. Dažnai tie parengimai nebūna tobuli, nes ruošiami paskubomis, tačiau jaunimo sekami su dėmesiu. Visų akys ypač seka vaidinimus prie laužo. Jauniesiems tai įdomu, nes čia atsiveria jų pasaulis, ir viešumon išeina jų pačių jėgos. Neabejotinai tai sėkmingas lietuviškumo pūstelėjimas, turįs įtakos visai jaunųjų ateičiai.

Svarbu tad duoti lietuviškai idėjinį atspalvį. Į kaikurias stovyklas jau braunasi beidėjinis tarptautinis stilius, su lietuviškumu nieko bendro neturįs. Jose perdaug dėmesio kreipiama į programas, neturinčias jokio ryšio su lietuviškąja kultūra. Vadovams reikia tad budėti, nes programų sudarymas juk yra jų rankose. Mūsų stovyklos turi išlikti grynai lietuviškos. Josna sudėta daug išlaidų, darbo ir rūpesčio. Jeigu visa tai liks panaudota lietuvybei nykinti, teks apsivilti ir statytojams ir vadovams. Be to, tai pakirs visuomenės pasitikėjimą stovyklomis. Kol kas to pasitikėjimo nestokoja; jis netgi didėja. Pvz. į ateitininkų ir šiaip jaunimo stovyklą N. Wasagoj atvyko jaunimo netik iš Toronto, bet ir kitų tolimų vietovių — Sudburio, Londono ir kt. Tai jau žingsnis priekin. Reikėtų, kad lietuviškomis stovyklomis susidomėtų ypač šeimos, gyvenančios toli nuo lietuviškųjų kolonijų. Joms tai nepaprasta proga atgaivinti savo jaunuosius lietuviškume. Kol nėra kelių vasaroti Lietuvoj, tebūnie mūsų stovyklos oazėmis, kur atsigauna be Lietuvos augąs lietuvis.

Pr. G.

Solistė Prudencija Bičkienė. Ji dainuos Kanados Lietuvių Dienos koncerte.

Paraudusių ekskursija Lietuvon

Pernai Kanados paraudusiųjų lietuvių "delegacija" turėjo progos aplankyti okupuotą Lietuvą. Jos oficialūs įspūdžiai buvo raudoni, nors privačiai buvo girdėti ir kitokių. Šiemet suskato JAV raudonieji ir jiems simpatizuoją lietuviai vykti Lietuvon. Per L. Kapočiaus, sovietų ambasados Vašingtone tarnautojo, paslaugas buvo gautos vizos dviem grupėm ir atskirai komunistinės "Laisvės" rėmėjui A. Gukui-Gutauskui su žmona. Pirmoji liepos 26 d., o antroji grupė išskrenda rugpjūčio pradžioj. Pirmojoj grupėj yra šie asmenys: K. Petrikienė iš Brooklyno, dr. A. Margeris iš Čikagos, S. Jakubka, "Vilnies" red. iš Čikg., R. Mizara", "Laisvės" red. iš Niujorko, dr. J. Stanislovaitis su žmona iš Waterbury, M. Stensler iš Living stono, J. Mažukna iš Pittsburgo, J. Krasnickas iš Clevelando, J. Gasiūnas iš Richmond Hill, A. Juškevičienė iš Woodhaven, D. Matusevičius iš Niujorko, R. Mer kis iš Philadel., A. Matelionis iš Petersburg, Fla., J. Smalenskas iš Baltimores, J. Jasilionienė iš Binghamptono, J. Smitienė iš Philad., A. Grigas iš Čikag., D. Jasius iš Worcesterio, A. Lipčius iš Eddystone, N. Dočkienė iš Čik. Be to, minimas David Matisas, žydų laikr. red. Atskiru lėktuvu išskrido A. Gukas su žmona iš Čikagos ir iš Vilniaus atsiuntė "Vilniai" telegramą, redaguotą svetimos rankos. 22 grupę Vilniuje pasitiko min. tarybos pirm. pavaduotojas Jonas Laurinaitis, kultūros min. Juozas Banaitis, švietimo min. pavad. Juozas Kavaliauskas, kompartijos atstovai F. Bieliauskas, R. Šarmaitis, P. Griškevičius, Vilniaus miesto vykd. komit. pirm. J. Vildžiūnas, "Tiesos" red. H. Zimanas, prof. sąjungų atstovas Pr. Dobrovolskis, rašytojai Būtėnas, Korsakas, Mozuriūnas, Baltakis ir kt. Pasveikino P. Ratomskis, Lietuvos Kult. Ryšių su Užsieniu D-jos pirm. Vilnių ir jo apylinkes ekskursantai apžiūrėjo vadžiojami Juozo Jurginio, istoriko, kadaise apsilankiusio JAV. Buvo stabtelėję ties Aušros Vartais ir šv. Teresės bažnyčia. Universitete juos pasitikę rektorius Jonas Ku bilius, vicerektorius Jankauskas ir studentai. Apžiūrėję ekskursantai žymesnes vietas buvo leisti aplankyti savo gimines. Čia jiems gal bent kiek atsivers akys. O jei ne, tai tikrosios Lietuvos jie nebus matę ir grįžę kartos sovietinius šūkius "kaip laimingi esam Tarybų Lietuvoj", bet nė vienas ten pasilikti nerizikuoja.

Papildomi rinkimai į federacinį parlamentą įvyks Hastings - Frontenac ir Russel apylinkėse spalio 5 d. Pirmąją apylinkę, iš tradicijos konservatorišką, atstovavo buvęs užs. r. min. Sidney Smith, miręs kovo 17 d., o antrąją — liberališką — atstovavo nuo 1945 m. J. Gour.

★ ★

Kariuomenei duotas naujas už davinys—miestų gelbėjimas atominio puolimo atveju. Ikišiol civilinė apsauga buvo pavesta svei katos ministerijai. Nuo rugsėjo 1 d. ją perima gynybos ministerija, su kuria bendradarbiaus ir kitos ministerijos. Jau sudaryti atitinkami planai, kurių vykdymui reikės 400.000 asmenų. Jin būsią įjungti milicijos daliniai ir 157.000 civilinės apsaugos narių.

"AMERIKOS BALSAS" IŠSTUMIA PABALTIEČIUS

Pernai rugpjūčio mėn. buvo likviduotas "AB" Miuncheno padalinys ir atleisti pabaltiečiai tarnautojai, nors dar buvo likusi pagalbinė radijo tarnyba, parengianti programų "AB" translia cijom iš Vašingtono. Toje tarnyboje buvę likę po vieną pabaltiečių tarnautoją. Šiais metais, darant naują pertvarkymą, atleisti Miunchene likę vsi pabaltiečiai, bet dar palikta po vieną tarnautoją lenkų, bulgarų, vengrų, čekų ir rusų. Transliacijose iš Vašingtono pabaltiečiams po pernykštės reformos duota tik po pusvalandį, o kitoms tautybėms po valandą. Radijo siųstuvai "Laisvoji Europa" ir "Išlaisvinimas" visai neįsileidžia pabaltiečių.

Antikomunistiniai spaudiniai festivalyje

Septintasis tarpt. komunistinio jaunimo festivalis Vienoje praėjo su nemažais triukšmeliais. Organizatorių tikslas buvo grynai propagandinis — paskleisti komunistines idėjas Vakaruose. Išėjo betgi nevisai taip, kaip buvo planuota, nes propaganda pasirodė esanti dviašmenė. Iš vakariečių pusės, ypač austrų katalikų jaunimo organizacijų, buvo sudarytas specialus komitetas, kuris netik atakavo komunistinę propagandą, bet ir savo idėjas skleidė specialiais parengimais, ekskursijomis, spaudiniais įvairiom kalbom. Kadangi viešai festivalio aikštėje nebuvo leidžiama platinti jokia literatūra, teko ją dalinti slaptai per įvairias delegacijas. Pvz. amerikiečių delegacijos nekomunistai nariai ištisą savaitę platino ją padėdami valgyklose po festivalio dalyvių lėkštėmis, jų lovose ir pan. Tai pajuto festivalio organizatoriai ir griebėsi kumščio priemonių — apstumdė spaudos dalintojus, o į spaustuvę įmetė pavojingų rūgščių bombą.

Ypač sunkiai buvo pasiekiamos sovietų okupuotų ir satelitinių kraštų delegacijos. Jos buvo apgyvendintos palapinėse 5 mylios už Vienos ir stropiai saugomos. Specialūs autobusai, kaikurie jų su Maskvos numeriais, vežiojo tuos "delegatus" iš vieno posėdžio kitan ir atgal į palapinių rajoną. Galimas daiktas, ten buvo apgyvendinti "delegatai" ir iš okupuotos Lietuvos.

Labiausiai erzino festivalio organizatorius antikomunistiniai plakatai tempiami lėktuvų virš Vienos: "Atsiminkite Vengriją", "Atsiminkite Tibetą" ir kt. Kai viena amerikiečių grupė išdrįso pasirodyti su tokiais plakatais didžiosiose eitynėse Vienos gatvėmis, žiūrovų minios ėmė šaukti pagyrimus, o prišokę austrų ir italų komunistai juos išstūmė iš eitynių Herojų aikštėje ir apspardė.

Organizatoriai, sakoma, esą ne patenkinti, kad kongresas buvo organizuotas už komunistinio pasaulio ribų. Planas paskleisti komunistines idėjas laisvajame pasaulyje laikomas nepavykęs, ypač, kad net 30 čekoslovakų "de legatų" pasirinkę laisvę ir nebegrįžo.

Iš Lietuvos Vienos festivalyje dalyvavo Vilniaus un-to ir konservatorijos jungtinis sekstetas— Budrius, Jonušas, Kubiliūtė, Vaitkevičiūtė, Ozolas, Raudonis, — be to, valstybinio akad. operos ir baleto teatro solistas V. Noreika. Su jais kaip turistai dalyvavo rašyt. J. Marcinkevičius, dail. K. Bagdonas, žurn. A. Laurinčiukas ir kt.

Solistas St. Baras - Baranauskas, dainuosiąs Lietuvių Dienų koncerte Hamiltone

Pabaltiečiai – Kremliaus rakštis

N. Chruščiovas ,pranešdamas spaudos atstovams savo kelionę į JAV, be kitko pastebėjo, kad užmerksiąs akis prieš galimas demonstracijas. Tą patyrė Mikojanas, Kozlovas JAV, o Serovas, Bulganinas ir pats Chruščiovas Britanijoj. Jie aiškiai patyrė, kad užsieniuose pabaltiečiai iškrečia nemalonių pokštų. Pvz. Serovo atsilankymo proga Britanijoj pabaltiečiai paskelbė didžiojoj spaudoj Serovo darbus, jo pasirašytus dokumentus ir parodė jo kruvinai suteptas rankas, kurias jis teisindamasis rodė Lon done spaudos konferencijoj ...

Dabargi, kai Chruščiovas rengėsi lankyti Skandinavijos kraštus, kilo stiprių nepalankių balsų ir tai ne be pabaltiečių tiesioginio ar netiesioginio prisidėjimo. Stockholme buvo sudarytas netgi specialus švedų komitetas rengti viešoms demonstracijoms, kurios reikalautų Chruščiovą grąžinti Pabaltijo valstybėms nepriklausomybę. Tam komitetui priklausė buv. kariuomenės vadas Jung, "Dagens Nyheter" vyr. red. Tsingsten, prof. B. Nerman, Ture Nerman ir kt. Komitetas išleido atsišaukimą, kurį persispausdino danų ir norvegų spauda. Norvegų laikraštis "Norges Handels og Sjofartstidenden" pareiškė: "Chruščiovas vadovauja valstybei, kuri savo kariuomenės pagalba laiko pavergusi nuetik savo liaudį, bet ir buvusias anksčiau laisvas kitas valstybes".

Pirmąjį Chruščiovo vizitą Skandinavijai sukliudė Vengrijos įvykiai, o šį kartą — didele dalimi Pabaltijo kraštai.

Savaitės įvykiai

Chruščiovo - Eisenhowerio sutarimas pasikeisti oficialiais vizitais sukėlė sušvelnėjimą politinėje pasaulio įtampoje. Vieni pranašauja naujos taikos erą, kiti iš to nieko pozityvaus nesitiki. Pats N. Chruščiovas pareiškė vyksiąs rugsėjo 15 d. į JAV kaip taikos nešėjas ir leisiąs iškratyti kišenes, kad nebūtų ginklų... Berlyno byloje pažadėjo kol kas nedaryti jokio vienašališko ėjimo. JAV-bėse oficialūs sluogsniai jau ėmė ruošti palankią atmosferą Chruščiovo vizitui. Ir prez. Eisenhoweris ir viceprez. Nixonas, vos grįžęs iš Sov. Sąjungos ir Lenkijos, apeliavo į amerikiečius būti svetingais vyriausybės svečiui. Šalia palankių balsų pasigirdo ir protestuojančių. "US News a. W. Report" redaktorius O. D. Lawrence pareiškė, esą Amerikos tauta rezervuoja sau teisę viešai pasakyti, jog laisvoje Amerikoje negali būti sveikinamas joks tironas ar žmogžudys, nebent tik oficialiu vyriausybės tonu. Bostono kardinolas R. Cushing pareiškė protestą prieš Chruščiovo pakvietimą Amerikon. Rusų emigrantų laikraštis "Ruskoje Slovo" paragino siųsti Vašingtonui protestus. Įtakingas ukrainiečių veikėjas dr. Dobriansky parašė Eisenhoweriui protestuojantį laišką, primindamas, kad Chruščiovas esąs Ukrainos korikas ir didžiausias kriminalistas. Nežinia kieno pastangomis išpopuliarėjo JAV idėja organizuoti karstų procesijas su atitinkamais plakatais miestuose, kur lankysis Chruščiovas. Šitokiom nuotaikom Vašingtonas perdaug nė nesipriešina, nes organizuotų eitynių vaizdai parodytų Chruščiovui krašto opoziciją komunizmui. O kad neįvyktų pavojingų išsišokimų, organizuojama plati policinė apsauga. Prez. Eisenhoweris prieš susitikimą su Chruščiovu aplankys Bonną, Londoną ir Paryžių.

Nieko nesutarė

Keturių didžiųjų užsienio r. min. konferencija Ženevoje, užtrukusi beveik 10 savaičių, išsiskirstė nieko nesutarę Berlyno ir Vokietijos reikalu. Vienintelis sutarimas, pareikštas užbaigos posėdyje — atgaivinti nusiginklavimo konferenciją JT rėmuose. Bet ir tai padaryta vakariečiams patenkinus sovietų reikalavimą, kad komisijos sudėtyje būtų po lygų skaičių sovietinių ir vakariečių kraštų atstovų. Daryti nuolaidas nusiginklavimo ir jo kontrolės srityje vakariečius galbūt paskatino ir tai, kad amerikiečiai išrado Tepee aparatą, galintį įregistruoti atominius sprogimus, raketų iššovimus visame žemės rutulyje.

Prieš negeroves unijose

JAV-bėse iškilo darbo unijų kaikurių vadų nesąžiningumas, naudojimas unijų santaupų saviems tikslams. Buvo sudaryta speciali senato komisija, kuri rado, kad pvz. transporto unijos pirm. Hoffa išleidęs $3 mil. Čikagos vagilių grupėms. Hoffa šiuos kaltinimus paneigė, tačiau nieko neįtikino. Prez. Eisenhoweris pasakė televizinę kalbą, pa smerkdamas nesąžiningų unijų vadų įsigalėjimą ir rekomenduodamas atitinkamą įstatymo projektą, parengtą Landrum-Griffin senatorių. Juo numatoma valstybės kontrolė visoms unijoms, reikalaujanti pristatyti metines finansines apyskaitas ir pan.

Riaušės Venezueloj

Šiuo metu Venezueloj yra apie 100.000 bedarbių. Vyriausybė buvo suorganizavusi eilę viešųjų darbų sostinėje Caracas, bet daugelis bedarbių, priimti darbuosna, ėmė nepasirodyti ir ateiti tik pinigų atsiimti. Dalį viešųjų darbų vyriausybė sustabdė. Darbininkai ėmė protestuoti ir po vieno mitingo kilo riaušės, kuriose dalyvavo apie 10.000 asmenų, plėšdami krautuves, įstaigas. Buvo pašaukta kariuomenė, kuri ir numalšino riaušes. Vyriausybė atšaukė 30-čiai dienų demokratines laisves ir suėmė kaltininkus. Komunistai dėl riaušių apkaltino policiją.

Laos valstybėj komunistų grupės iš Kinijos ir Š. Vietnamo pradėjo sukilimą. Vyriausybės kariniai daliniai išėjo priešpuolin ir atsiėmė strategines vietoves. Krašte paskelbtas karo stovis.

Kerala valstijos vyriausybė dėl nuolatinių riaušių Indijos centrinės vyriausybės buvo atleista ir valdžia laikinai perimta Indijos prezidento. Nauji rinkimai paskelbti 1960 m. pradžioj.

Kuboj prasidėjo pasipriešinimo sąjūdis prieš Castro valdžią. Suimta šimtai neištikimų karių. Kaikas skelbia, kad tai buv. diktatoriaus Batista organizuota invazija.

KAS NAUJO KANADOJE?

Nauju gen. gubernatoriu karalienė Elžbieta, prieš palikdama Kanadą, paskyrė gen. Georges Vanier 71 m. amžiaus. Jis pradės eiti pareigas nuo rugsėjo 15 d. Nuo 1867 m. jis bus 19-as gen. gubernatorius. Jis yra katalikas, gimęs Quebeco prov.

★★

Viešųjų darbų ministeriu vietoj Green, tapusio užsienio reik. min., yra paskirtas Toronto advokatas David Walker, atstovaująs Rosedale apylinkę. Tai jau ketvirtas ministeris feder. vyriausybėj iš Toronto.

★★

4.000 parašų surinko Winnipego kiniečių kilmės kanadiečiai, prašydami imigracijos ministerę Fairclough dar kartą peržiūrėti Čin You Lai bylą. Ši kinietė su dukra atvyko Kanadon aplankyti savo giminių ir užsibuvo — su vizos pratęsimais ji išgyveno čia 5 metus. Imigracijos ministerija yra įsakiusi ją su dukra deportuoti.

★★

Jugoslavų grupė, plaukiojusi 5 mėn. prekiniame laive Olav Bjark Atlanto vandenyne, išlipo Montrealio uoste be vizų ir paprašė leidimo pasilikti, nes kiti kraštai atsisakę priimti. Dokumentų jie neturi, išskyrus vieną su Prancūzijos pasu. Jų tarpe yra viena moteris, laukianti kūdikio.

★★

Nauji rinkimai paskelbti Newfoundlando prov. rugpjūčio 20 d. Premjero Smallwood vyriausybė buvo pateikusi prov. parlamentui nutarimą, smerkiantį feder. vyriausybę už nesilaikymą sutarties dėl finansinės paramos provincijai po 1962 m. Jis norėjo, kad toks nutarimas būtų priimtas vienbalsiai, tačiau pasipriešino 2 konservatoriai (kiti du išėjo iš partijos). Todėl premjeras paskelbė naujus rinkimus, norėdamas visiškai sumušti konservatorius. Be to, jis pasiskelbė pats būsiąs kandidatu toj apylinkėj, kurioj kandidatuos ir konservatorių vadas.

★★

Duchaborų sektos vaikai, kurie prievarta buvo laikomi atskirame pastate Nelson, B.C., teismo sprenimu paleisti namo. Jų tėvai davė teisme priesaiką, duonos, druskos ir vandens akivaizdoj, įsipareigodami ateityje leisti savo vaikus į viešąsias mokyklas iki 15 metų amžiaus. Tuo būdu pasibaigė duchaborų grupės "laisvės sūnų" kova su provincine B. Kolumbijos valdžia dėl vaikų mokymo. Jie buvo atsisakę leisti vaikus viešojon mokyklon, nes esą tenmokoma kariauti. 1953 m. policija surankiojo jų vaikus — 77 — ir apgyvendino Nelsone, kur buvo įrengta uždara mokykla. Tėvai galėjo lankyti vaikus tik nustatytu laiku. Protestuodami prieš tai, duchoborai buvo pasinešę grįžti Rusijon, bet iš to niekas neišėjo.

Nuo š.m. mokslo metų pradžios jie leis savo vaikus į artimiausią kanadiečių mokyklą.

Australija jieško ateivių

Australijos imigracijos min. A. R. Downer buvo nuvykęs Europon, kur aplankė eilę kraštų, jieškodamas naujų ateivių. Esą gerų galimybių, nors sunku gauti britų ir austrų. Užtat ministeris pasiryžęs atsikviesti danus, prancūzus, skandinavus, belgus ir kt. Pagal imigracijos ministerijos planą, Australija pasiruošusi priimti kasmet 7.000 ateivių iš Suomijos, Švedijos. Danijos ir Norvegijos. Ji mokėsianti $160 paramą kiekvienam tokiam ateiviui.

Nuo II D. karo pabaigos ikišiol Australija priėmė virš 140.000 ateivių iš Europos, kurių 400.000 atvyko per pastaruosius 5 metus. Kasmet Australija įsileidusi 115. 000 ateivių, nors nevisi jų įsikūrė. Vyriausybė norėtų kasmet 15. 000 olandų ir 11.000 vokiečių. Taipgi ji pasiryžusi atgabenti daugiau mergaičių iš Italijos ir Graikijos, kad išlygintų vyrų ir moterų skaičių Australijoje. Pirmenybė betgi ir toliau paliekama britams. Jiems siūloma netgi beveik nemokama kelionė. Jei kuri šeima turi banke bent $1.121, gali vykti Australijon už $22, neturėdama netgi jokių garantijų — nei darbo, nei buto. Be to, jiems duodamos dar specialios lengvatos, taip kad britas ir be $1.121 gali vykti Australijon užsimokėjęs tiktai už kelionę $22.

Maskva. — JAV parodoj lankytojai godžiai vagia knygas, ypač šv. Raštą rusų kalba. Per vieną savaitę dingo jo 20 egz. anglų kalba.

Roma. — Iš Jugoslavijos slaptai perėjo Italijos sieną jaunuolis ir pareiškė esąs komunistų mentų sakėsi neturįs, bet apie jį grijos premjero, sūnus. Dokumentų sakėsi netus įr,bet apie jį paliudyti galinti Montrealy gyv. plk. Maleter žmona. Jo reikalas tiriamas.

Hamiltono tautinių šokių grupė, vadovaujama p. Breichmanienės, rengiasi dalyvauti Liet. Dienos programoje. (Žiūr. 3 pusl.).

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Šapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00.
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef. EM. 8-6813.

CHRUŠČIOVO BELAISVIAI

Tai įtakingiausio JAV-bių dienraščio "The New York Times", š.m. liepos 28 d. vedamasis pavergtųjų reikalu. **Vert.**

Premjeras Chruščiovas didžiai vargo beaiškindamas savo didelį nepasitenkinimą dėl mūsų šalyje paskelbtos pavergtųjų savaitės minėjimo. Jo susirūpinimas suprantamas. Jau ilgas laikas, kaip jo užsienio politikoj buvo svarbiausias siekis — pavergtųjų įteisinimas. Taip pat buvo ir Stalino laikais. Sovietų Sąjunga norėjo ir tebenori priversti Vakarus pripažinti komunistų užgrobtų kraštų dabartinę būklę, kuri taip ryškiai pakeitė pasaulio veidą dviejų paskutiniųjų dešimtmečių laikotarpyje.

Mūsų gi palaikomas pagrobtųjų tautų būklės nepripažinimas ir Pavergtųjų Savaitės paskelbimas maišo jų planus.

Prisiminkime šiek tiek faktų, kuriuos Chruščiovas sugestijonuoja mums užmiršti:

Prieš dvidešimtį metų Estija, Latvija ir Lietuva buvo nepriklausomos valstybės. Raudonoji armija jas okupavo, tenai buvo pravestas priverstinis vadinamas "balsavimas" ir tos valstybės inkorporuotos į Sovietų Sąjungą.

Rytinės Vokietijos birželio mėn. 1953 m. sukilimas, o taip pat spalio - lapkričio mėn. 1956 m. revoliucija Vengrijoje — yra pakankami pavyzdžiai, kurie galėtų priminti Chruščiovui, kad tam sutvarkyti prisireikė sovietiškų tankų ir durtuvų. Taigi, tokių priemonių buvo imtasi prieš žmones Ryt. Berlyne ir Budapešte, kad ir toliau juos laikytų pavergtųjų padėtyje.

Taipogi Sov. Sąjungos premjeras žino, geriau negu mes, kaip arti jis ir jo kolegos buvo priėję prie davimo įsakymo raudonajai armijai pulti Lenkiją 1956 m. spalio mėn., kad, jausdami beišsilaistančią iš savo nagų Lenkiją, sovietų vadai skubėjo į Varšuvą.

Visoj Ryt. Europoj komunistinis totalitarizmas buvo įvestas terorų valdyti žmones arba tiesiog raudonosios armijos pagalba, kaip pvz. Rumunijoj, — arba visokiausiomis intrygomis, sudarytomis mažumos — kaip Čekoslovakijoj 1948 m. vasario mėn. Tenai gyventojų dauguma buvo įgąsdinta galimos raudonosios armijos invazijos, stovėjusios ant Čekoslovakijos sienos, todėl ir pasidavė mažumai.

Kadangi Chruščiovas tą viską gerai žino, o taip pat ir mes žinome, tai jis be reikalo kelia savo kumštį ir grasina vicepreziden tui Nixonui, rodydamas savo piliečius ir klausdamas, ar jie vergai?

Žinoma, viceprezidentas Nixonas, kaipo svečias, gerai suprasdamas savo padėtį, be to, būdamas oficialus lankytojas — nenorėjo reikiamai atsikirsti į Chruščiovo puolimus ir jo propagandinį manevrą.

Netgi patys komunistai kartais pripažįsta, jog jie nėra laisvi žmonės. "Pravda" savo 1956 m. liepos 6 d. laidoj šitaip rašė: "Mūsų šalyje komunistų partija buvo ir bus vienintelis minčių suverenas ir valdžios kalbėtojas bei jos idėjų ir aspiracijų skleidėjas. Ji buvo ir bus vienintelė diriguotoja ir organizuota žmonių visuose didžiuliuose siekiuose ir milžiniškoj kovoj komunizmo labui".

Ar tai galima skaityti žmones laisvais, kai jie turi pakęsti "Pravdos" išreikštus žodžius dėl jos "suverenumo" visų kitų žmonių mintims?

Jeigu sovietijos gyventojai būtų laisvi, jie galėtų galvoti ir savo mintis išreikšti tokioj formoj, kokioj jie, bet ne "Pravda", nori ir jiems diktuoja. Jie tuomet galėtų laisvai galvoti, galėtų skaityti tai, ką jie nori, galėtų atsisiusukti radiją ir klausytis pranešimų iš ten, iš kur jie nori, galėtų pasirinkti sau valdytojus laisvu balsavimu, galėtų važinėti po užsienius, kur panorėtų ir t.t. Deja, tokių laisvių jie neturi — jie nėra laisvi žmonės.

Jeigu premjeras Chruščiovas taip nori mums įrodyti, kad sovietijos gyventojai yra laisvi, kodėl jis nepadaro žygių jau paminėtos žmonių laisvės kryptimi? Kodėl jis nepakelia, kaip reikiant, geležinės uždangos? Kodėl jis neleidžia laisvo žmonių ir minčių judėjimo į tą kraštą ir iš jo? Kodėl jis nesiliauja trukdęs mūsų radijo pranešimus? Kodėl jis neleidžia sovietijon laisvų, slaptų rinkimų, organizuotų su opozicinėmis partijomis ir visišku laisvu pasiruošimu, kaip kitose laisvose šalyse? Kodėl jis neleido JA-bių parodai Maskvoje džiaugtis ta pačia laisve, kokia galėjo naudotis jų paroda Niujorke? Kodėl nebuvo mums leista parodoj išstatyti tokias knygas, kokių mes norėjome? Ko dėl jis neleidžia spausdinti, platinti ir laisvai skaityti Sovietų Sąjungoj Pasternako "Daktaras Živago"? ir t.t. ir t.t.

Todėl tenai — sovietijoj — ir yra labai didelis kiekis pavergimo simptomų. Baisiausia, žinoma, žmogaus pavergimo rūšis — yra jo minčių kontroliavimas. Tai netik baisu, bet, tiesiog, tragiška. O tai ir yra sunkiausia vergija.

Išvertė **Pr. Alšėnas.**

IŠEINA "KREGŽDUTĖS" II DALIES TREČIOJI LAIDA

A. RINKŪNAS

Jau penkeris mokslo metus mokyklose naudojama "Kregždutės" II dalis po poros savaičių išeina III-ja laida. Kas joj nauje?

Lietuviškosios pradžios mokyklos moksleivijos veidas dar nėra pilnai nusistovėjęs. Metai iš metų mokyklos išleidžia vis naują baigiančiųjų laidą, kuri vis skiriasi nuo anksčiau išėjusiosios. Pagrindinis skirtumas yra tas, kad juo toliau juo daugiau mūsų moksleiviai yra paliesti vietos sąlygų. Todėl ir pati mokykla palengva kinta, o tas vertėia dažnai peržiūrėti ir programas ir vadovėlius.

Mūsų mokyklos kitimo kryptis yra gyvenimo sąlygų diktuojama: krintant bendram vaikų lilituanistiniam lygiui, reikia ką nors daryti, kad lituanistinių dalykų dėstymas būtų vaikams pakeliamas. Ką gi daryti? Mūsų mokyklos tikslų keisti negalime. Pagrindinis ir vienintelis tikslas — lietuvybės išlaikymas yra mūsų principas; pusiau lietuviukų lituanistinė mokykla niekad neauklėjo ir neauklės. Galima būtų drastiškai sutrumpinti programą, paverčiant mokyklą daugiau į šokių, dainų bei žaidimų aikštelę. Tokis per didelis sūprastinimas tačiau reikštų ir dalinį pagrindinio mokyklos tikslo pažeidimą, nes į lietuviškos mokyklos sąvoką įeina ne tik lietuviškoji dvasia, bet taip pat išmokymas lietuviškai skaityti bei rašyti ir suteikimas pagrindinių žinių iš Lietuvos istorijos, geografijos, lietuviškosios buities. Turint visa tai galvoje neatrodo, kad galėtumėm labai daug ką iš dabartinio vadovėlių turinio išmesti. Vienintelis dalykas, ką galima būtų šiuo reikalu padaryti, tai stengtis daugiau prisitaikyti prie vietinėse mokyklose naudojamų metodų.

Kaikam gal jau ir nubodo mano pakartotinis raginimas daugiau atsižvelgti į vietinėse mokyklose naudojamus metodus, bet tai darau iš gilaus įsitikinimo kaip vaiko tėvas ir kaip mokytojas, per dvidešimtį metų dirbęs Lietuvos ir tremties mokyklose, o taip pat dirbąs profesinį mokytojo darbą viešojoje anglų mokykloje. Apie 90% mokomojo laiko vaikas praleidžia besimokydamas angliškųjų dalykų ir angliškaisiais metodais. Lituanistikai mes teturime tik apie 10% laiko. Kai per tą trumpą laiką duodame vaikui visai naują medžiagą ir naujais metodais, visą lietuviškojo mokymosi darbą padarome tokį sunkų, kad vaiką tenka varu į lietuviškąją mokyklą varyti. Negalėdami per daug sutrumpinti mokomosios medžiagos, taikykimės galimybių ribose į metodus. Tai ir visa to reikalo filosofija.

Leidžiant vis naujas "Kregždučių" laidas palengva ta kryptimi ir sukama. Kalbamojoje antrosios dalies trečiojoje laidoje yra keletas naujovių. Pirmiausia, vadovėlio gale yra platokas straipsnis, sutrumpintai išdėstąs angliškuosius skaitymo mokymo ir aplinkos pažinimo metodus 3 - 4 skyrių jų naujausioje redakcijoje. Iš straipsnio aišku, kad tie metodai pilnai ir nesunkiai pritaikomi ir mūsų mokyklai. Lietuvybei iš to ne tik kad nėra jokios žalos, bet atvirkščiai — tik nauda, nes palengvindami vaikui skaitymo technikos reikalus sutaupome daugiau energijos turiniui. Toliau vadovėlio gale pridėtas platokas sunkesnių žodžių žodynėlis, paįvairintas kalbos pavyzdžiais. Atsižvelgiant į vaikų lituanistinį lygį, jau atėjo laikas, kad kiekvienas vadovėlis nuo trečiojo skyriaus turėtų žodynėlį, juoba kad panašius žodynėlius turi ir vaikų naudojami angliškieji vadovėliai pradedant 3-4 skyriumi. Toliau — įdėta kelios dešimtys naujų iliustracijų, ypač tokių, kurios padeda suprasti ir atsiminti kaikuriuos žodžius, pavadinimus, išsireiškimus. Pagaliau išimta eilė straipsnelių ir eilėraščių, kurie šių dienų mūsų vaikui jau per sunkūs kalbos atžvilgiu.

Kalbant apie vadovėlio medžiagos išplanavimą, turiu pasakyti, kad principą "aštuoniems skyriams aštuoni vadovėliai" nelaikau labai tikslingu. Jis daugiau tinka tik parapijinėms mokykloms su trumpa lituanistine pamoka kasdien, nes tik tokiose mokyklose aštuonių skyrių sąvoka yra pakankamai aiški. Visose kitose mokyklose pasiskirstymo skyriais sąvoka yra labai įvairi ir ilgai dar bus įvairi. Pirmiausia, yra daug vietovių, kur šeštadieninė mokykla turi mažiau kaip aštuonis skyrius — tą pačią lituanistinę medžiagą ten stengiamasi suspausti į šešeris ar net ketveris metus. Toilau — tik keliose vietovėse veikia Augštesnieji Lituanistiniai Kursai su sutrumpinta gimnazijos programa (arba 9-12 klasė). Daugumoje lituanistinis švietimas baigiamas su aštuntuoju ar šeštuoju skyriumi. Tuo atveju 7-8 skyriaus programa yra kitokia, nes į ją stengiamasi įjungti kaikuriuos gimnazijos kurso dalykus. Pagaliau negalime nesiskaityti su faktu, kad gana daug šeimų gyvena vietovėse, kur dėl lietuvių skaičiaus mažumo jokia lituanistinė mokykla neveikia. Ten motina tik pamoko vaikus lietuviškųjų dalykų, ir nėra įmanoma, kad ji išeitų pilną aštuonių vadovėlių medžiagą. Dėl šių ir eilės kitų priežasčių "Kregždutės" yra perplanuojamos keturiems vaiko amžiaus ciklams ir apims keturis vadovėlius. Pirmasis metodinis ciklas bus pradžiamokslio ciklas (primer), skirtas 5-7 metų amžiaus vaikui, kur jis pradės skaitymą ir rašymą. Antrasis ciklas — jaunių (junior), skirtas 8-9 metų vaikui, kur jis įveiks skaitymo techniką, susipažins su gramatikos pagrindais ir įgys pagrindines žinias apie Lietuvą. Trečiasis ciklas — tarpinis (intermediate), 10-11 metų vaikui, kur jis pereis į dailųjį skaitymą, įveiks rašymą ir įgys sistemingesnes žinias apie Lietuvą. Pagaliau ketvirtasis ciklas (senior) yra skiriamas vaikui virš 11 metų ir tai tose mokyklose, kur po pradžios mokyklos jokio tolimesnio mokyklinio lituanistinio švietimo nebėra.

"Kregždutės" II dalies trečioji laida jau pertvarkyta minėtam atnrajam ciklui. Ji apima skaitymą ir aplinkos pažinimą. Vietovėse, kur veikia pilni aštuoni mokyklos skyriai, šis vadovėlis skirtas 3 ir 4 skyriams. Vietovėse, kur mokyklose yra mažesnis skyrių skaičius, jis taikytinas pagal vaikų amžių (8-9 metų) ir pajėgumą skaityti po elementoriaus.

Lietuvių maldos diena

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIAMS KATALIKAMS

JAV katalikų hierarchijai pritarus, šiuos du paskutiniu metu pasireiškė labai girtina ALRK Federacijos iniciatyva šv. Marijos Gimimo ir Lietuvoje visuotinai pamėgtų Šiluvos atlaidų šventės proga organizuoti lietuvių viešą maldos dieną. Pasirinktas būdas — procesija į kurią nors bažnyčią šventajai valandai. JAV lietuvių visuomenė šią iniciatyvą priėmė labai palankiai. Pirmai tokiai procesijai ir šventajai valandai Čikagos mieste vadovavo nepamirštamas kardinolas S. A. Stritch. Ta proga jis linkėjo, kad ta šventė, kaip lietuvių maldos diena, taptų visame pasaulyje lietuvių tradicine švente. Šią lietuvių iniciatyvą labai gražiais žodžiais įvertino Bostono arkivyskupas kardinolas R. Cushing.

Čia nekartosiu mūsų tautos istorinių įvykių, surištų su rugsėjo 8 diena. Yra verta palaikyti ir jų atminimą.

Lietuvoje dabar žmonės negali švęsti rugsėjo 8-os, jeigu ta diena nėra sekmadienis. Šiemet Lietuvoje šv. Marijos Gimimo šventė bus minima rugsėjo 13 d., sekmadienį. Nėra abejonės, kad ir šiemet Šiluvoje ir kitur žmonės gausiai susirinks viešai maldai.

Laisvame pasaulyje lietuviai patys gali pasirinkti dieną, kur kuri yra tinkamesnė, tačiau šią gražią mintį ir gražią iniciatyvą tesėkime toliau. Jei kur bus patogesnė rugsėjo 7-ji ar 13-ji, visame pasaulyje širdimis, mintimis ir malda visi lietuviai susijunkime į vieną kenčiančios, kovojančios, savo ateitimi tikinčios tautos šeimą. Ir šiais metais rugsėjo 8-os minėjimas visiems lietuviams tegu būna, per šv. Mariją, permaldavimo diena. Tegu ji būna lietuvių vieningo pasitikėjimo dangaus pagalba, visų lietuvių ir Lietuvos ryšio vienų su kitais ir visų su šv. Marija diena.

Kupr tos šventės proga bažnyčiose yra visuotinių atlaidų privilegija, atsiminkime žuvusius už mūsų tautos ir tėvynės laisvę.

Savaime suprantama, kad visokia iniciatyva šventę organizuojant turi būti vienybėje su vietos kunigais ir jų vadovybėje.

† **Vysk. V. Brizgys.**

Lietuvių delegacija Britų Honduran

Nėra abejonės, kad vienas iš būdų lietuv[illegible]laikyti yra lietuvių tautos [illegible] įsteigimas kitoje laisvojo pasaulio vietoje, kur lietuviai galėtų išlaikyti savo kalbą, papročius ir turėtų reikiamas sąlygas kurti savo tautinę kultūrą.

Tokiam židiniui įkurti yra tyrinėjamas Britų Honduras Centrinėje Amerikoje.

Prieš pradedant žygius tokiam lietuvių židiniui įkurti dar reikia, kad į Britų Hondurą nuvyktų lietuvių specialistų delegacija, kuri vietoje išsamiai patikrintų sąlygas ir apskaičiuotų, kiek kon krečiai kaštuotų pirmosios lietuvių grupės įkurdinimas. Tiktai tokiai delegacijai teigiamai pasisakius, būtų galima sudarinėti sąrašus norinčių Britų Hondure kurtis bei telkti lėšas jų įkurdinimui paremti.

Būtų idealus dalykas, jei šią delegaciją sudarytų specialistai, kurie sutiktų organizuoti pirmosios lietuvių grupės įkurdinimą. Tokiu būdu jon turėtų įeiti asmenys, kurie nusimano apie gyvulininkystę, pieno bei mėsos produktų gamybą, šių produktų pardavimą, miškininkystę, gyvenamų bei ūkio trobesių statybą ir pan.

Vieno delegacijos nario pasiuntimas į Britų Hondurą kaštuoja apie 500 dol. (kelionė, pragyvenimas ir kitos išlaidos porai savaičių). Mažiausiai reikėtų pasiųsti bent tris specialistus. Tokiu būdu šiam tikslui reikėtų 1.500 dol.

Šioms lėšoms sutelkti ir kreipiamės į visus, kurie pritaria minėto lietuvių židinio steigimo idėjai. Tam tikslui prašome savo įnašą įteikti Lietuvių Įkurdinimui Br. Hondure Remti Draugijos C. valdybos ižd. M Slapšiui, 2200 32nd Place, S.E., Washington 20, D.C., USA. Įmokėti įnašai ir atskaitomybė bus skelbiama "Dausuvos" biuletenyje.

Delegacijos rėmėjai, įmokėję nemažiau kaip 5 dol., bus laikomi draugijos nariais. Atsiradus tokių asmenų apie du šimtus, bus pravesti rinkimai naujos centro valdybos, kuri toliau rūpinsis delegacijos pasiuntimu ir visais kitais lietuvių židinio steigimo reikalais.

Lietuvių Įkurdinimui Br. Hondure Remti Draugijos Laik. Centr. Valdybos Pirmininkas prof. K. Pakštas, Sekretorius dr. P.Mažeika.

Hirošima. — Čia įvyko suvažiavimas pasaulinės organizacijos prieš atominius ginklus. Įvyko susikirtimų tarp vakariečių ir rytiečių. Iš lėktuvo buvo išmėtyti atsišaukimai prieš komnuistinį imperializmą, paslėptą "taikos sąjūdyje".

STUDENTAI

VYT. RIMKEVIČIUS

Tęsinys iš pereito Nr.

— — — — —

Namuose Jonas rado Bliūdžių.

— Liucijaus laukei? — paklausė Miką.

— Ne-e... Šeštadienis, užėjau pasėdėti, — Mikas pakilnojo Jono portfelį. — Oho, koks sunkus traktatas!...

— Dirbu, — sumurmėjo Jonas, rausdamasis po lagaminą, kur dar turėjo būti dešros rinkutė, nes nuo Žiūraitienės arbatos jis tik išalkdavo.

— Pasaulis juda... — nutęsė Bliūdžius.

— Juda, — sutiko Jonas, slėpdamas lagaminan dešros gabalą, kad nesugalvotų pasistiprinti ir Bliūdžius.

— Ir pas mus pradėjo žmonės laisviau kalbėti, — Bliūdžius krutėjo užstalėj, zulindamas alkūnėmis stalą. — Kaip tu galvoji, Jonai?

— Galvoju, kad gerai, — nesileido į kalbas Jonas, didelėliais kąsniais kramsnodamas dešrą.

— Gerai, — pagyvėjo Mikas. — Žinoma, ir studentai pakels balsą. Girdėjau jie kažką organizuoja. Laikas pasakyti visą teisybę apie mūsų vargus. Tu, Jonai, geras studentas, turi didelį autoritetą, galėtum pasisakyti?

Jonas sukluso — kurgi suka Bliūdžius? Kur siūlo kalbėti, apie ką?

— Aš viską pasakau per fakulteto susirinkimus, — atsakė jis.

Bliūdžius dar ilgai vinguriavo, primindamas tautines tradicijas — Jonines, Vėlines, užjautė kolūkiečius.

— Ko nori iš manęs? — tiesiai paklausė Jonas.

— Baikim diplomatiją! — tokiu pat tonu prabilo Bliūdžius. — Susirinks studentai. Negi tau nesinori pakalbėti apie tai, ką mes čia dabar?!...

— Kalbėk, jeigu tau labai patinka. Ir iš viso — netrukdyk, aš dar dirbsiu šį vakarą! — supyko Jonas.

— Aš neprašau, aš reikalauju, — matydamas, kad kitos išeities nėra, atsistojo Bliūdžius.

— Ko tu reikalauji? — nustebo Jonas.

— Sakiau!

— Aš tokių ponų neklausau!

— Leisk priminti, — prisiartino Bliūdžius prie Jono. — Aš Stasės kūmu Luokiškėje pabūsiu atsidėkodamas, o jei ne — netoli komjaunimo komitetas. Gaila man tavęs. Draugiškai pra šau: bus susirinkimas, tu kalbėsi — ir mes kvit. Nei rudis, nei lapė.

Jonui kraujas mušė į galvą. Iššoko rankose gyslos. Vadinasi — žino! Ir siūlo kažkokią velniavą. Bliūdžius šalia jo lyg šaipydamasis tankiai mirkčiojo kaire akimi. Joną apėmė įšėlimo priepuolis: žinia apie Stasę ir Bliūdžiaus pasiūlymas susiliejo į vieną.

— Kaip? — klausė Bliūdžius.

Jonas pašoko, sugriebė viena ranka Miką už pakarpos, kita — už kelnių užpakalio ir, koja paspyręs duris, išmetė ant laiptų.

— Ot, taip!

— Aš pasakysiu!... — šaukė Bliūdžius.

— Pamėgink! Aš irgi rasiu ką pasakyti! — pagrasino Jonas ir užtrenkė duris.

Och! Koks kvailas gyvenimas! Kiekvieną dieną būk pasiruošęs meluoti! Kiekvieną dieną lauk, kad kas nors paklaus, kaip sekasi Stasei, ir atsakinėk su šypsena, kad ji patenkinta, kad siunčia linkėjimus draugams. O jie viską sužinos...

— — — — —

XXVI. VĖLINIŲ NAKTĮ

Žvakė degė ramiai, nespragtelėdama. Jos gelsva liepsnelė kartais šokteldavo į viršų ir išnykdavo vėlyvo rudens vakaro migloje. Ne dėl to, kad žvakė kristų, bet iš įpratimo ją pataisydavo sena, smulkiomis raukšlelėmis išraižyta ranka. Ji tuoj pat vėl grįždavo prie rožančiaus, ir tokiame pat kaip ranka raukšlėtame veide lūpos šnabždėjo:

— Amžiną atilsį duok dūšelėm, viešpatie...

Tas kapas nežymus, prie kurio klūpojo senutė, niekam be jos nežinomas ir neįdomus.

Gyveno Kaune batsiuvys, prieš dvidešimt metų mirė — ir kas jį prisimins. Tik senutė žmona kiekvieną Vėlinių vakarą išsiruošia į kapus ir dvidešimt metų šnabžda vis tą patį:

— Amžiną atilsį...

Ji nustoja meldusis, pamiršta, kad jos rankose rožančius. Lyg ta žvakės liepsnelė, pašokusi į rudeninį rūką, jos atmintyje šmėsteli jis. Ne jo veidą, ne savo vestuvių dieną ji prisimena. Šmėsteli kažkodėl jo rankos, ramiai gulinčios ant krūtinės, didelės, nejudrios, su švento Kazimiero paveikslėliu. Kiek daug dirbo tos rankos! Kalė, nešė jai vandenį, šodino serbentų krūmelį, glostė jos veidą... Gal todėl jai taip įstrigo atmintin, kai pamatė nejudrias, niekados nepakilsiančias tas geras rankas. Jų niekas negalėjo pakeisti.

Pajunta senoji, kad užsigalvojo, ir vėl slenka pro pirštus rožančiaus karoliukai. Tačiau neilgam: "Pavasarį bijūną pasodinsiu. Akmenėliai nuo kraštų nužarstyti... Atnešiu iš panemunės lygių, gražių, apdėsiu..."

Jai pasidaro graudu, kad nebus kam tvarkyti jos kapo, kad niekas nepasimels Vėlinių naktį prie jo... Jos skruosto raukšlelėmis nuvigniuoja ašara.

Šis kapo kauburėlis senutei brangiausia vieta žemėje. O žemė aplinkui išskydusi — vienas purvas. Nuo pajuodusių medžių šakų krenta lašai.

(nukelta į 7 psl.)

Taip panašus gėrimui, kurį mėgdavote savo tėvynėje...

Wilson's SINCE 1875

Coca Cola
Orange
Cream Soda
Ginger Ale

PRISTATYMAS VELTUI
PIKNIKAMS, BANKETAMS IR KITOKIOM PROGOM
Skambinkite Toronte
WA. 1-2151
šiokiadieniais iki 7 val. vak.

Į privačius butus nepristatoma.

JAU PATS LAIKAS PARUOŠTI MAŠINAS TOLIMIEMS VASAROS IŠVAŽIAVIMAMS! Nedelsdami užsukite į:

WALLY'S GARAGE
5 ROBERT STREET, TORONTO
/prie Spadina-College/
Sav. VL. TARVYDAS
Sąžiningai atliks visus mašinos pataisymo darbus.
Naujų stabdžių įdėjimas tik $18.00
Garantuotas darbas. Lietuviams pigiau negu kitur.
TEL. NAMUOSE: RO. 3-2445. TEL. DARBE: WA. 1-9541

RESTORANAS "RŪTA"
Naujai atidarytas ir naujai įrengtas. Valgiai gaminami prityrusių virėjų. Atidarytas nuo 6 val. ryto iki 9 val. vak. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.
994 DUNDAS ST. W., TORONTO. Telefonas LE. 6-4393
Savininkai V. H. J. IVANAUSKAI.

Įvairūs siuntiniai
į LIETUVĄ, Latviją, Estiją, Ukrainą, Lenkiją ir U.S.S.R.

IŠ KANADOS:

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus rūbų, avalynės, vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius.
Turime pardavimui kostiumams, paltams ir suknelėms medžiagų, priedų ir įvairių kitų prekių.
Be to, turime standartinius medžiagų ir odos siuntinius, kurie sudaromi mūsų krautuvėje ir siunčiami iš Kanados.
Prieš sudarant siuntinį prašome užeiti pas mus ir apžiūrėti medžiagas, bei susipažinti su kainomis ir Jūs tikrai būsite patenkinti.

IŠ EUROPOS VALSTYBIŲ:

Priimame užsakymus ir siunčiame įvairius vaistus, akordeonus, mezgimo mašinas, laikrodžius, stiklui piauti peiliukus, parkerius, skustuvus, plaukams kirpti mašinėles, įvairias tekstilės medžiagas, maistą ir t.t.

SIUVAMA KOJINĖ MAŠINA firmos "Minerva - 122" (medinis staliukas ir kojos) įskaitant visus mokesčius — į Europą $175.00; į Aziją $182.00

Jeigu pas Jus kiltų bent koks neaiškumas, kaip pigiau ir geriau pasiųsti siuntinį, prašau paskambinti arba parašyti ir mes tuojau duosime sąžiningą ir nuoširdų atsakymą.

Standartiniams medžiagų, odos ir vaistų siuntiniams prašome reikalauti mūsų atspaudintų katalogų.

Gyvenę ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
Baltic Exporting Co.
CENTRINĖ ĮSTAIGA:
849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098
SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686. Ponia V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315. Ponia M. Venskevičienė.
DARBO VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais—nuo 9 val. ryto iki 5 val. v.
Savininkas A. Kalūza

Piano ir Grand-Piano specialistas A. BRIČKUS
Atlieku visus pianinų remonto darbus. Perku ir parduodu naudotus pianinus. **RO. 9-5866.**

PADAROMI minkšti baldai
pagal užsakymus ir aptraukiami seni labai pigia kaina. Darbas garantuotas.
Telefonas WA. 2-7981
Atostogose nuo birž. 15 iki liepos 23.

Dažai ir sienoms popieris!
Vaškas, šepečiai, terpentinas.
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

Siuvėjo Beresnevičiaus siuvykla atostogauja nuo rugpjūčio 1 iki 17 d. Malonūs klijentai prašomi kreiptis po atostogų.

Baby Point Paint & Wallpaper
C.I.L., B. MOORE, CR. DIAMOND, SELECTONE, O.P.W. firmų dažai, sienoms popieris, įvairios teilės ir kiti reikmenys. DAŽAMS NUOLAIDA 15%—25%.
Kviečiame atsilankyti arba skambinti tel. RO. 2-4931.
Sav. A. F. GALDIKAI 351 JANE ST. (prie Annette).

Šeštoji Lietuvių Diena Kanadoje

Didžiosios Kanados lietuvių šventės—Šeštosios Lietuvių Dienos — organizacinio k-to pagrindiniai darbai jau užbaigti. Paliko tik neesminiai klausimai, kurie netrukus bus išlyginti. Šis pranešimas yra priešpaskutinis. Prašome įsidėmėti pagrindinius dalykus.

IŠKILMIŲ PROGRAMA pradedama šeštadienį, rugsėjo 5 d., sporto varžybomis. 1 val. pp. mergaičių katedros mokyklos salėje (Main St. E. ir kampas Grant) susitinka JAV ir Kanados moterų krepšinio rinktinės, o po jų žaidžia vyrų rinktinės. Stalo tenisas pravedamas VAV parapijos salėje. Plačiau šiuo reikalu—žiūrėkite sporto skyriuje.

SUSIPAŽINIMO VAKARAS - POBŪVIS yra rengiamas didžiausioje Hamiltono salėje, James St. Armouries. Ji atidaroma 12 val., o pilnas bufetas veiks jau nuo 4 val. p.p. Pobūvio pradžia 6 val. vak. Šokiams gros aštuonių asmenų V. Babecko orkestras, o refrenus lietuviškai dainuos J. Vaičius. Primename svečiams, kad James gatvė yra vienos krypties ("one way" — iš šiaurės į pietus), todėl visus automobilius geriausia pastatyti prie autobusų stoties esamoje aikštelėje (Rebecca ir John g-vių kampas), arba atvažiuoti prie kareivinių nuo Barton gatvės. Šeštadieniais gatvėse sunku rasti vietos mašinai, todėl patartina palikti jas prie autobusų stoties aikštės.

NEGALIMA PAMIRŠTI LOTERIJOS. Ją numatoma surengti didžiausią ir turtingiausią iš visų iki šiol buvusių (tūkstantis laimėjimų!). Tad visi mieli hamiltoniečiai, lietuviškos organ., prašomi loterijai paskirti gražių laimėjimų-fantų, atvežant prie bažnyčios sekmadienį, arba įteikiant betkuriam v-bos nariui, arba paskambinant K. Mikšiui JA. 9-8593. Malonu būtų, kad kiekvienas pobūvio dalyvis, ypač iš kitos kolonijos, parsivežtų iš loterijos ne tik gražų fantą, bet kartu ir prisiminimą Šeštosios LD pobūvio. Pats LD k-tas paskyrė tam tikslui $250. Šeštadienio pobūvio vyr. darbų tvarkytoju paskirtas II-as vicep. A. Vainauskas.

SEKMADIENIO IŠKILMĖS pradedamos 12 val. pamaldomis lietuviams katalikams Hamiltono katedroje. Jas celebruos vysk. V. Brizgys. Hamiltono katedra yra vakarinėje miesto dalyje, netoli lietuvių parapijos bažnyčios.

Pamaldos lietuviams evangelikams laikomos 1 val. p.p. kun A. Trakio iš Čikagos, Hugson ir Gore gt. kampe liut. bažnyčioje.

IŠKILMINGAS AKTAS IR KONCERTAS įvyks po pietų pertraukos 5 val. p.p. Westdale mokyklos salėje. Kvietėme atsiliepti Kanados lietuviškas organizacijas, turinčias savo vėliavas ir pranešti apie jų dalyvavimą su asista šioje šventėje, tačiau jokio pranešimo nesusilaukėme nei iš Toronto nei iš Montrealio (atsiliepė Niagaros pusiasalis ir Hamiltonas). Dar kartą kreipiamės į visas organ. prašydami jų dalyvavimo su vėliavomis šioje šventėje. Skubiai pranešti pirm. V. Kazlauskui — 42 Granton St., Hamilton, Ont.

Po oficialaus šventės atidarymo pagrindines kalbas - sveikinimus pasakys Hamiltono miesto burmistr. L. D. Jackson, imigracijos ir pilietybės ministeris Hon. E. Fairclough, ALT pirm. L. Šimutis, ALRKF pirm. A. Rudis ir Ontario prov. premjero atstovas.

MENINĘ PROGRAMOS DALĮ išpildys sol. Pr. Bičkienė, sol. St. Baras-Baranauskas, Varpo choras, ved. muz. St. Gailevičiaus, Hamiltono tautinių šokių grupė, ved. G. Breichmanienės. Laukiama atsakymo iš vieno dramos aktoriaus. Filmų ir televizijos aktorė R. Kilmonytė dėl statomų filmų programoje dalyvauti negalės. Sekmadienio akto-koncerto visų darbų vyr. tvarkytoju paskirtas I vicep. K. Baronas.

Šventės Garbės K-to pirm. ir šventės globėjas Hamiltono m. burmistras raštu pranešė, kad LD org. k-to atstovams yra rezervuotas laikas miesto rotušėje jo pravedamoms spaudos ir radijo atstovų savaitinėms konferencijoms, todėl ir lietuviai yra kviečiami pranešti šios šventės tikslus ir programą, kuri vėliau bus išgarsinta vietos spaudoje, televizijoj ir per radiją.

Pranešame Šeštosios Lietuvių Dienos Garbės Komiteto narių sąstatą: L. D. Jackson — Hamiltonom. burmistras, Garbės K-to Pirmininkas, vysk. J. F. Ryan—Hamiltono vyskupas, vysk. V. Brizgys, Hon. E. Fairclough — imigracijos ir pilietybės ministeris, kun. dr. J. Tadarauskas — Hamiltono VAV parapijos klebonas, kun. A. Trakis — Čikagos evangelikų parapijos klebonas, Edith Hyder — CHML radijo komentatorė, majoras R. G. Seville —Hamiltono kareivinių viršininkas, J. Matulionis — PLB Pirmininkas, V. Meilus—KLB KV Pirmininkas, dr. A. Šapoka — "TŽ" Redaktorius, J. Kardelis — "NL" Redaktorius.

Džiaugiamės, kad Šeštoji LD rado platų atgarsį ne tik Kanados lietuvių tarpe, bet ir artimose JAV lietuviškose kolonijose. Hamiltonas jau pasiruošęs visus priimti. Atvykusių svečių patogumui rekomenduojame du viešbučius: Royal Connaught, pačiame miesto centre (šalia centrinio pašto rūmų) ir Fischer Hotel — kampas York ir McNab g-vių.

LD Informacija (K. Baronas).

LIETUVIAI PRIE NIAGAROS VANDENKRIČIO

APSILANKIUS PAS NIAGAROS PUSIASALY ĮSIKŪRUSIUS TAUTIEČIUS

Kanadoj besikurią lietuviai pradžioje buvo išblaškyti po visą platųjį kraštą. Atlikę privalomas darbo sutartis, jie pasuko į didesniuosius centrus, kur jau telkėsi lietuvių grupės iš seniau arba kur buvo įmanoma rasti darbo. Daugumas veržėsi į Toronto, Montrealio, Hamiltono miestus, tačiau nevisiems pavyko čia pritilpti ir turėjo pasukti į mažesnius centrus. Tuo būdu mūsų ateiviai pasiekė Niagaros pusiasalio centrus: St. Catharines, Welland, Port Colborne, Niagara Falls...

Šeimininkai Bieliūnai prie savo namų

Parapija — kaip vyskupija!

Pirmiausia teko įkelti koją į Tėvų Pranciškonų namus St. Catharines pas T. Barnabą Mikalauską, kuris rūpinasi viso pusiasalio lietuvių dvasiniais reikalais. Šis dviaugštis namas, ramioj gražioj vietoj, su nemažu sklypu buvo nupirktas 1949 m. ir pritaikytas vienuolynui. Viename jo kambarių buvo įrengta koplyčia, kuri vėliau liko priderinta prie naujo priestato ir tapo jau didoka koplyčia, kur gali tilpti gera šimtinė žmonių. Užskleidus vidujinę pertvarą, altorius izoliuojamas, ir ta pati patalpa tampa sale. Taip pvz. po sekmadienio 10 val. pamaldų beregint koplyčia tampa sale, kur vyksta susirinkimai, taut. šokių repeticijos, įvairūs minėjimai ir pan. Didesniems parengimams ši patalpa permaža, ir tenka nuomoti sales kitur. Visdėlto, tai didelis patogumas čia gyvenantiems lietuviams, kad gali turėti savo religiniams ir tautiniams reikalams tokią jaukią patalpą. Jei čia lietuvių būtų, kiek italų, ukrainiečių ar lenkų, ir jie turėtų savo puošnius dievnamius. Kaip matyti iš turimų duomenų, lietuvių tame visame pusiasaly yra apie 400, t.y. 183 adresai — šeimų ir viengungių.

Jaunasis Bieliūnas, globojęs pašautą vanagą

Nedidelė tai kolonija savo narių skaičiumi, bet labai didelė plotu — prilygsta St. Catharines vyskupijai. Didesnės lietuvių grupės gyvena St. Catharines ir Wellande. Kitur — po keletą šeimų. Užtat nenuostabu, kad T. Barnabas, pusiasalio lietuvių kapelionas, ištisas dienas praleidžia kelionėse. Vos spėjau įkelti koją į jo rezidenciją, brolis Antanas Trumpa pranešė, kad kapeliono kažkas teiraujasi telefonu. Paaiškėjo, kad jieško jo paslaugos viena ligonė. Rytojaus dieną kapelionas ne tik ją aplankė, bet dargi nuvežė į Hamiltono ligoninę ir parvežė. Vos grįžo namo, vėl telefonas — laukia antras ligonis. Ir taip kapelionas važinėja automobiliu iš vienos vietovės kiton dešimtimis mylių įvairiausiais reikalais. Patyriau, kad St. Catharines apsigyvensiąs dar vienas pranciškonas — T. Tarcizijus Garbukas, kurio atvykimas iš Italijos buvęs sukliudytas laivų darbininkų streiko.

Darbai, namai, ūkiai

Didelės pramonės Niagaros pusiasaly nėra, todėl ir darbo galimybės čia gana ribotos. Visų tautybių ateiviai kimba į fabrikus, kurie darbininkų, bent šiuo metu, nestokoja. Mūsiškiai, įsikabinę į darbovietes prieš keletą metų, laikosi tvirtai ir be reikalo nesiblaško. Daugelis jų turi jau savo namus, automobilius, nors ir ne be skolų. Naujakurystės dienos dar nesiduoda užmirštamos, ir kas mėnesį tenka jas prisiminti išmokant skolas. Ne be reikalo daugely šeimų dirba abu tėvai, o kur gali, ir jaunimas, nes prie visko prisideda ir mokslo išlaidos.

Niagaros pusiasaly yra gražių ūkių, tačiau lietuviai į juos kol kas nesiveržia. Kiek patyriau, tėra vos keli nuėję ūkininkauti. Jau iš seniau prie Wellando turi didoką ūkį A. Daubarai ir V. Ramonas. Nemažą ūkį turi nusipirkę V. Bieliūnai, bene prieš dešimtmetį. Su T. Barnabu ir p. Paulioniais turėjome progos jį aplankyti. Paties šeimininko neradome, nes dirbo fabrike. Pasirodo, pirktam ūkiui išsimokėti reikia pridėtinių pajamų. Be to, sūnus eina technikos mokslus Hamiltone... Priėmė mus p. Bieliūnienė, pavaišino šviežiu pienu, lietuvišku sūriu, pyragaičiais ir kt. skanumynais. Pasijutome besą Lietuvos ūkyje, kur vaišingumui nėra galo. Mano bendrakeleiviai apsirūpino lietuviškais sūriais, pieno galionais, lašiniais ir kt. gaminiais. Daugelis čia užvažiuoja, net iš JAV, pabuvoti lietuviškame ūkyje ir apsirūpinti jo gaminiais. Ir skautai čia yra stovyklavę, netgi nuotykių patyrę — pvz. vanago istoriją. Jaunasis Bieliūnas atrado pašautą vanagą, uždarė narve ir laikė porą metų. Užėjo kartą audra, nuplėšė narvo stogą, ir vanagas išskrido laisvėn. Dabar jis tik retkarčiais atskrenda, apsuka ratą virš Bieliūnų ūkio ir vėl dingsta.

Naujai yra įsikūręs inž. Tylius. Jo ūkis bene 32 akrų, visai netoli Niagaros vandenkričio. Pirktas dar visai neseniai iš anglų savininkų, kuriems rūpėjo tik pati vila, o ne žemė. Naujasis savininkas, atsikėlęs iš Kolumbijos, numato aptvarkyti aplinką, įrengti baseiną, aikšteles, takus ir t.t. ir padaryti tą vietą lietuviška vasaros užuovėja. Kaip inžinierius, jis dirba anapus sienos — JAV. Savo darbu jis jau buvo žinomas Lietuvoje. Kurį laiką gyveno Ispanijoj, po to 10 metų — Kolumbijoj, kur pastatydino eilę bažnyčių, mokyklų, vienuolynų. P. Tylių dukra studijuoja Vašingtone, o vasarą atostogauja pas tėvus.

Jaunimas — ateitin, senimas — praeitin

Buvau painformuotas, kad iš 400 galvų Niagaros pusiasaly esą apie 70 vaikų ir gerokas būrys paaugusio bei akademinio jaunimo. Dėl jų galima pasakyti štai kas: "Maži vaikai — maži vargai, dideli vaikai — dideli vargai". Kol vaikai tebėra šeimos aplinkoj, nėra, gali sakyti, problemų — visi kalba lietuviškai. Kai tik išsprūsta gatvėn, ima eiti mokyklon, prasideda ir vargai, nes vaikai nustoja kalbėję lietuviškai ir tiktai tėvų verčiami kalba namie maišydami eibes angliškų žodžių. O jeigu tėvai neverčia, tai po kurio laiko ir tėvai turi pradėti kalbėti su vaikais angliškai.

Lankant skautų stovyklą Port Weller aiškiai buvo matyti skiriamoji linija tarp vadovybės, tėvų ir jaunimo. Kol vadovybė reikalauja, skautukai kaip mokėdami kalba lietuviškai; kai tik dingsta budinti akis, dingsta ir Lietuva, atsidaro Kanada su sa-

(Nukelta į 6 psl.)

LIETUVIŠKIEJI ĮVAIRUMAI

AL. GIMANTAS

Žvėriena Lietuvoje

Sovietinamos Lietuvos spaudoje teko užtikti įdomią statistiką apie miškų ir laukų gyventojų — žvėrių ir paukščių — padėtį paskutiniuoju metu. Dabar Lietuvos teritorijoje priskaitoma: briedžių — 916, elnių — 356, dėmėtųjų elnių — 51, danielių — 97, stirnų — 22.130, šernų — 3.150, pilkųjų kiškių — 121.000, baltųjų kiškių — 3.080, kiaunių— 4.700ž audinių — 187, vilkų — 152, lapių — 13.450, jenotinių šunų — 1.885, lūšių — 32, ūdrų — 2.500, voverių — 22.660, kurapkų — apie 47.000. Be to, mažesni kiekiai tetervinų, gulbių ir kt. sparnuočių. Žinoma, smulkieji paukščiai statistikon visiškai neįeina. Be to, labai įdomus vilkų skaičiaus sumažėjimas, nes dar prieš porą metų toji pati sovietinamos Lietuvos spauda aliarmavo ir šaukė visus kovai prieš alkanų vilkų gaujas, sudariusias pavojų netik gyvuliams, bet ir žmonėms. Po planingo vilkų naikinimo, kaip rodo paskutinė statistika, jų beliko vos pusantro šimto. Atrodo, ten turimi ganėtinai griežti medžioklės įstatymai ir su brokonieriavimu stengiamasi kovoti visais įmanomais būdais.

Padėkime sportininkams!

Daug, oi daug rinkliavų mūsų tarpe. Kaip jau įprasta, visi prašytojai dideliu nuoširdumu dėsto savuosius reikalus. Neabejotina, visi jie lietuviški ir naudingi ir jau tuo pačiu remtini. Bet, eiliniam visuomenės nariui, neretai turinčiam labai ribotas galimybes, neretai nelengva suvokti, kuriam tikslui geriau paaukoti, gi visiems, deja, neišgali. Neretai, taip besvarstant ir atidedant, užmirštama ir sumanytoji paaukoti auka taip ir nepasiekia prašytojų. Nejauku, jei taip atsitiktų ir su vienu paskiau siųjų, bet tikrai reikšmingu mūsų jaunimo prašymu — paremti jų kelionę į pietinę Ameriką. Mūsieji krepšininkai tikrai šauniai reprezentavo ir lietuviškąjį sportą ir pačią Lietuvą. Jų išvyka nebuvo šiaip sau jaunimo pasivažinėjimas, bet labai didelės reikšmės Lietuvos vardo garsinimas. Jie turi užtraukę keletos tūkstančių paskolą. Aukų iki šiol gauta nepakankamai. Per mažai dėmesio visam tam reikalui parodė tam tikros mūsų visuomenės organizacijos (su labai mažom išimtim), vargiai ar iki šiol nedavusios susimėtys tai atlikti dabar. Todėl, šių įvairumų rašėjas drįsta kreiptis į malonius šių skilčių skaitytojus, prašydamas ir kviesdamas netaip jau didelės aukos — vieno dolerio, kurį su savo pavarde ir adresu, tesiunčia Al. Gimantui šio laikraščio adresu. Redakcija tikrai neatsisakys tarpininkauti, o šių skilčių rašėjas pažada kiekvienam atsiųsti pakvitavimą ir vėliau visa apyskaita su aukotojų pavardėmis (kad kiekvienas galėtų patikrinti) bus paskelbta "Lietuviškuose įvairumuose". Visas susidariusias išlaidas (pakvitavimų išsiuntimas, pašto perlaidos Čikagon ir pan.) mielai padengs šių įvairumų autorius. Terminas — dvi savaitės nuo šių žodžių išspausdinimo. Tiesa, spaudoje jau buvo keletą kartų duotas vieno banko Čikagoje adresas ir sąskaitos numeris, kuriuo buvo prašoma siųsti savo aukas. Bet, kaip teko girdėti, tas projektas nebuvo labai entuziastingai sutiktas. Vieni sakosi pametę tą adresą, kiti nežinoję grynais ar pašto perlaida siųsti ir

Neįmanoma ūkininkauti be traktoriaus

(Nukelta į 6 psl.)

Atvykau tik pasapnuoti...

Libaniečių ir syrų kilmės amerikiečiai, susibūrę į savo sąjungą National Association of Syrian Lebenese American Clubs, sumanė rengti trečiąjį suvažiavimą Beirute, Libano sostinėje. Daugumas 500 atstovų atskrido lėktuvais ir buvo sutikti savųjų su ašaromis. Pasak sąjungos pirm. Cosmo Ansara iš Springfield, Mass., suvažiavimo tisklas buvęs įgalinti senosios kartos tautiečius, gimusius Libane ir Syrijoj, aplankyti savo gimtąjį kraštą ir duoti progą antrajai kartai pamatyti jų tėvų gimtines. Tai oficialioji pusė. Už jos vyko jaudinančios scenos. Pvz. vienas atvykėlis iš JAV į Libaną tiek susijaudino, kad negalėjo atsakyti nė į muitinės klausimus. Kitas libanietis, laukdamas giminių iš JAV, išmoko anglišką pasveikinimo sakinį, bet kai susitiko su laukiamuoju viską užmiršo ir tik "Hi" teištaręs ėmė kažką murmėti arabiškai. O iš JAV atvykusieji irgi šnekėjo laužyta arabų kalba, libaniečiams nebesuprantama. Lankydami gimtines rado jie visai nebeatpažįstamus naujus namus.

Kaikurie suvažiavimo dalyviai buvo atvykę laivais ir kartu atsigabenę automobilius. Vienas jų, norėdamas pasirodyti gimtajame miestelyje, atvyko su 1950 m. modeliu, bet gerokai apsivylė pamatęs ten 1959 m. modelių!

Prezidetnas Fuad Chehab, premjeras Rašid Karami ir maronitų patriarchas Paulius Meouchi, kadaise gyvenęs Los Angeles, Calif., mielai fotografavosi kartu su amerikiečiais lankytojais.

Visiems tiems amerikiečiams apsilankymas tėviškėse buvo malonus, tačiau nė vienas nepasiliko ten gyventi. Vienas jų, paklaustas ar nenorėtų pasilikti Libane, atsakė: "O, ne. Grįžtu atgal. Atvykau čia tik pasapnuoti".

Siuntiniai į LIETUVĄ ir kitur.

VAISTAI

50% pigiau negu Kanadoje.

MAISTĄ

siunčiame įvairių rūšių ir įvairiais kiekiais.

SIUVAMOS MAŠINOS, AKORDEONAI

ir kiti įvairūs dalykai.

Jūsų sudaryti SIUNTINIAI, nesvarbu svoris ar dalykų skaičius. Turime įvairių prekių siuntiniams. PINIGAI Į LENKIJĄ, STATYBINĖ MEDŽ., VAISTAI BE MUITO.

MAZAR TRADING CO. LTD.

863 QUEEN ST. W., TORONTO. TEL. EM. 3-5520.

Greitas, patikimas patarnavimas. Siuntiniai pasiekia gavėją per 6-8 savaites. Pristatymas garantuotas.

50.000 GALIONŲ DAŽŲ

po $2.99 už galioną

Šis bankrotinis išpardavimas dažų yra tinkamas dažymams iš lauko ir iš vidaus. Tai švieži dažai, pagaminti C.I.L., Sherwin-Williams, Lowe Bros., C.V., Gliddens ir kt. fabrikų.

MŪSŲ GARANTIJA — išmėginkite galioną, išmėginkite šimtą. Jei neįsitikinsite, kad tai geriausi, grąžinkite tuščią skardinę ar dar nesunaudotą likutį ir mes pilnai visu 100% pinigus grąžinsime jums. Skubus pristatymas visoje Kanadoje.

Išoriniam dažymui: Tinkami geležiai, cementui, medinėms grindims, gontiniam stogui. **Spalvos:** balta, primer-balta, juoda, ivory, geltona, pilka, perlinio pilkumo, shutter-žalia, obuolio žalumo, chartreuse, raudona, šviesiai raudona, turquoise, coral, dutch-mėlyna, ruda.

Išvidiniam dažymui: Tinkami sienoms, mediniams išdirbiniams, plasteriui, virš sienos popierių ir t.t. **Spalvos:** flat-balta, blizganti balta, jonquil geltona, žalia, ivory, žydri, žiedų rausvumo, tamsiai pilka, šėma, turquoise.

ALIUMININIAI DAŽAI ..... **$3.99 galionas.**

STOGINIS CEMENTAS, juodas, turįs gijinio asbesto; galima dažyti su sena šluota ar skuduru, pritaisytu prie koto. Galionas šio stogams cemento kainuoja tik ..... **99 ct.**

Užsakant atsiųskite pusę pinigų, likutį sumokėsite kai gausite dažus — C.O.D. Arba apmokėkite viską sutaupydami persiuntimo išlaidas.

SHERMAN'S — Dept. TZI

537 QUEEN ST. W. (kampas Augusta Ave.), Toronto. Įst. 1908 m.

GRAŽIAME SIMCOE EŽERO KRANTE

MERCURY LODGE

109 Orchard Beach, Keswick, Ont., 40 mylių nuo Toronto, 1 mylia į šiaurę nuo Keswick.

IŠNUOMOJAMOS naujai atremontuotos kabinos—vasarnamiai — kambariai su maistu arba yra galimybė gamintis kabinose. **Taip pat išnuomojami laiveliai ir parduodamos žuvelės.**

Telefonas Keswick GR6-4073. Savininkai L. P. Krilavičiai.

Nauja Lietuviška Valykla

Lenard's Cleaners

985 College St. Tel. LE. 1-5166

Darbas atliekamas vietoje su moderniškomis mašinomis.

PRIIMAME IR PRISTATOME Į NAMUS.

Darbo valandos: 8 val. ryto — 7 val. vak.

šeštadieniais — 8 val. ryto — 6 val. vak.

Savininkas L. LEVECKIS

GERIAU PAŽINKITE KANADĄ IŠ TRAUKINIO

Važiuokite CNR DABAR

Sumokėsite vėliau

Pradedant $100.00. Įmokėti 10%, paliekant iki 24 menesių išsimokėjimui — priklausomai nuo balanso. Kombinuotos geležinkelio - vandenyno kelionės taip pat gali būti finansuojamos.

- **Visokie patogumai dienos ir nakties kelionėms.**
- **CNR leidžia veltui vežtis 150 svarų bagažo.**

DU TOLIMO SUSISIEKIMO TRAUKINIAI Į RYTUS IR VAKARUS.

SUPER Continental ir Continental

Informacijų ir užsakymų reikalais kreipkitės į Canadian National bilietų agentūras.

90

CANADIAN NATIONAL RAILWAYS

Visada yra metas džiaugtis ir juoktis

MOLSON'S EXPORT ALE

BREWERY LIMITED TORONTO

Pavergtoje tėvynėje

Petras Radzevičius mirė Kaune liepos 21 d. ir palaidotas liepos 23 d. Augšt. Panemunės kapinėse. Neprikl. Lietuvoj jis buvo trijų seimų narys, krikšč. demokratų ir Darbo Federacijos veikėjas, spaudos darbininkas. Sovietinės okupacijos buvo ištremtas Sibiran. Grįžęs Lietuvon negalėjo gauti jokio darbo.

Pedagoginiam institutui Vilniuje, kuris ir dabar tebėra buvusiuose bazilijonų rūmuose, statomi nauji rūmai Žveryne, Neries krante. Ten būsią pastatytas visas Pedagoginio instituto miestelis su stadionu, vandens sporto stotimi ir kt. įrengimais. Rūmų auditorijose bei kabinetuose vienu metu galėsią dirbti 2.000 studentų.

Disertacijas gynė: birželio 13 d. Kauno Politechnikos Institute mokslų kandidato laipsniui gauti vyr. asist. Barauskas, Antanas, sūnus Petro, tema "Orinio trans formatoriaus kaip fazės keitiklio tyrimas". Asist. Daugėla Jonas, sūnus Juozo, tema "Kintamosios evj šaltinio dažnumui stabilizuoti schemos tyrimai".

Kauno valstybiniam medicinos institute medicinos m. kand. laipsniui gauti doc. Žiugžda Alfredas, Juozo sūn., tema "Birštono kurorto gydomasis darbas ir jo tolesnio vystymosi perspektyvos". Oficialūs oponentai: prof. J. Kupčinskas, prof. J. Šopauskas ir med. m. kand. M. Krištopaitis.

Pagal septynmetį planą Kėdainiams užplanuojami superfos fato fabrikai. Kaunas turėsiąs gaminti acetatinę šilką. Jis per parą pagaminsiąs šių verpalų daugiau, kaip dabar pagaminą visoje Sov. Sąjungoje. Taip džiaugiasi "Tiesa", o gyvenimas ka parodys?

Namu statybos išlaidos esą perdidelės ir lėšos esą netaupiai naudojamos, rašo "Tiesoje" trys vyrai — Kasperavičius, Sirusas ir Šaltenis. 1955 m. gyvenamojo namo 1 kv. metro statyba kainavusi apie 2.000 rb. Bet kainos esą labai nevienodos. Štai vieno namo statyba 1 kv. m. kainavusi 1.255, kito greta stovinčio 1.710, trečio 2.030, o ketvirto 2.901. Kainos esą išpučiamos, kai į kvadratūrą įskaitomi negyvenami plotai, pvz. apatinio augšto krautuvės, namų aplinkos, gatvės aptvarkymas ir tt. Vilniaus elektros skaityklių gamykla gavusi 26.000 rb. už pasodinimą 322 medžių ir 728 krūmų, kurių betgi niekas nesodinę. Grąžtų gamyklos statyba Vilniuje kainavusi po 2.159-2.530 rb. už 1 kv. m., vartotojų kooperatyvų sąj. mokanti po 2.040, Šiaulių mėsos kombinatas po 2.214, Kauno Drobė po 2.180. Statybininkai nekovoją su brangumu. Jie pirmiausia rūpinąsi įvykdyti finansinį planą — pastatyti namų už plane numatytą sumą. Ar naudingai tos sumos išleidžiamos, jie nesirūpiną.

Mik. K. Čiurlionio laiškų rinkinį paruošė jo sesuo Valerija Čiurlionytė-Karužienė, paskyrusi daug metų brolio kūrybai nagrinėti. Laiškai yra iš 1902-10 m. Be to, leidiny bus išspausdinta 12 Čiurlionio straipsnių.

Žemės ūkio akademija po karo, kaip rašo "T. Balsas", išleidusi 2.698 specialistus, kurie dirbą žemės ūky. Jos rektorius Jonas Bulovas, prorektorius mokymo reikalams doc. Pr. Svetka, o tvrimo r. ž. ūkio mokslų kandidatas doc. Pov. Sklerius. Šiemet esą 2.716 studentų, jų tarpe 986 studijuoją neakivaizdiniu būdu. Mokslas trunkąs 5 metus. Personalo — 162, katedrų — 27. Studentai dirbą ir laboratorijose, o praktiką atlieką akademijos ūky, kuris turi net 2.517 ha arba kolūkiuose bei tarybiniuose ūkiuose. Visi studentai gauną stipendijas ir veik visi gyveną bendrabuty. Stipendijų dydis svyruojąs tarp 290 ir 395 rub., žiūrint studento stropumo ir jo pasirinkto fakulteto. Mokslo pirmūnai gauną 25% priedo. Statomoje akademijoje—Pilėnų miestely be mokomųjų pastatų būsią 4 studentų bendrabučiai po 400 vietų kiekvienas, ž. ūkio mašinų paviljonas, ž. ū. mechanizavimo rūmai ir mokomajam personalui 14 dviejų augštų namų po 4 butus. Be to, mokomojo ūkio sodyboje ir jo 4 skyriuose taip pat būsią pastatyta gamybiniai pastatai ir daug gyvenamųjų.

DAUGIAUSIA ŠILTO VANDENS TOKIA ŽEMA KAINA

teikia

NATURAL GAS

IŠSINUOMOKITE VANDENS ŠILDYTUVĄ

Tik $1.75 mėnesiui

žema operavimo kaina
Joks kitas kuras neprilygsta natūralių dujų vandens šildymui.

Greitas apšildymas

Vanduo tris kartus greičiau sušyla. NEUŽSIBAIGIANTIS TIEKIMAS patenkina modernaus gyvenimo reikalavimus.

Gas Company neturi vaikščiojančių po namus pardavėjų, nei piršėjų telefonu. Informacijų apie prekybininkus įgaliotus Ontnario Fuel Board parduoti ir įrengti natūralių dujų įrengimus kreipkitės telefonu ar rašykite į Sales Department.

Consumers' Gas

"Jūs visuomet būsite patenkinti pasirinkę natūralias dujas".

PIGIAUSI

siuntiniai

Į LIETUVĄ

Pramonės gaminiai — Maistas — Vaistai

Štai mūsų kainų pavyzdžiai:

22 svarai cukraus	$11.95
22 svarai ryžių	$14.75
22 svarai taukų	$23.20

Siuntiniai pristatomi per 3 - 4 savaites.

Janique Trading Co. Ltd.

835 Queen St. W., Toronto Tel. EM. 4-4025

Skyriai Hamiltone, St. Catharines, Edmonton, Buffalo ir kt.

HAMILTON, Ont.

VAV parapijos žinios

— Vasaros metu apsilankė daug pravažiuojančių kunigų.

— Inž. J. Kšivickis su žmona, atostogavę Wasagoje, jau grįžo į namus.

— Šiuo metu Wasagoje atostogauja mokyklos vedėjas J. Mikšys, sporto klubo "Kovas" pirm. K. Stanaitis ir Juozas Stonkus.

— Pp. Gimžauskai ir Žurliai išvyko atostogų į JAV.

— Pp. Vaitonių šeima su Martinkais atostogauja savoje naujai pastatytoje viloje.

— Irena Grabašaitė pabaigė dviejų vasarų ir vienų metų mokytojų kursus.

— Lina Verbickaitė, Aldona Meškauskaitė ir Gintra Bakaitytė lanko Toronte vasaros mokytojų kursus. Nežiūrint įtempto darbo, jos labai aktyviai dalyvauja lietuviškoje veikloj.e

— Lionė Bakaitytė įstojo į šv. Juozapo gailestingųjų seserų mokyklą.

—Stud. Z. Stanaitis gavo Bank of Commerce atsakingą darbą.

— Labai graži buvo skautų stovykla pp. Augustinavičių ūky. Kapelionavo Tėvas St. Kulbis, S J. Stovykla baigėsi rugpjūčio 3 d. T. St. Kulbis, vykdamas į Montrealį, buvo sustojęs Hamiltone.

— Jau grįžo iš N. Wasagos stovyklos hamiltoniečiai ateitininkai.

— Liepos mėn. buvo atlaikytos šv. Mišios už a.a. Br. Šlepečio vėlę, kurias užprašė D. Kochanka ir A. Gureckas.

— A. Tėvelis bažnyčiai paaukojo $220 Dar žadėjo duoti klebonijos statybai. Labai dėkui.

— Rugpjūčio 5 d. buvo atlaikytos šv. Mišios už mirusią A. Tėvelio mamytę, kurias užprašė A. Tėvelis.

— Pakrikštyta pp. Kochankų duktė Teresė Liucija, pp. Stabingių dvi dukros-dvynukės Aldona Zita ir Rita Marija. Nuoširdžiai sveikiname.

— Stasiui Verbickui buvo padaryta kojos operacija. Jau išėjo iš ligoninės.

— Kl. Podjunas, senosios kartos lietuvis ateivis, guli šv. Juozapo ligoninėje. Linkime greit pasveikti.

Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje rugpjūčio 4 d. pasiųsta $228,50. Šias aukas sudėjo šešių rėmėjų būrelių nariai už š.m. kovo, balandžio ir gegužės mėnesius: rėm. būr. Nr. 16, vadov. St. Pilipavičiaus $30,50, Nr. 17, vad. J. Kežinaičio $33, Nr. 18, vad. Z. Orvido $30, Nr. 81, buvęs Nr 178, vad. J. Bajoriūno $33, Nr.82, vad. Ad. Dalangausko $51, nr. 110, buvęs 184, vad. J. Mikšio $51. Viso $228,50.

Čia paminėta suma yra pati mažiausia per šešis būrelių gyvavimo metus. Senieji rėmėjai pamažu traukiasi, o naujų gauti labai sunku. Maža to, tie tautiečiai, kurie įdeda daug nuoširdaus idėjinio darbo, dažnu atveju yra net viešai spaudoje paniekinami, o kai vienas kitas spaudimo neatlaikęs iš lietuviško kovos fronto pasitraukia, jų kiti nepakeičia.

Rėmėjų būrelių įnašams papildyti iki reikiamos sumos (būrelio mėnesinė norma $20) yra planuojama rugsėjo mėn. pravesti vienkartinę rinkliavą po namus. Tikimės, kad tautiečiai į šį vajų nuoširdžiau reaguos, nes nė vienam iš mūsų nebūtų malonu išgirsti, kad dėl mūsų abejingumo netekome grynai lietuviškos augštesnės mokyklos išeivijoje.

Lietuvių Namai su kiekviena praėjusia savaite apjungia vis didesnį lietuvių skaičių, įtraukdami į savo veikimo orbitą vis plaesnes apylinkes. Malonu padėkoti LN v-bos vardu mieliesiems Pranui ir Paulei Ancevičiams iš Oakville, Ont., įsijungusiems į didįjį Hamiltono LN darbą su $100. Jie yra ketvirtasis narys iš šios nedidelės lietuvių kolonijos.

Sveikiname ir nuoširdžiai dėkojame pirmiesiems dviems nariams iš Bronte, Ont., prisidėjusiems po $100. Tai Vegelis Jonas, Priedė Arnoldas ir Onutė. Ypatinga padėka mielajam Priedei, kuris pats, būdamas latvis, kalba lietuviškai, yra vedęs Onutę Blankutę, vienturtę LN prižiūrėtojo V. Blankaus dukterį ir augina 5 vaikus.

Tokie puikūs pavyzdžiai, kurių LN steigimo istorijoje randame dešimtimis, teikia LN vadovybei milžiniškos moralinės stiprybės.

LN paskolos šėrų už $1.000 pirko Liotė ir Jonas Toliai. Nuoširdus jiems dėkui už tokią stambią pagalbą Liet. Namams.

Prašome visus tautiečius savo santaupas laikyti LN paskolos lakštuose. Už jas mokama 5% palūkanų, apskaičiuojant biudžetinių metų ketvirčiais. Palūkanų čekiai siunčiami dukart per metus: gegužės 1 d. ir lapkr. 1 d. LN šiuos paskolos lakštus išperka per mėnesį laiko nuo jų savininko raštiško pareiškimo juos parduoti.

LN kine filmas "Tempest", ėjęs savaitę laiko, turėjo gerą pasisekimą. Atsilankė 1.594 suaugę asmens, mokėję už įėjimą po 75 c., 220 moksleivių po 50 c., 20 vaikų po 35 c., 171 po 25 c. ir 172 vaikai po 20 c.—iš viso 2.177. Už bilietus gauta, atmetus valdžiai mokesčius, $1.268,67. Už filmą sumokėta 35%; tas sudarė $444,03. Grynas savaitės pelnas apie $500 Savaitės metu atsilankė 200 lietuvių.

Visą šią savaitę mūsų kine eina britų pastatymo du gražūs spalvoti filmai: "The Captain's Table" ir "Bachelor of Hearts".

Nuo rugp. 17 d. tik 3 dienas eis "Gideon of Scotland Yard" ir "Verboten".

Rugp. 20 d. pradedami rodyti 2 įdomūs filmai ir abu spalvoti: "Salome" ir "Slaves of Babilon". Šiuos paskutiniuosius patariame pamatyti ir tiems tautiečiams, kurie kinų nelanko.

Nuoširdžiai dėkojame LN v-bos vardu Kronas-Valevičius nuosavybių pirkimo-pardavimo įstaigai už jų paramą LN duodant prie kino salės šviečiančio sieninio laikrodžio reklamą, už kurią gauta iš jų už vienus metus $162.

A.a. Broniui Šlepečiui tragiškai žuvus, Hamiltono ir apylinkių lietuviai jo šeimai parodė ypatingą užuojautą moraliai ir materialiai. Iniciatorių grupės pravesta rinkliava po namus velionio šeimai paremti davė $1.396.

Zigmas Orvidas, tylusis mūsų kolonijos darbuotojas, yra vertas visų didelės pagarbos ir padėkos. Per pusantrų metų jis surinko vartotų drabužių, pats vienas juo supakavo ir išsiuntė Suvalkų trikampio lietuviams 58 siuntiniuose po 20 svarų, kurių kiekvieno persiuntimas kainavo po $5. Pinigus persiuntimui jis irgi pats vienas surinko. Jis vadovauja trims rėmėjų būreliams: Vasario 16 gimn., Saleziečių gimn. ir Hamiltono skautams remti. Per metus išplatina lietuviškų knygų, nešiodamas jas po namus, maždaug už $2.000. Renka aukas ir jas persiunčia Tėvui Bružikui, SJ, į P. Ameriką, Tėvui Svirneliui į Indiją, broliukui pranciškonui į Palestiną ir eilei kitų misijonierių. Priima Mišioms aukas ir persiunčia misijonieriams, kurie jas atlaiko, gavę $1 auką. Renka liet. laikraščių prenumeratas. Žodžiu, Zigmas Orvidas į religinį ir tautinį darbą įdeda tiek pasiaukojimo ir savęs atsižadėjimo, kaip retas kuris kitas. Prisimenant, kad jis Lietuvoje buvo teisėju, šis jo darbas mums visiems šviečia dvasine jėga ir reto gilumo religiniu apsisprendimu.

Visi pasinaudokime mielojo Zigmo idėjiniu patarnavimu, paskambindami jam FU. 3-4945. Toliau nuo Hamiltono gyvenų tautiečiai gali jam rašyti šiuo adresu: 24 Queensdale Ave. E., Hamilton, Ont. **Sk. St.**

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBĖS

Kun. dr. Jurgis Razutis liepos 14 d. Miami, Fla., atšventė savo kunigystės 25 m. sukaktį.

Jubiliatas yra žemaitis, kilęs iš Andriejavo, Kretingos apskr., buvęs vysk. Staugaičio sekretorius. Augštąjį mokslą ėjo Romoje, studijuodamas Bažnyčios istoriją. Prieš išvykdamas į JAV, kur dabar dirba šv. Mykolo parapijoje Miami, Fla., gyveno Kanadoje ir kurį laiką profesoriavo kunigų seminarijoj Otavoje. Tuo Tuo metu jis artimai bendradarbiavo "Tėviškės Žiburiuose", buvo pasiryžęs skirti jiems visą savo atliekamą laiką, jei būtų pasisekę įsikurti Toronte.

Prof. K. Pakštas susituokė su J. Markevičiūte - Narutavičiene šv. Mykolo bažnyčioje Miami, Florida. Apeigas atliko kun. J. Razutis.

V. Jonikas ir E. Kukutis grįžo iš Br. Honduro, kur jiedu aplankė besikuriančius vokiečių menonitus ir kt. vietoves, kur esą gerų perspektyvų įsikurti. V. Kukutis jau nusipirko 118 akrų žemės už $710.

Juzei Būgienei, neregei prof. Būgos našlei, ir sunkiai susirgusiai jos dukrai Gražinai paremti nuo birželio 16 d. iki liepos 1 d. per prof. A. Kučą aukų buvo prisiųsta $989,50.

Adv. V. T. Kvetkus, LRK susivienijimo JAV sekretoriaus sūnus neseniai baigęs augšt. mokslą JAV, Vašingtono apskirtas valdinei tarnybai Vokietijoje.

VOKIETIJA

"Bažnyčia priespaudoj" sąjūdis turėjo IX kongresą Koenigsteine liepos 23-26 d. Dalyvavo 30 tautų atstovai, jų tarpe keliolika lietuvių. Buvo atvykęs ir Koelno kardinolas Frings. Sveikino popiežius Jonas XXIII, Vokietijos kancl. K. Adenauer ir kt. Pilnaties posėdyje apie dabartinę Lietuvos būklę pranešimą padarė dr. P. Karvelis. Be to, jis kalbėjo ir per Frankfurto radiją.

Senelių prieglaudai Vechta l. Old., St. Hedwig-Stift, Lohnstr. 41 pastatytos naujos patalpos, kur perkelta dalis liet. senelių iš Varelio. Pašventinimo iškilmės buvo perduotos per Bremeno radiją. Dalyvavo visa eilė augštų vokiečių pareigūnų, kurie savo kalbose gražiai minėjo Lietuvą. Iš lietuvių kalbėjo seniūnas S. Motūzas.

BELGIJA

Kun. Julius Dainauskas, nuo 1938 m. gyvenąs Belgijoje, prieš keletą mėnesių sunkiai sirgo plaučių uždegimu, o pastaruoju metu turėjo atsigulti nervų ligų ligoninėn.

VENEZUELA

Kun. Antanas Perkumas atšventė savo 50 m. amžiaus ir 30 metų vienuolinio gyvenimo. Jis yra Venezuelos liet. kapelionas ir saleziečių seminarijos Caracas vicerektorius. Ištisus 20 metų jis dirbo Kinijoj ir britų kolonijoj Hong Konge kaip misijonierius. Atvykęs Venezuelon jis dirba su vietiniu ir lietuvių jaunimu. Kas met rengia jis 3-4 savaičių stovyklą liet. vaikams. Jubiliejiniame pagerbime dalyvavo venezueliečiai ir lietuviai. Saleziečių klierikų choras sugiedojo Lietuvos himną. Sukaktuvininkas yra gimęs 1909 m. Darbėnuose.

AUSTRALIJA

Skautai: Dūdaitis, Krausas ir Ramanauskas dalyvavo tarptautiniame skautų sąlėkyje Filipinuose. Jie buvo atsivežę lietuviškų darbų parodėlę ir 5.000 egz. brošiūrėlių apie Lietuvą. Ketvirtas lietuvis skautas dr. V. Čepas buvo atvykęs iš JAV. Pastarojo kelionę finansavo įvairios organizacijos ir vengrų skautų brolija. Jis taipgi ketina dalyvauti tarpt. skautų konferencijoj Indijoj.

Adelaidės Lietuvių Namai numatyti praplėsti, kad juose tilptų savaitgalio liet. mokykla, biblioteka ir kt. Projektą paruošė inž. Reisonas.

"Mūsų pastogė", Australijos Liet. Bendruomenės laikraštis, šią vasarą sulaukia 10 metų. Spaudos balius įvyks Sidney rugsėjo 5 d. Pastaruoju metu "MP" straipsnyje "Lietuviškoji tremties spauda" užsipuolė Australijos Liet. Katalikų Federacijos leidžiamus "Tėviškės Aidus", palygindama juos su komunistinio "Tėvynės Balso" puldinėjimais. Tai sukėlė reakciją. Feedracija pareikalavo tai atšaukti, tačiau "M. Pastogės" leidėjas ALB atsisakė, siūlydama arba motyvuotai atsikirsti, arba kreiptis į garbės teismą.

Plunksnos Klubo susirinkime paskaitą "Lietuvių kalba ir mes" skaitė poetas V. Kazokas.

ST. CATHARINES, Ont.

Pranešimas ir padėka

Vilniaus Krašto Liet. Sąjungos St. Catharines skyr. rengtas birželio 20 d. Niagaros pusiasalyje penkių metų sukaktuvinės Joninės - Jaunimo šventė, nežiūrint, kad buvo daromi trukdymai, praejo su dideliu pasisekimu — sutraukė virš 1.000 svečių ir davė $530 pelno.

Už didelį mūsų darbams pritarimą ir jų įvertinimą reiškiame viešą padėką:

p. A. Mikulskiui, p. O. Mikulskienei, sol. J. Krištolaitytei, ansamblio pirm. J. Nasvyčiui, jos valdybai ir visiems Čiurlionio ansambliečiams už taip augšto lygio lietuvišką programą, kuri mumyse paliko neišdildomą prisiminimą; šventės garbės svečiui Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirm. J. Matuloniui už gražų sveikinimo žodį; visiems Rochesterio "Šakalo" ir Hamiltono "Kovo" sportininkams ir jų vadovams už gražų pravedimą sporto programos.

Reiškiame nepaprastai didelę padėką visiems rašiusiems straipsnius bei juos talpinusiems, lietuviškų radijo valandėlių vadovams už skelbimus radijo bangomis ir parapijų klebonams už gražų išgarsinimą savo parapijiečių tarpe; "N. Lietuvos" red. J. Kardeliui ir "T. Žiburių" red. dr. A. Šapokai už didelį mūsų šventei pritarimą ir straipsnių bei skelbimų įdėjimą tinkamose vietose. Gerb. J. Kardeliui reiškiame nuoširdžiausią padėką už "NL" Nr. 21(635) parašytą vedamąjį. Vyt. Mačikūnui iš Niagara Falls nuoširdžiai dėkojame už papuošimą mūsų išleisto informacinio leidinėlio - programos.

Nuoširdus ačiū Wellando ir rt. Catharines apylinkių valdyboms ir organizacijoms už mums ištiestą paramos ranką, ypač Wellando medžiotojų ir meškeriotojų klubui "Lithuanica", parūpinusiems čiurlioniečių vakarienės paįvairinimui žuvies ir zuikienos; visiems niagariečiams ir st. catharinie čiams, parodžiusiems nuoširdumo apnakvydinant čiurlioniečius; aukojusiems loterijai, ypač prekybininkams iš Toronto: J. V. Margis Drug Store, Wallpaper & Paint Centre, Howard Park Hardware, Parkside Meat Market, Atlantis Eksport-Import Ltd., Danas Shop, The Times Cigar & Gift Store (Beržinskams), J. Miliūnui ir E. Jonynui, iš St. Catharines C. Wallace Co. Ltd., Toal's ir Edgar vaistinėms, Merkury, Roberts, Williams, Hardware, Apetizer, Red & White Store (P. Zaruk) ir daug kt.; Liudui Pūsliui už $10 loterijai ir patalpų užleidimą dirbančiųjų vakarienei. Lobatt's b-vei už vertingą laimėjo Toronto Vyčio lauko tenisininsportininkams pereinamą dovaną, kurią kai; padėjusiems bei dirbusiems prie bufeto ir kitų darbų iš Toronto Basalykams, icėnams, Sapliams, Račkauskienei, Žvirblytei, Mockui, Dambarui, Krasauskui ir kt.; iš St. Catharines Jonui ir Juozui Grigams, J. Alliui, P. Polgrimui, K. Stundžiai, St. Vaitkui, A. Šetikui, J. Mackevičiui, K. Vilbikaičiui, J. Kalainiui, A. Gverzdžiui, J. Liangai, Z. Jakuboniui, V. Daraškai, K. Jonušui, J. Girevičiui, J. Kavalėliui ir kt.

Nuoširdi padėka gausiai atsilankiusiems svečiams už punktualumą. VKL S-gos St. Cathatrines skyriaus nuoširdus linkėjimas ir prašymas, kad punktualumas įsigyventų visur ir visuose lietuviuose ir kad išnyktų negražus paprotys "lietuviškas punktualumas", reiškiąs valandą ar dvi vėliau nei skelbiama.

Tad iki pasimatymo 1960 metais, birželio 25 dieną toje pačioje salėje — Community Centre Hall, Merritton, Ontario, prie St. Catharines.

Labai apgailestaujame įvykusius nesusipratimus, ypač kad jie buvo išnešti į kitataučių tarpą. Kelias savaites prieš parengimą nežinomi "geradariai" telefoniniu pasikalbėjimu atsakė išnuomotą Merritton Community Centre salę, esą birželio 20 d. Joninių nebus, nes ansamblis tą dieną išvyksta su koncertu į Hamiltoną. Išsiaiškinus, kad rengėjai salės neatsisakė, salės prižiūretojas pareiškė, kad lietuviai esą nerimta markė. Be to, irgi matyt tų pačių asmenų buvo siuntinėjami Čiurlionio ansamblio vadovybei ir kitiems asmenims anoniminiai atbaidymo laiškai.

Turme viltį, kad 1960 m. panašių nemalonumų bei nesklandumų nebeturėsime.

VKLS St. Catharines sk. valdyba.

Alaus kainos Ontario prov. pakeltos: dabar stiklas alaus, kainavęs 10 ct., atsieis 15 ct.; 12 mažų bonkų dėžė kainuoja 5 ct. ir 24 bonkų dėžė 10 ct. brangiau. Kol kas už alaus stiklą tebeimama 10 ct., iki bus pagaminti didesni nauji stiklai. Apskaičiuojama, kad alaus daryklos gaus $4.200.000 daugiau pajamų, parduotuvės — $6.000.000, valdžia— $4.000.000. Kainos pakeltos ryšium su alaus gamybos ir pardavimo padidėjusiomis išlaidomis.

SEVEN-UP

KIEKVIENAI

PROGAI

Niekas nepakeičia 7-up. Idealus gėrimas kiekviename susibūrime. Prie valgio, skanius patiekalus padaro dar skanesniais. Paslaptis?! Seven-up šviežus, citrinų-lime skonis.

Jūs mėgstate jį — jis mėgsta jus!

A. LIUDŽIUS, B.L.

VIEŠASIS NOTARAS

(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Visi notariniai reikalai ir teisiniai patarnavimai, morgičiai.

20 KING ST. E., HAMILTON

Telefonai:
Įstaigos JA. 7-5575
Namų FU. 3-8928

Lietuvių Prekybos Bendrovės Lithuanian Traiding Company Anglijoje

Atstovybė

(K. KUDUKIS)

LONDON, ONTARIO

1702 WHITEHALL DRIVE - - - Telefonas: GL. 1-0821

Įvairūs siuntiniai ir vaistai į Lietuvą ir kitus kraštus. Mūsų kainos žemesnės kaip pas kitus. Prašome įsitikinti. Priėmimo valandos: nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 4 val. po pietų, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto.

Taupyk ir skolinkis bankelyje "Talka"

Išduodamos paskolos iki $3.000, morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės. Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.

DARBO DIENOS: antradieniais ir penktadieniais 6 - 8 val. vakaro, Minden Building, 20 King St. E., notaro A. Liudžiaus įstaigoje II augšte, tel. JA. 7-5575. Sekmadieniais 12-2 val. p.p., parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N.

Susirašinėjimo adresas: 15 Homewood Ave., Hamilton, Ont.

SUDBURY, Ont.

Gegužinė. — KLB Sudburio skyriaus veiklioji valdyba suruošė jaukią gegužinę prie gražaus ežero, kur jaunimas ir senimas turėjo puikią progą susitikti, pasišnekučiuoti ir pasimaudyti. Veikė bufetas su užkandžiais ir vaisvandeniais. Gegužinė praėjo jaukioj šeimyniškoj lietuviškoj nuotaikoj.

Lietuvybės vardan. — Į "Dainavos" moksleivių ateitininkų stovyklą prie Detroito išvažiavo porai savaičių Karolis ir Regina Jakuboniai, Violeta Jasiūnaitė ir Danguolė Kriaučeliūnaitė. Nors iš Sudburio iki tos stovyklos yra arti 600 mylių, ir tėvams tai labai brangiai kainuoja, tačiau susipratę lietuviai tėvai negaili tokios aukos, kad tik jų jaunimas nenutautėtu ir stovykloje auklėtųsi lietuviškoj dvasioj. Pagarba tokioms šeimoms, kurių tautinė sąžinė dar nėra mirusi.

Vestuvės. — Juozas Jonaitis susituokė su Jadvyga Burel, kuri yra Vilniaus krašto lietuvaitė ir kalba puikiausiai lietuviškai, nes nuo 16 metų gyveno Lietuvoje. Šaunios vestuvių vaišės buvo Jonaičių ir Pranckūnų nuosavuose namuose, kur, tarp kitų, dalyvavo šeimos ryšį palaiminęs kun. Ant. Sabas ir kun. E. Jastalskis.

A. Naudžiūnas susituokė su gimnazijos mokytoja J. McDonald.

Pakrikštytas Karolis Glen Juozas Staškus.

Dr. J. O. E. Pūdymaitis su šeima grįžo į Halifaxą, kur vėl versis privačia gydytojo praktika.

B. E. Sprindžiai persikėlė į Hamiltoną.

St. Venskevičius laimėjo $45 radijo aparatą Kellog b-vės varžybose už skoningą paveikslo nuspalvinimą.

A. ir D. Savickai pakrikštijo savo pirmąjį sūnų Mykolo Algirdo Gerardo vardais. Kūmai buvo M. Grėbliūnas iš Rochesterio, N.Y., ir A. Ožinskienė iš Toronto. Vaišėse dalyvavo motina ir trys broliai iš Rochesterio, Ožinskų šeima iš Toronto ir artimieji Sudburio draugai.

D. ir M. Nickai pakrikštijo pirmąją savo dukterį Janinos Ketės Marijos vardais. Kūmai buvo J. Bataitis ir Hoppen iš North Bay. Vaišėse, be artimųjų draugų iš Sudburio, dalyvavo ir I. M. Ramonų šeima iš North Bay.

Svečiai. — S. Rakštys ir L. Kriaučiūnienė su dukra iš Fruitland praleido atostogas pas Vl. M. Skripkus; J. A. Mačiulių šeima iš Toornto atostogų proga praleido keletą dienų pas J. M. V. Kriaučeliūnus, o paskiau išvažiavo dar stovyklauti prie Win dy ežero. Pas J. I. Stankevičius ir I. K. Balčiūnus atostogavo giminės iš JAV, o pas A. V. Jasiūnus iš Toronto. Taip pat dar ir daugiau svečių iš kitų vietovių aplankė savo draugus ir pažįstamus.

Jaunųjų būrys išvažiavo į T.T. pranciškonų stovyklą N. Wasagoj, nes susipratę tėvai tikrai nori, kad jų vaikučiai bent porą savaičių turėtų grynai lietuvišką aplinką ir kalbėtų tik lietuviškai. Jei ne lietuvybės reikalas, tai turime ir čia pat gerą INCO unijos stovyklą. Stovyklon išvyko I. ir E. Glizickai, J. Kasperiūnas, J. ir J. Lukšiai, E. Skvereckaitė ir St. Venskevičius.

Kun. A. Sabas rugpjūčio 9 d., tuoj po pamaldų, išvyko atostogų į Wasagą ir į JAV; grįš rugpjūčio 29 d. Du sekmadienius iš eilės, 16 ir 23 rugpjūčio, nebus lietuviškų pamaldu.

Sudburiškis.

Padėka

Tragiškai žuvus mano vyrui Vladui Aniol, reiškiu nuoširdžiausią padėką visiems už maldas, gėles, užuojautą ir lankiusiems jį mirties patale. Ypatingai ačiū kun. A. Sabui už atlaikytas šv. Mišias. Liucei Griškonienei, Jonui Vabuoliui ir Juozui Bataičiui už patarnavimą gedulo pietuose.

Jo žuvimo data 1959. VII. 24.

Julija Aniol.

JULIJAI ANIOL,

jos brangiam vyrui Vladui ANIOL tragiškai žuvus kasyklose, reiškiame nuoširdžią užuojautą

Kazys Narbutas
B. ir T. Clark.

S. and G. TIRE SERVICE

459 RONCESVALLES AVE. (prie Dundas St. W.)

Telefonas LE. 4-6602

PARDUODAME VISŲ RŪŠIŲ MAŠINOMS PADANGAS (naujas ir vartotas) urmo kainomis.

ATLIEKAME visų rūšių gumų remonto darbus. Elektroniškas ratų balansavimas, gumų vulkanizavimas ir kiti darbai atliekami prityrusių specialistų žemomis kainomis.

Apie keturias knygas ir tautinį motyvą

Justo Piylponio "Kunigaikštis be praeities" teko skaityti dar anais metais kai svetimi kraštai, kelionės ir įvairūs nuotykiai masino bręstantį protą. Tuomet viskas, kas buvo už tėvynės ribų, kas buvo tolima ir nepasiekiama traukė su nepaprastu įdomumu. Pilyponis savo knygoje rašė apie Ispaniją, Kanlabrijos kalnus, kelių pilių valdovą ir jo ištikimą tarną lietuvį. Skaitant romaną buvo savaiminga staigmena tolimame krašte, tarp svetimų sutikti augalotą, stipraus sudėjimo kunigaikščio sargybinį Jurgį Kiškutį.

Nors tai buvo gryna fantazija, nors romanas nenoriai buvo priimtas į grožinės literatūros tarpą, bet pats faktas ir besiplėtojančios intrigos, knyga domino skaitytoją savo gamtovaizdžiais ir kruopščiu tolimos šalies aprašymu.

Kita knyga, "Taika ateina į slėnį", parašyta lietuvaitės Irenos Joerg, suteikia kiek kitokį įspūdį. Skaitydami knygą surandame jos pačios matytus, pergyventus nuotykius. Veiksmas vyksta Tirolio bažnytkaimyje, kurių ir mes ne vieną matėme ir prabėgdami kurį laiką gyvenome. Austro daktaro asmenyje mes gyvai dalyvaujame besiplėtojančiuose įvykiuose jau visai besibaigiant karui ir amerikiečiams užimant miestelį.

Įvykių grandinėje skaitome apie austrus, apie bavarus, apie laikinai prisiglaudusius prancūzus, apie užeinančius amerikiečius ir bendrai apie pabėgėlius, bet apie savus lietuvius nerandi nei žodžio.

Nors knyga gerai parašyta ir įdomiai skaitoma, bet kai sužinai, kad parašyta savos, lietuviškos būtybės, palieka šaltą įspūdį. Kodėl nebuvo galima šalia austro, šalia koketuojančios prancūzės, tame pat viešbutyje apgyvendinti ir kokį tautietį. Nors pravažiuojantį, nors vienai kitai dienai apsistojantį. Dar blogiau, kad autorė prisistatė ne savo lietuvišku vardu.

Knygą perskaitęs ir laikinai vėl sugrįžęs prie karo pabaigos prisiminimų, dažnas net nepagalvos, kad romanas rašytas brangios lietuvaitės ir nesumes kodėl "Nidos" leidykla praleido nepaminėjusi vertėjo.

Priėjus prie trečios knygos, sutinkame vieną iš populiariausių (best selers) šiomis dienomis leidinių Kandoje ir Amerikoje, Ledrer ir Burdick "The Ugly American".

Ši knyga svarsto ir faktais nurodo amerikiečių diplomatų gyvenimą svetimuose kraštuose. Daugiausia paliestos rytų valstybės. Iš čia matosi kaip neparuošti amerikiečių atstovai savo tautai padaro daugiau žalos, negu gero. Tuo pasinaudodami, komunistai įgauna vis daugiau įtakos vietinių gyventojų tarpe ir, pagal autorius, jeigu tas ir toliau taip tęsis, amerikiečiai bus visiškai iš ten išstumti.

Šalia diplomatų parodoma ir privačios iniciatyvos žmonių, misijonierių, kurie savo darbštumu ir kruopštumu sugeba prieiti prie eilinio žmogaus ir jame sukelti simpatijų Amerikai. Bet reikalams kiek geriau susiklosčius įsikiša nieko nenusimanantis ambasadorius ir naudingai besidarbuojantį tautietį išsiunčia atgal į Ameriką.

Ši knyga paminėta todėl, kad ir čia sutinkame vieną, nors ne lietuviška pavarde, tautieti pulk. Wolchak. Jis jau gimęs Amerikoje iš gerokai praturtėjusių lietuvių tėvų, gyvenančių Texas valstijoje.

Mūsų tautietis, dalyvavęs paskutiniame kare ir buvęs Korėjoje, susidomi prancūzų nepasisekimais Indokinijoje. Jis nutaria reikalą ištirti vietoje. Po daug vargo ir kantrybės jis pagaliau suranda tikrąsias nesisekimo priežastis, bet padaryti nieko negali, nes visur vyrauja biurokratiškumas ir siaurų pažiūrų diplomatai.

Ketvirtoji knyga parašyta Kanadoje gimusios lietuvaitės Magdalena Egleston, vadinasi "Mountain Shadows". Kaip iš knygos dedikacijos matyti, dukra savo tėvams pastatė gražiausią paminklą rašytiniam žodyje.

Kaip iš pavadinimo matyti, veiksmas vyksta kalnų pašlaitėje, mažame Albertos angliakasių miestelyje Coaltown. Svarbiausia romano veikėja, čia gimusi šešiolikametė lietuvaitė, Milerių duktė Maggy.

Knygai tik pasirodžius, Toronto dienraščiuose pasirodė kritika ir geras įvertinimas.

Veikale daugybe lietuviškų žodžių, net ištisų sakinių su taisyklingomis pavardėmis ir vardais k.a. Petras, Marcelė, Antanas, Ona ir kt. Ir mergaitės tėvui Mileriui buvo siūlyta pakeisti pavardę į lengvesnę, geriau ištariamą Miller, bet jis nesutiko. Dėl to, bręstanti mergaitė neturėjo savo tiesioginės nuomonės pakol nesutiko išsilavinusio kanadiečio, kuris žinojo apie Lietuva, jos papročius ir seną kalbos kilmę.

Gan įdomu ir miela skaityti kai pobūvio metu Mileris savo svečiams lietuviškai pasakoja apie senovės Lietuvą, vaidilutes, Palangą, Kęstutį ir Birutės pagrobimą.

Knygoje randame daug mums pažįstamų namų apyvokos darbų, virimo metodų, grybų rinkima, jų paruošimą ir kt.

Iš aprašomų įvykių matyti, kad romano eiga vyksta gerokai anksčiau, bet viskas taip artima ir pažįstama dabartiniams naujakuriams su bendrais pobūviais, susiėjimais ir tom pačiom kasdieninėm problemom. Šalia įdomios fabulos, autorė svarsto jaunos, lietuvių emigrantų šeimoje augančios kanadietės problemas.

S. Pranckūnas.

Tautosakininkas M. J. Slančiauskas

Sovietinamos Lietuvos periodinėj spaudoj teko užtikti straipsnį apie mums netaip jau labai pažįstamą tautosakos rinkėją Matą Joną Slančiauską.

Straipsnio autorė M. Žakavičiūtė ("Tiesa" kovo 21 d.) apie M. J. Slančiauską pateikia sekančių žinių. Jis gimęs 1850 m. Rudiškių parapijos, Trumpaičių kaime, medinių indų dirbėjų šeimoje. Penkiolikos metų sulaukęs, išmoksta siuvėjo amato. Eidamas iš kaimo į kaimą rinko tautosaką ir pradėjo rašinėti į lietuviškus laikraščius.

Ar ten taip buvo ar ne, bet M. Žakavičiūtė 1905 m. M. J. Slančiauską sutapdina su Joniškio dvarų darbininkų streikais, atsišaukimų platinimu ir pan. revoliucine veikla. Miršta 1924 m. kovo 11 d. Apie jo surinktą tautosaką sakoma, kad ji skiriasi nuo kitų to meto folkloristų darbų tuo, kad ji ryškiai atspindi visuomenines sąlygas, liaudies vargus, lūkesčius, norus ir pažiūras.

1907 m. įsisteigusi Lietuvių Mokslo Draugija pirmaisiais savo veiklos mėnesiais priima M. J. Slančiauską nariu-bendradarbiu, kaip vieną kruopščiausių ir daugiausiai tautosakos užrašiusių rinkėjų. Tuo būdu dalis jo surinktos medžiagos papuolė į draugijos archyvus. Čia su ja susipažino prof. Niemi, žinomas suomių ir lietuvių tautosakos tyrinėtojas. "Tiesos" straipsnyje pateikiama prof. Niemio nuomonė: "Slančiauskas yra vienas labiausiai nusipelniusių liaudies poezijos rinkėjų Lietuvoje. Slančiausko rinkiniai turi nepaprastai gausios brangios medžiagos iš visokių liaudies poezijos sričių ir daug tokios, kuri mokytiems rinkėjams retai, arba visai nėra prieinama. Be to, Slančiausko rinkiniai yra tos poezijos srities, kurios šiaip labai mažai yra surinkta. Kad Lietuvoje kiekviename kampelyje būtų buvę tokių rinkėjų, tautos padavimai ne būtų pražuvę... Nustebęs pamačiau visai kitokią poeziją, kokią pas Juškevičių buvau matęs: stiprią, trumpą, primityvią".

Slančiauskas užrašydavęs tautosaką daugiausiai pasakojant ar dainuojant žmogui, tačiau esą randama ir paties Slančiausko atpasakotų bei užrašytų kažkada girdėtų ir išmoktų dainų teksto. Apie jo rinktos tautosakos tematika M. Žakavičiūtė sako, kad ji labai įvairi, daugumoj liečianti baudžiauninko ir pono, baudžiauninko ir dvasiškio, samdinio ir šeimininko santykius. Straipsnis baigiamas teigimu, kad M. J. Slančiauskas išsiskiria iš kitų ano meto tautosakos rinkėjų ir visuomeninių-kultūrinių veikėjų ir tvirtai įeina į mūsų liaudies kūrybos rinkimo istoriją, kaip vienas žymiausių tautosakininkų XIX a. pabaigoje ir XX a. pradžioje.

Gerai žinoma, kad sovietinamoje Lietuvoje, net ir grynai kultūrinė sritis, kurioje turėjų mažiausiai rasti vietos politika, negali išvengti partiškumo. Šioji aplinkybė tik jau negali teigiamai prisidėti prie mokslinio objektyvumo ir bešališko faktų iškėlimo. Tą pastebime beveik kiekviename iš Lietuvos gautame leidiny — knygose, laikraščiuose ir žurnaluose. Nekitaip derėtų vertinti ir tą M. Žakavičiūtės rašinį — "Matas Jonas Slančiauskas — įžymusis tautosakininkas".

Al. Gimantas.

DĖMESIO BIBLIOGRAFINEI TARNYBAI!

Lietuvių Bibliografinė Tarnyba buvo bibliografo A. Ružancovo ir inž. S.Šimkaus įsteigta 1945 m. Talkinant prof. V. Biržiškai, Č. Grincevičiui, prof. Z. Ivinskiui, P. Jacikevičiui, V. Lišauskiui, B. Kvikliui ir N. Ružancovienei, ji suregistravo per 14 paskutiniųjų tremties metų daugiau kaip 2.500 knygų ir brošiūrų, lietuvių išspausdintų tremtyje ir išeivijoje. Leidinių sąrašas buvo paskelbtas "Knygų Lentynoje", kurią leido LBT, vėliau VLIKas, paskui JAV LB Kultūros Fondas, o dabar Čikagos Lietuvių Literatūros Draugija yra suregistravusi per 50.000 svarbesnių periodikos straipsnių.

LBT turi daug sunkumų darbą tęsti reikalingu platumu dėl lėšų stokos. Norėtume todėl atkreipti knygų, žurnalų ir laikraščių leidėjų dėmesį į LBT darbo svarbumą lietuvių kultūrai ir prašyti siuntinėti jai savo leidinius betkuria kalba spausdinamus, kurie liestų Lietuvos, lietuvių tautos ar kult. reikalus. Šiuo pat yra prašomi ir visi lietuvių mokslininkai, kurie planuoja leisti savo darbus svetimomis kalbomis, o taip pat organizacijos siuntinėti savo veikalus, statutus, apyskaitas, programas ir kt. LBT. Ji visa suregistruos ir perduos Pasaulio Lietuvių Archyvui Čikagoje saugoti. LBT adresas: **Lithuanian Bibliographical Service, 1132 Walnut St., Daneville, Ill., USA. VLIK Prezidiumas.**

Vardinėms atvirutės su lietuviškais tekstais.

Kaina 10 centų.
Užsakymus su apmokėjimais siųsti:

**Sp. B-vė "Žiburiai"
941 Dundas St. W.,
Toronto 3, Ont.**

NAUJAS LEIDINYS APIE ŽALGIRIO MŪŠĮ

Š.m. valstybinė, Politinės bei Mokslinės literatūros leidykla Vilniuje atspausdino M. Jučo leidinį apie Žalgirio mūšį. Jis apima 64 psl., tiražas 7.000 egz., kaina 0,85 rbl.

Leidinys apima šiuos skyrius: Lietuvos vidaus ir užsienio politika Žalgirio mūšio išvašarėse; lietuvių bei jų sąjungininkų ir kryžiuočių kariuomenių organizavimas; sąjungininkų žygis į Prūsiją (1410 m. gegužės mėn. pabaigoje ligi liepos mėn. 15 d.); kautynės prie Žalgirio ir Tannenbergo ir Žalgirio mūšio pasekmės.

Autorius yra išstudijavęs gana daug medžiagos, kaip iš citatų matyti, ir paduoda gana tikslų, nors vietomis ir nepilną, vaizdą apie politines apystovas, kurios privedė prie Žalgirio kautynių ir vokiečių riterių ordino sutriuškinimo. Vytautas atvaizduotas, vietomis oponuojant lenkų istorikui Dlugošui, kuris savo veikale Opera Omnia aiškina, kad lietuviai masėmis iš mūšio pabėgę. Prie tos progos jis paduoda skaičių įvykių, kur Dlugošas sąmoningai apie lietuvius blogai rašo. Autorius neturi savo nuomonės, kodėl lietuvių dešinysis sparnas po kelių valandų mūšio į rytus pasitraukė ir po kelių valandų į mūšio lauką grįžo ir tuo kovą ordino nenaudai išsprendė. Ordino didysis magistras Ulrich von Jungingen vedė į kovą savo atsargines vėliavas tik tuomet, kai lietuvių dešinysis sparnas vėl į kovą įsijungė ir pamatė, jog laimėjimas jam pradeda slysti iš rankų, bet neanksčiau, kaip autorius jaškina. Tai buvo paskutinis bandymas ordino padėtį gelbėti. Toje kovoje žuvo ir pats didysis magistras.

Veikalas baigiamas su I-mos Torūno taikos sudarymu 1411 m., bet autorius toliau nepažymi, kad dar reikėjo vesti su ordinu du karu, kol 1422 m. sutartyje prie Melno ežero vokiečių riterių ordinas galutinai išsižadėjo savo pretenzijų į Žemaitiją, dėl kurių įvyko ir Žalgirio mūšis.

Kadangi tai yra plačiausias leidinys apie Žalgirio mūšį lietuvių kalba, kiekvienam istorijos mėgėjui patartina su juo susipažinti.

Kiek iš Rytų Europos spaudos matyti, lenkai yra pasiryžę 1960 m. suruošti didelį paminėjimą Žalgirio mūšio, kuris įvyko prieš 550 metų. Reikia manyti, kad ir lietuviai šitą jų tautai svarbų įvykį paminės.

Dr. M. A.

\- - -

Songs of Lithuania

Request Records Inc. b-vė Niujorke išleido lietuviškų dainų ilgo grojimo plokštelę su 16 dainų, įdainuotų mezzo-soprano Lionės Jodis ir "Rūtos" choro. Dainos randa susidomėjimo ir nelietuviuose. Būtų gera, jei dainos būtų parinktos stipresnių mūsų kompozitorių. Plokštelė atsiųsta redakcijai paminėti. Tai bene pirmas kartas redakcijos darbe.

Kultūros ir knygų pasauly

Blažiejus Česnys, prel., prof., mirė prieš 15 metų — 1944 m. rugpjūčio 1 d. Lietuvoje. Buvo nepaprastų gabumų dėstytojas, ilgesnį laiką ėjęs ir Vyt. D. universiteto prorektoriaus pareigas. Didesnės apimties veikalų nepaliko, tačiau jo straipsniai liet. spaudoj pasižymėjo gilumu. Gal labiausiai skaitomi jo straipsniai buvo spausdinami "N.Romuvoj", prie kurios steigimo ir pats buvo prisidėjęs. Jo studija "Krikščionybės nuopelnai mūsų tautai" buvo išleista atskiru leidiniu 1939 metais.

Broniui Budriūnui, kompozitoriui, suėjo 50 m. Dabar jis gyvena Los Angeles mieste JAV. Yra sukūręs daugybę kūrinių chorams, solistams, fortepijonui, smuikui. Prie didesnių jo kūrinių priklauso simfoninė poema orkestrui. Taipgi jis plačiai yra reiškęsis kaip chorų dirigentas, dainų švenčių rengėjas bei vadovas, vargonininkas ir mokytojas.

Kun. dr. J. Gutauskas baigia rašyti tikybos vadovėlį augštesniems lituanistinių mokyklų skyriams. Išleidimu žada pasirūpinti kan. dr. J. Končius.

R. Spalis baigė rašyti naują romaną "Alma Mater". Tai trečioji jo trilogijos knyga. Anksčiau yra išleisdinęs "Gatvės berniuko nuotykiai" ir "Amt ribos".

Vinco Krėvės raštų I t. jau rengiamas Liet. Enciklopedijos spaustuvėje Bostone. Jin įeina: Sūtemos. Dainavos senų žmonių padavimai ir kita. Be to, lenkų k. rašyti eilėraščiai su F. Kiršos vertimu į lietuvių kalbą.

Kipras Bielinis yra parengęs savo atsiminimų II tomą, apimantį 1905-10 m. laikotarpį. Jie jau spaustuvėje ir išeis šį rudenį.

Dail. Antanas Rūkštelė rengia savo kūrinių parodą Bostone.

Liet. Encikopedijos 18 tomas baigiamas įrišti ir rugpjūčio mėnesį pradėtas siuntinėti prenumeratoriams. Enciklopedijos leidėjas J. Kapočius, kuris buvo sužeistas automobilio nelaimėje, jau sveiksta ir imasi darbo.

Lietuvos Enciklopedija okup. Lietuvoje vis dar nepajuda, nors turėjo išeiti jau du tomai. Manoma, kad sukliudė rašmenų klausimas. Mat, rusai esą užsimoję įvesti graždanką. Taipgi užkliuvęs yra ir vietovardžių žodyno I t. leidimas, nes nepraeina pro ruso prof. Larino cenzūrą.

Lituanistikos Institute Fordhame šios vasaros semester studijuoja tik 16 studentų ir 8 seselės vienuolės-kazimierietės, pranciškietės ir Nukryžiuotojo Jėzaus.

Sol. Prudencija Bičkienė birželio 21-26 d. dainavo Toscos rolę dviejuose tos operos pastatymuose Cincinati nuo birželio 20 iki liepos 19 d. vykusimae operos festivalyje, į kurį paprastai pakviečiama daug amerikiečių ir užsienio solistų. Ir sol. Pr. Bičkienė dainavo kartu su Milano Scalos solistu Constantine Ego.

Sol. Bičkienė po to yra gavusi kvietimą paruošti rolę iš Puccini operos Senora Angelica.

Dr. Pr. Padalis nuo liepos 1 d. yra pasitraukęs iš "Amerikos Balsa" Vašingtone ir nuo mokslo metų pradžios profesoriaus Arizonos universitete Phonix.

Studentų ateitininkų vasaros stovykla šiemet vyks Moscow, Pa., netoli Scranton, nuo rugpjūčio 23 iki rugsėjo 1 d.

Kun. Ant. Bunga, buvęs Memmingeno lietuvių kapelionas, kuris pernai išvyko į Romą ir stojo į marijonų vienuolyną atlikti noviciato, susirgo dziova ir liepos 1 d. grįžęs į Vokietiją atsigulė į Burgellner sanatoriją prie Bambergo.

Dr. Algirdas Margeris, senesnės imigrantų kartos atstovas, su raudonaisiais susirišęs rašytojas, kurio knygos yra platinamos ir Lietuvoje, kartu su dr. Kaškiaučium, Mizara ir grupe kitų komunistinių veikėjų išskrido į Lietuvą. Kaip pareiškė dr. Margeris "Naujienų" korespondentui, kiti ekskursijos dalyviai išskrido dar nežinodami ar jie bus įleisti į Lietuvą ar turės pasitenkinti "broliškais kraštais", o Margeris jau turįs leidimą mėnesį praleisti Lietuvoje. Jis ruošiąsis parašyti knygą apie Lietuvą, tad vykstąs pasirinkti medžiagos. Jo maršrutą Lietuvoje sudariusi Lietuvos rašytojų draugija, kuri ir medžiagą jo knygai renkanti. Jis pats vežąsis foto ir filmų aparatus ir numatąs padaryti daug nuotraukų.

Šiaip į politikos sritį dr. Margeris mažai tesikiša, bet šį kartą "Naujienų" korespondentui pasirodė kaip rusų okupacijos Lietuvoje gynėjas, esą, didžioji rusų tauta garantuojanti lietuvių tautai saugumą nuo gobšių kaimynų. Įdomu, ka jis sakys apie tą okupaciją grįžęs?

Kalbamoje ekskursijoje išviso yra 22 asmenys. Vilniuje jie buvo sutikti iškilmingai. Sveikinimo kalbą ten ekskursijos vardu pasakė Mizara.

Prisiųsta paminėti

Kibirkštėlės. XVI-tos Mergaičių Stovyklos leidinys Nr. 2, 1959 m. liepos mėn. Putnam, Conn. Redakcija: ses. M. Benedikta — globėja, Gražina Marijošiūtė, Aldona Šileikytė, Dalia Naujokaitytė, Vėjūnė Svotelytė.

Liepsnelės Nr. 1. Trečiosios mergaičių stovyklos leidinys. Manchester, Michigan, 1959 m. liepos 12-18. Red. kolektyvas: I. Stasaitė, T. Raibužis, SJ, F. Strolia, V. Smagrauskaitė, A. Bublys.

Tėvynės Sargas. Kultūros, visuomenės, politikos ir socialinių mokslų žurnalas Nr. 1(16) 1959 m. Straipsniai: Č. Masaitis, Į šv. Kazimierą žvelgiant, A. Gražiūnas, Liet. Krikščionių Demokratų Ideologijos klausimu; Kan. V. Zakarauskas, Bažnyčia ir koegzistencija; dr. K. Šidlauskas, Lietuvos konstitucijos ir piliečių teisės; P. Gaučys, Kr. demokratija P. Amerikoje; P. Maldeikis, Laisvė ir tolerancija; M. Krupavičius, Jaques Maritain. Aktualus pastabų skyrius "Įvykiai ir mintys", recenzijos. Redaguoja— dr. V. Litas, P. Maldeikis, kan. V. Zakarauskas; leidžia Liet. Kr. Demokratų Sąjunga.

ACEN News, Pavergtųjų Europos Valstybių Seimo mėnraštis. Nr. 50-51, May-June, 1959.

The Ukrainian Bulletin July 1 - July 15, 1959.

Sovietų teisingumas. Postalininių sovietinių pagrindinių baudžiamųjų įstatymų apžvalga. Niujorkas 1959 m. Autorius V. Vaitiekūnas. Spausd. rotatoriu, didelio formato, 76 psl. leidinys.

Lietuvių Dienos 1959 m. birželio mėn. Straipsniai: L. Dambriūnas, Kovokime visuose frontuose; Kazys Škirpa, Trys birželio įvykiai (pasikalbėjimas); E. Šulaitis, Gyvenimas pavergtoje Lietuvoje (pasikalbėjimas su atvykusia iš Lietuvos E. Kieliene) ir kt. A. Monkio kūrybos nuotraukos, liet. gyvenimo vaizdai.

Dausuva. Lietuvių įsikūrimui Britų Hondure remti draugijos biuletenis Nr. 2. Rašo A. P. Mažeika, Sutelktinio kūrimosi minties balsas. Spaudos atsiliepimai apie planą kurtis Br. Hondure, Skaitytojų liaškai ir kt.

Christian Democratic Review No. 53, June-July 1959.

PARALITIŠKOS POLIO PASEKMĖS

GALI BŪTI IŠVENGTOS

Dabar rimtos polio pasekmės gali būti išvengtos ir jo žalingumas apribotas. Nerizikuok — apsaugok save ir savo šeimą polio skiepais.

Trys atitinkamais protarpiais duodami įskiepijimai apsaugos ir iki minimumo sumažins paralyžiaus pasekmes. Nuo 1955 m. buvo išdalintas didelis kiekis skiepų, pakankamas 3.004.270 žmonių gauti po tris jų dozes. Visa tai buvo nemokamai pristatyta jūsų gydytojui ir sveikatos pareigūnui Ontario Sveikatos Departamento. Tame laikotarpyje polio paralyžius beveik visiškai išnyko, ypač intensyvios skiepijimo programos dėka.

Dabar yra pats laikas veikti — vasara ir ruduo yra du pagrindiniai polio sezonai. Pasirūpinkite savo šeimos skiepijimu dar šiandien.

Nuo kūdikystės iki 40 metų

Pavojingiausi metai polio ligai yra nuo kūdikystės iki 40 metų ir po jų. Kiekviename šių grupių amžiaus asmeniui yra svarbu gauti tris atitinkamais protarpiais polio įskiepijimus. Teiraukitės pas vietinį savo gydytoją ar sveikatos pareigūną.

ONTARIO DEPARTMENT OF HEALTH

**Hon. Matthew B. Dymond, M.D.
Minister**

Visų rūšių staliu darbai

Virtuvių spintelės (kabitai), nauji baldai, įvairių spalvų stalinės lempos. Taisomi ir atnaujinami seni baldai. Įvairūs medžio tekinimo darbai.
GERAS DARBAS. NEBRANGIOS KAINOS.
V. LIUBINSKAS. Telefonas LE. 2-6922.

**LATVIŲ GĖLIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas LE. 3-3884.**

PAS MUS PUIKIAUSIOS GĖLĖS . . .

★ Puokštės nuotakoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškame ir kanadiškame stiliuje.
★ Įvairiausių rūšių skintos gėlės bei vazonai su gėlėmis.
★ Mes turime ginčaro įrkitokių išdirbinių dovanoms.

Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.

LOTUS

SIUNTINYS UŽ PUSĘ KAINOS!

Specialiai papigintos kainos vasaros sezonui.

BALTIC STORES visada pasiunčia geriausios rūšies prekes už žemiausią kainą, bet dabar siūlo siuntinį, kurio vertė normaliai būtų dviguba.

3¼ yd. vilnonės medžiagos vyriškam kostiumui, 3 yd. vilnonės medžiagos moteriškam kostiumui, 3 yd. vilnonės medžiagos paltui (vyriškam arba moteriškam), 4 yd. šilkinės medžiagos suknelei, 3 yd. poplino medžiagos vyriškiems marškiniams, 1 p. vyriškų pusbačių ir viena pora moteriškų batelių. Tokio siuntinio kaina įskaičius muitą ir visas persiuntimo išlaidas, siunčiant per BALTIC STORES kainuoja tik $90.00.

Klijentui pageidaujant galima daryti pakeitimus. Siuntinyje bus tik angliškos vilnonės medžiagos.

Kadangi neįmanoma išvardinti daug prekių ir parodyti, kad siunčiant per BALTIC STORES yra pigiau, duodame tik keletą pavyzdžių:

Geriausia vokiška įpylams medžiaga 1 yd. $3; Populiariausia kostiumams medžiaga Lietuvoje (Double plain) geriausios vilnos 1 yd. $8.50; Vyriški pusbačiai oxford $6.30; Vaistų kainos pas mus yra mažesnės kaip vaistinėse. Pvz. 250 tab. Aspirino, 30 gr. Streptomycin, 500 tab. P.A.S. ir 500 tab. Rimifon jau su muitu ir visomis persiuntimo išlaidomis $22.00. 19 sv. cukraus $13.00. 16 sv. sviesto $27.00. 16 sv. taukų $21.00.

Siunčiant per BALTIC STORES siuntėjas nieko nerizikuoja, nes už kiekvieno siuntinio pristatymą atsako BALTIC STORES.

Visais reikalais prašome rašyti:

BALTIC STORES LTD.
(Z. JURAS)
421 HACKNEY RD., LONDON, E. 2, ENGLAND.

TIK PER BALTIC STORES YRA GERIAUSIAS IR PIGIAUSIAS SIUNTINIŲ KELIAS Į LIETUVĄ!

Jau turime naujausių modelių 1959 metų baldų

Mohawk Furniture

LIMITED

**2448 DANFORTH AVE. Tel. OX. 9-4444 ir OX. 9-4224
TORONTO.**

Dar yra ribotas kiekis 1958 m. modelio elektrinių ir gazinių pečių ir šaldytuvų

LABAI NUPIGINTOMIS KAINOMIS.

Norėdami pasinaudoti šia paskutine proga, nedelsdami užeikite į mūsų krautuvę ir išsirinkite, kol dar yra didesnis pasirinkimas.

Mann & Martel LTD.

REALTORS

1199 Bloor St. W. Telef. LE. 4-8481

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą visada kreipkitės į šią didelę pardavimo įstaigą, kuri turi 10 atskirų biurų įvairiose miesto dalyse. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Didelis pasirinkimas. Paskolų sudarymas ir finansinė parama trūkstant įmokėjimo. Čia rasite viską kas Jus interesuoja nekilnojamo turto reikaluose.

Bloor - Lansdowne
$2.500 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, 2 moderniškos virtuvės, nepereinami kambariai. Visai arti Bloor g-ves, tuojau galima užimti.

Bloor - Dufferin
$3.000 įmokėti, 6 kambarių pusiau atskiras mūrinis namas su garažu, graži didele moderniška virtuvė, alyva apšildomas.

St. Clair - Oakwood
$3.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, garažas ir privatus įvažiavimas.

Annette - High Park Ave.
$5.000 įmokėti, atskiras mūrinis 10 kambarių namas su vieta 2 garažams, 3 virtuvės, alyva apšidomas, gražūs dideli kambariai. Tuojau galima užimti.

Bloor - Quebec
$5.500 įmokėti, 12 kambarių atskiras, gražių plytų mūronamas su 2 garažais ir privačiu įvažiavimu, 3 virtuvės, 2 vonios, vandeniu apšildomas, naujas pečius, geros pajamos.

Bathurst - Davenport Rd.
$6.000 įmokėti, tik kelių metų senumo mūrinis 9 kambarių namas su garažu ir privačiu įvažiavimu, 3 moderniškos virtuvės, 2 vonios, alyva apšildomas. Tuojau galima užimti.

St. Clair - Oakwood
$6.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras namas su privačiu įvažiavimu, vandeniu alyva apšildomas. Visai arti St. Clair.

Marion - Roncesvalles
$7.000 įmokėti, 9 kambarių atskiras mūrinis namas su 2 garažais, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, dideli gražūs kambariai. Tuojau galima užimti.

Jane - Bloor
$22.900 pilna kaina, 7 kambarių gražus mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu, 2 vonios, vandeniu alyva šildomas. 1 kambarys rūsyje. Visai arti Bloor.

Oakwood - Davenport Rd.
$15.000 įmokėti, visai naujas 18 kambarių moderniškos tripleksas. Visai gražūs dideli kambariai, 3 garažai, privatus įvažiavimas. Visi trys butai virš rūsio. Tuojau galima užimti. Gera vieta nuomavimui. Arti susisiekimo.

Rusholme Rd. - College - Sylvan Ave.
$3.900 įmokėti, mūrinis, 6 gražūs kambariai per 2 augštus, moderniška virtuvė, garažas, šoninis įvažiavimas, vandeniu alyva šildomas. Arti prie parko ir susisiekimo.

St. Clair - Oakwood
9 kambariai — 2 augštai
$6.500 įmokėti, mūrinis, atskiras, 2 moderniškos virtuvės, dvigubas garažas, privatus įvažiavimas, vandeniu alyva šildomas. Priedo dar 3 kambariai rūsyje. Kaina $21.000. Tikrai puikus pirkinys. Pirmą kartą paduotas pardavimui.

Bloor - Oakmount Rd. - High Park
$4.000 įmokėti, mūrinis, 9 kambariai, 3 virtuvės. Alyva šildomas, geros išsimokėjimo sąlygos. Prašo $17.500. Kiemas 25 iš 150.

Bloor - Mountview - High Park
$5.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 8 kambariai, garažas, šoninis įvažiavimas, 2 virtuvės. 1 atvira skola balansui 10 metų.

Rusholme Rd. - Bloor
12 didelių kambarių
17.900 pilna kaina, mūrinis, vieta 2 garažams, puikus didelis kiemas 25 iš 200. Pardavimui pirmą kartą. Reikalingas truputį pataisymo. Gera proga įsigyti gerą namą pigiai. Savininkas išvyko iš Toronto. Tuoj pat galima užimti.

Bloor - Indian Rd. - Howard Park
1 atvira 10 metų skola
$7.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 13 kambarių, privatus įvažiavimas, 2 garažai, 3 virtuvės. Vandeniu alyva šildomas. Viskas išnuomota už $180 mėnesiui, priedo 5 kambariai savininkui pirmame augšte.

Pacific - Humberside
3.500 įmokėti, mūrinis, 8 kambariai, atskiras, kvadratinis planas, garažas, iš kiemo įvažiavimas, vandeniu alyva šildomas. Kaina $19.500.

Indian Rd. - Humberside
2-jų butų
1 atvira skola 10 metų
$6.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 2 atskiri butai 5 ir 6 kambarių, 2 virtuvės, 2 vonios. Kaina $21.500. Savininkas išvažiuoja į Europą. Geras pirkinys didesnei šeimai.

Bloor - Beresford
7 kambariai — 2 augštai
4 kambariai I-me augšte
$3.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, kvadratinis planas, garažas, šoninis įvažiavimas, kiemas 25 iš 159. Prašo $19.500.

B. SAKALAS
- SAKALAUSKAS
Darbo telef. LE. 4-8481
Namų tel. LE. 6-1410

T. STANULIS
1159 ST. CLAIR AVE.
LE. 7-2611. Namų RO. 2-5543.

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

PERKAM ir PARDUODAM MORGIČIUS, garantuojamas tvarkingas morgičių mokėjimas.

DUODAM VELTUI PATARIMUS investacijų reikalu.

INDUSTRINĖS, KOMERCINĖS ir REZIDENCINĖS žemės didelis pasirinkimas, investacinės nuosavybės.

KREIPTIS ASMENIŠKAI

B. Sergautis

EXTRA Realty Limited

Telefonas LE. 4-9211

Ken WILES

REALTOR · LTD.

1190 Bloor St. W. (prie Brock Ave.)
Telefonas LE. 7-3173

Didžiausias pasirinkimas namų - biznių visame Toronte.
Nuoširdus ir sąžiningas patarnavimas.
Rūpestingas morgičių sutvarkymas.

Duric St. - Annette
$2.500 įmok., atsk. mūr. 6 kamb., naujas šild., dvig. gar., arti susisiek. Galima tuojau užimti.

Jane St. - St. John
$3.000 įmok., 6 kamb., 2 virt., šoninis įvaž., alyva šild., lengvas išmok.

Jane - Baby Point
$3.000 įmok., 6 kamb. bungalow, šoninis įvaž., alyva šild., didelis kiemas, prašo tik $16.000.

Gladstone - Dufferin Plaza
$3.500 įmok., 6 kamb. gražiu pl. labai švarus, mod. virt., vand. alyva šild., garažas, 10-čiai metu išmok.

Evelyn Ave. - Annette
$3.500 įmok., 10 gražių kamb., atsk. mūr. šoninis įvaž., 3 virt., 3 vonios, vand. alyva šild., vienas morgičius.

Annette - Clendenan
$4.000 įmok., 9 kamb. mūr. atsk., vand. alyva šild. namas gražioj vietoj, did. kiemas, garažas, namas be skolų.

Jane - Humber Trail
$6.000 įmok., 7 gražių kamb. per 2 augšt. atsk., vand. alyva šild. šoninis įvaž. garažas, Arti susisiekimo.

Bloor - Willard
$8.000 įmok., atsk. mūr. 7 kamb. per du augšt., 2 mod. virt., šoninis įvaž.

Bloor - Lippincott
$3.000 įmokėti, 7 kambar., vand. alyva šild., viso $12.900. Namas išmoketas.

Bloor - Dovercourt
$3.000 įmokėti, 15 kamb., 3 augšt., gražių plytų mūro namas, kiekviename augšte prausykla ir virtuvė. Vand. alyva apšild., atskiri įėjimai. Geras nuomavimui. Viso $22.500.

St. Clair - Bathurst
$6.000 įmokėti, 12 kambarių su baldais, gražus mūro namas, vand. alyva apšild. Viso $22.000.

Bathurst - Wilson
$7.000 įmokėti, 6 kamb. bungalow, gelsvų plytų, 6 m. senumo, garažas, gražus didelis sklypas. Moderniška virtuvė. Kaina $17.000.

Šiaurėj
$7.000 įmokėti, 5 kamb. bungalow, gražioj prie gero susisiekimo ir apsipirkimo vietoj. Tik $14.000.

Wasagoj
$2.000 įmokėti, 6 kamb. vasarnamis prie vandens, lietuvių rajone, prausykla, 2 virtuvės, rūsys, gžuolo grindys. Galima gyventi žiemą Kaina tik $4.500.

S. Jokubaitis
Parūpina morgičius
Telefonai:
įst. LE. 7-3173 namų LE. 4-0773

J. Kudaba
Parūpinamos paskolos
Telefonai:
įst. LE. 7-3176 namų RU. 3-2105

SPORTAS

RUNGTYNĖS JAV — KANADA

Liepos 21 d. įvykusiame posėdyje Toronte, dalyvaujant Kanados Sporto Apygardos vadovui, Toronot LSK Vytis, Aušra, Hamiltono Kovas valdybų atstovams, buvo sudarytos KŠA vyrų ir moterų krepšinio ir stalo teniso rinktinės rungtynėms prieš JAV. Iš paskrių klubų į rinktines pakviesti šie žaidėjai: vyrų krepšinis—Jankauskas, Gudas, Grigaitis, Strimaitis, Laurinavičius (Visi Tornoto Aušra), Savickas, Kronas, Visbaras (Hamiltono Kovas), Sinius, Otto (Montrealio Tauras), Preikšaitis (Vytis), Grėbliūnas (Ročesterio Sakalas). Moterų rinktinės kandidatės: Šapokaitė, Sirūnaitė, Uogintaitė, Simonaitytė (Aušra), Siniūtė, Aniliūnaitė, Dargytė (Montrealio Tauras), Prunskytė, Stanaitytė, Miniotaitė, Virbickaitė (Hamiltono Kovas), Žėkaitė, Balsienė (Toronto Vytis).

Vyrų stalo teniso rinktinė bus sudaryta po turnyro iš šių žaidėjų: Nešukaičio (Vytis), Brazlaus ko, Navicko, Stanaičio (Kovas), Grybausko (Sakalas). Kanados meisteris Pr. Gvildys automatiškai įeina į rinktinę. Turnyro data bus pranešta atskirai žaidėjams. Moterų komandą sudaro Vyčio žaidėjos — Kasperavičiūtė ir Urbonaitė.

Visi pakviesti į Kanados SA rinktinę žaidėjai tuoj pat pradeda treniruotes savo miestuose (klubų valdybos atsakingos už treniruočių pravedimą), o nuo rugpjūčio mėn. 15 d. bendros krepšinio rinktinių treniruotės bus pravedamos Hamiltone ir Toronte. Vyrų rinktinę treniruos Boguckis ir moterų D. Laurinavičius.

Šis JAV ir Kanados susitikimas įvyks Kanados Lietuvių Dienos proga Hamiltone rugsėjo 5 d. mergaičių katedros mokyklos salėje. 1 val. p.p. žaidžia moterų rinktinės, po jų susitinka vyrai. Stalo tenisas pravedamas VAV parapijos salėje.

Kanados SA pavedimu
Hamiltono Kovas.

VAITONIS GINS TITULĄ

Kaip praneša "The Gazette", dabartinis Kanados šachmatų meisteris hamiltonietis Povilas Vaitonis rugpjūčio pabaigoje bus Montrealyje, kur NDG Chess Centre patalpose dalyvaus Kanados čempijonato rungtynėse, įvyksiančiose rugp. 24 iki rugsėjo 7 d. Šiame turnyre tegalės dalyvauti tik dvylika geriausių krašto šachmatininkų. Be Vaitonio šiose varžybose žada dalyvauti buvę Kanados šachmatų meisteriai — Frank R. Anderson iš Toronto ir Dan Abe Yanofsky iš Winnipego.

Mūsų meisteriui reikės šiose rungtynėse gerokai pasispausti, nes neperseniai įvykusiose Ontario provincijos varžybose Kitchener pirmą vietą užėmė jaunas imigrantas iš Jugoslavijos Zvonko Vranesic, pralenkęs Vaitonį puse taško (Z. Vranesic 9-1, P. Vaitonis 8½-1½). **J. P.**

PABALTIEČIŲ LENGV. ATLETIKOS VARŽYBOS

Liepos 25-26 d. Čikagoje buvo pravestos 1959 m. Š. Amerikos pabaltiečių lengv. atletikos pirmenybės, kurios buvo jau trečiosios iš eilės. 1957 m. panašios pirmenybės įvyko Clevelande, o pernai — Čikagoje.

Šių metų pirmenybės mažai skyrėsi nuo anksčiau buvusiųjų. Dalyvių skaičiumi jos irgi nepasižymėjo, o taip pat estų ir šį kartą nepavyko privilioti. Jų negausi kolonija Čikagoje bei artimuose miestuose nepajėgė ką nors rimtesnio suorganizuoti, o iš tolimesnių miestų jie negalėjo savo sportininkų atsiųsti. Todėl ir šį kartą čia rungėsi tik tradiciniai priešininkai: lietuviai ir latviai.

Šį kartą moterų grupėje lietuvaitės parodė tvirtą pranašumą, nors keliose rungtyse ir čia vyravo latvės. 80 metrų kliūtiniame bėgime lietuviai net neturėjo nė vienos atstovės, ką mes matėme ir praėjusiais metais. Nejaugi ir ateityje nebus galima išstatyti bent vieną ar kelias mūsiškes šioje rungtyje, nes kitose jų buvo gana gražus būrys — kaikur net 4-5.

Pirmenybėse lietuvių rinktinė buvo sudaryta iš Čikagos ir Clevelando sportininkų ir kelių mažesnių vietovių atstovų. Anksčiau dar matydavosi vienas kitas sportininkas iš Toronto, Detroito ir kitur, o šį kartą vietoj kitų vietovių gausesnio įsijungimo buvo žengta atgal. Gaila, jog toks Niujorkas, kuris skaitomas antrąja savo dydžiu lietuvių kolonija po Čikagos, negalėjo sukombinuoti nė vieno atstovo. Bendrai, Niujorke šiuo metu retėja geresniųjų sportininkų eilės ir kadaise visus stebinusi futbolo vienuolikė ir krepšinio komanda dabar jau liko užmaršty.

Gaila, jog ir žiūrovų šiose žaidynėse buvo labai nedaug. Žinoma, čia reikėtų kaltinti karštoką orą ir daugelį viliojantį paplūdimį. Todėl kitais metais labai reikėtų pagalvoti apie ankstesnę pirmenybių datą: tada ir dalyvių ir žiūrovų būtų daugiau.

Vertinant taškais, šias varžybas laimėjo lietuviai — 132:121. Tačiau vyrų grupėj daugiau taškų surinko latviai — 81:77, ir tik lietuvės moterys, parodžiusios 55:40 pasekmę, čia nusvėrė pergalę. Taškai buvo skaičiuojami už 4 pirmąsias vietas. Kiekvienoje rungtyje, esant daugiau prizinių vietų laimėtojų, paskira tautybė gavo taškus tik už du atstovus.

Vyrų grupėje lietuviai išėjo laimėtojais šiose rungtyse: 400 m. E. Aleksejūnas — 52.2; ieties metime A. Brazis — 199'6"; 110 m. kliūtiniame bėgime H. Lukaitis — 16.5; šuolyje į augštį su kartimi E. Karosas—10'5½"; 200 m. E. Aleksejūnas — 23.3; trišuolyje V. Venclauskas — 41'2"; 4x100 m. estafetėje lietuvių rinktinė — 45.9; šuolyje į augštį H. Lukaitis — 5'7".

Moterų grupėje lietuvaitės laimėjo: 60 m. M. Šileikytė — 8.4; 100 m. M. Šileikytė — 14.0; šuolį į augštį K. Gelažytė — 4'3"; disko metimą S. Juodvalkytė — 95' 5"; 4x60 m. estafetę lietuvių I — 33.1; rutulio stūmimą S. Juodvalkytė — 35'1"; ieties metimą M. Šileikytė — 86'2".

Pažymėtina, jog lietuviai vyrai gerai pasirodė trumpų distancijų bėgimuose, tuo tarpu kai ilguose vyravo latviai. Lietuviai geresni buvo įvairiuose šuoliuose, tačiau mėtymuose, išskyrus ietį, pirmaisiais buvo latviai.

Gera pajėga čia pasirodė čikagietis E. Aleksejūnas, laimėjęs lietuviams nemaža taškų. Moterų klasėje pažymėtina buvo M. Šileikytė, taip pat iš Čikagos, laimėjusi 3 pirmąsias vietas ir prisidėjusi prie pergalės estafetėje. **E. Šulaitis.**

JAV liet. krepšinio rinktinė P. Amerikoje kovoja sekmingai ir iki šiol berods yra pralaimėję tik vienas rungtynes Argentinoje. Šį penktadienį rinktinė grįžta į JAV — atskrenda į Niujorką, kur vakare FASK-tas ruošia jų pagerbimo banketą. Šeštadienį įvyks rinktinės rungtynės su ŠA Rytų apygardos rinktine.

P. Ameriką apvažiavusi rinktinė yra užkviesta atvykti Kanados Lietuvių Dienos proga į Hamiltoną susitikti su Kanados lietuvių rinktine.

Geras pirkinys – parduodamas 13 akrų sklypas.

7 mylios į š. vakarus nuo Oakvillės, prie kelio. Pigi kaina. Geros sąlygos.

Tel. LE. 2-4592, tarp 5-7 v. v.

JOINT REALTY LTD.
899 BLOOR ST. W. - TEL. LE. 4-6381

Turime daug įvairiose vietose namų pasirinkimui tik kreipkitės ir gausite pilnas informacijas.
Tvarkome visus morgičių reikalus.

MORKIS Antanas

Real Estate and Business Broker

1077 BLOOR ST. W., prie Dufferin St., Toronto.

LE. 4-8459 LE. 4-8450 BE. 3-5996 (namų)

Tamstos rasite pas mus didelį pasirinkimą:

NAMŲ, ĮVAIRIŲ BIZNIŲ, ŽEMĖS ŪKIŲ - FARMŲ, SKLYPŲ.

Mes ypatingai gerai sutvarkome morgičius ir skoliname įmokėjimui pinigus.

Keli lietuviai ir kitų tautybių agentai visuomet tamstoms mielai patarnaus ir patars geriausiai įsigyti nuosavybes. Patartina nepirkti ir neparduoti nuosavybių pirma nepasitarus su mumis.

TORONTO

Dr. Pranas Ancevičius

dažnokai pasirodo su straipsniais torontiškiame "The Globe and Mail" dienraštyje. Jis seka sovietinę spaudą rusų ir kt. kalbomis ir kartas nuo karto informuoja kanadiečių visuomenę apie komunistinį gyvenimą, politiką, švietimą ir pan. gerai dokumentuotais straipsniais. Rugpjūčio 5 d. laidoj buvo įdėtas jo straipsnis: "Kokia bus Chruščiovo kaina?" Jame autorius išveda, kad Chr. vizitas Vašingtone nepakeis pasaulio politinės būklės, nebent kuriam laikui uždės pasaulio dalybų antspaudą. Sovietinis komunizmas esąs sumišęs su rusų tautiniu mesijanizmu, ir todėl rusai nenurims, kol išplės komunizmą visame pasaulyje arba žlugs. Laimėjimu jie tiki, nes pasak žurnalo "Komunist", socializmas jau išsiveržęs iš apsupimo, o kapitalizmas prarandąs savo įtaką ir nebepajėgsiąs jėga grąžinti kapitalitsinės santvarkos socialistiniuose kraštuose. Esą komunizmas, pasak t.p. žurnalo, gali laimėti karu arba taikiom varžybom. Jei kapitalistiniai kraštai sukeltų karą, sovietai esą laimėtų jį moderniaisiais ginklais ir revoliucijomis. Į galutinį laimėjimą taipgi vedančios taikios varžybos, kuriose sovietinis komunizmas tapsiąs pirmaeile pasaulio galybe, nulemsiančia galutinę pergalę. Tai žinant, netenką laukti, kad Chruščiovo vizitas Vašingtone atneštų esminių pakeitimų.

Apgailėtina tik, kad dr. Pr. Ancevičiaus pavardė "Globe and Mail" rašoma angliškai ir slaviškai — dr. Frank Ancevich.

"TŽ" atostogų metas jau pasibaigė. Tiek redakcijos ir administracijos, tiek spaustuvės žmonės jau baigė atostogas ir normaliai dirba savo darbą.

Lietuviški įvairumai

(Atkelta iš 3 psl.)

t.t. Šiuo kart, visi juk žinome "Tėv. Žib." adresą, nereikia jokių čekių ar perlaidų ir niekam nesudarys didesnio sunkumo įdėti į voką vieną dolerį. Įdomu, kiek, visi drauge, prisidėsime prie lietuviškųjų atstovų turimų skolų sumažinimo?

Dar kartą apie senus dalykus

Nemalonu, o neretai ir neįdomu kalbėit apie senus dalykus. Reikalus, kurie nei kiek nesitaiso, apie reikalus, kuriuos neretas jau užmiršo, o kaikas, regis, gal net ir džiaugiasi, kad baigiama pamiršti. Turima galvoje nemirštanti lietuvių partizanų epopeja, aprašyta Daumanto knygoje "Partizanai už geležinės uždangos". Tai knyga, kurią visai taikliai A. Baronas pavadino labiausiai neįvertinta knyga, betgi tai esama rašto, kurio kiekviena raidelė buvo rašoma lietuviškuoju krauju. Būtina, ir tai skubiai, jos naujas leidimas, bet, tuo pačiu ir vėl sugrįžtina prie tos pačios knygos angliškojo leidimo reikalų. Jau nekartą teko šiam ir kitiems autoriams apie tai kalbėti spaudoje, bet tie žodžiai, regis, ir likosi lyg žirnių bėrimas į sieną, nebent su tuo skirtumu, kad atšokt atšoko, bet be jokio garso... Gi pats reikalas yra žymiai gilesnis ir įdomesnis. Atseit, yra kažkur asmenys, kurie turėtų jausti nemažą kaltę dėl "Partizanų" neišleidimo anglų kalba, žinoma, tada, kai tam buvo pats laikas. Blogiausia, kad kaikas, atrodo, nejaučia jokios atsakomybės ir gal ir toliau galvoja, maždaug, "na, kas čia tokio..." Visuomenėje taipgi yra balsų, norinčių patirti ką nors daugiau ir sužinoti kodėl toji knyga nebuvo išleista, kokios priežastys, kokios kliūtys tam buvo? Kodėl nebuvo kreiptasi į tą pačią visuomenę (jei buvo finansinių keblumų), kuri, būdama jautri nepaprastos svarbos lietuviškiesiems reikalams, tikrai savuoju pinigu būtų prisidėjusi prie "Partizanų" išleidimo angliškai. Ar nederėtų tuo klausimu pravesti tyrinėjimą (iniciatyvos galėtų imtis koks platesnis ir visuomenės daugumos pasitikėjimą turįs organizacinis vienetas), iš kurio paaiškėtų tikrosios priežastys, o gal ir kaikurių asmenų nesugebėjimai ir nepakankamos pastangos. Jei tylėsime ir nieko neveiksime, galėsime jaustis, lyg ir pritarią tai akcijai, kuri sužlugdė vieną tikrai svarbų ir lietuviškiesiems reikalams labai naudingą darbą: supažindinimą svetimųjų su lietuvių tautos žūtbūtinėmis pastangomis už savo laisvę ir ateitį. Kontrastui, tik prisiminkime pokario Lietuvos miestų aikštes, žuvusiųjų niekinamus lavonus ir banditų vardo segimą... jiems, Lietuvos partizanams... Išties, kas yra daugiau: savo gyvybę aukoti ant Tėvynės aukuro ar Niujorke išleisti svetimiesiems knygą apie lietuviškąjį ryžtą ir herojiškumą?

R. CHOLKAN REAL ESTATE LIMITED

527 Bloor St. W. Telef. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant bet kokią nekilnojamą nuosavybę, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą. Turime didelį pasirinkimą įvairių namų, biznių, sklypų, farmų, apartmentų ir kitokių nuosavybių. Sudarom paskolas. Sąžiningas patarnavimas.

Ossington - Dundas
$500 įmokėti, 6 kambarių namas, arti visko, vieta garažui, pilna kaina $7.500 ir viena atvira skola 10 metų.

Jane - Annette
$2.000 įmokėti, 5 kamb., mūr., atsk. bungalow, ir 4 kamb. apt. rūsyje, alyva šild., garaž., didelis gražus kiemas. Pilna kaina $15.300.

Indian Rd. - Bloor
2.800 įmokėti, 8 kamb. mūr. namas, 2 virt., mod. vonia, garažas, didžiulis kiemas, arti visko, viena skola 10 m.

Rusholme Rd.
$4.000 įmokėti, 12 kamb. mūr. namas, 2 vonios, 2 mod. virt., vand. alyva šild., žaidimų kamb. rūsy, dvigubas garažas, didžiulis gražus kiemas. Šeimininkas išvyksta iš Kanados.

Clendenan - Bloor
$6.000 įmokėti, 7 kamb. atsk. mūr. namas, kvadrat. planas, 2 mod. virt., vand. alyva šild., garažas, viena skola 10-čiai metų.

Wright Ave. - Roncesvalles
$6.000 įmokėti, 13 kamb. atsk. mūr. namas, kvadrat. planas, 3 virt., vand. alyva šild., gražus kiemas, arti apsipirkimo bei susisiek., geras nuomav.

Baby Point
$6.000 įmokėti, 10 kamb. atsk. mūr. namas, kvadrat. planas, 2 virt., vand. alyva šild., garažas, žema kaina.

Havelock - College
$6.500 įmokėti, 9 kamb. atsk. mūr. namas, 2 mod. virt., kvadrat. planas, vand. alyva šild., gražus kiemas, lengvos ir ilgos išsimokėjimo sąlygos.

Jane - Bloor
$7.000 įmokėti, 5 kamb. mūr. puikus bungalow, tiktai 6 m. senumo. Centr. planas, alyva šildom., modernus viduje, garažas su privačiu įvaž., kilimai etc. 20 metų atvira skola.

Jane - Baby Point
$7.000 įmokėti, 8 kamb. per 2 augštus, atsk. mūr. namas, centr. planas, vand. alyva šild., žaidimų kamb. rūsy, gražus kiemas, garažas su priv. įvažiavimu, žema kaina.

Doevrcourt - College
$7.000 įmokėti, 4 atskirų butų, mūr. namas — 4-pleksas, modernus viduje, vand. alyva šild., plius didelis k. rūsyje, 2 garažai, 10 m. skola, labai geras investavimas.

Indian Rd. - Bloor
$9.900 įmokėti, 11 kamb. atsk. mūr. namas, 3 mod. virtuvės, 3 vonios, vand. šildymas, garažas su priv. įvaž. Geras nuomavimui, visai arti Bloor.

P. KERBERIS
TEL. DARBO LE. 2-4404 - - - NAMŲ LE. 5-1584

Lietuviai prie Niagaros...

(Atkelta iš 3 psl.)

vo komikais, sportu ir kt. leidiniais. Klausinėjant, kuriuos lietuviškus laikraščius žino, visdėlto daugumas atsakė žiną "Draugą", "T. Žiburius", "N. Lietuvą", "Skautų Aidą", "Eglutę" ir kt. Lietuviškų maldų pasisakė moką "Sveika Marija", o kitų tik vieną kitą sakinį. Patyriau iš pasikalbėjimų, kad tėvai tuo yra susirūpinę, ypač motinos. Jie norėtų įsigyti naujai išleistą kun. K. Žitkaus tikybos vadovėlį ir iš jo mokyti savo vaikus namie. Ak, yra ir šeštadieninė mokykla, bet nevisi vaikai ją lanko, be to, ji viena negali atsverti visos savaitės įtakos angliškoj mokykloj.

Yra keletas studentų ir moksleivių: V. Bersėnas, E. Gudaitis, K. Bieliūnas, K. Dainora, klierikas Švažas, R. Paulionis. Jie sėkmingai skina sau kelius ateitin. Tik ar jie bus pakankamai sąmoningi užimti senųjų vietas lietuviškajame gyvenime? Visuomenė tikisi, ir netolima ateitis galės į šį kausimą atsakyti.

Niagaros pusiasalio jaunimas gana veikluš. Šalia skautų veikia meno mėgėjų grupė, kuri yra glo bojama T. Barnabo ir vadovaujama S. Ulbinienės. Ji pasirodo per tautinius minėjimus, su dainomis, taut. šokiais, deklamacijomis ir pan. Ji buvo atvykusi šiais metais į Torontą ir čia parodė savo sugebėjimus. Planuoja pasirodyti ji ir televizijoje.

Platus veikimas plačiame pusiasaly

Nežiūrint nusiskundimų, kad nėra kam veikti, Niagaros pusiasaly veikėjai nesnaudžia. Jie reiškiasi gana plačiai, bet tose srityse, kurios arčiau širdies. Antai, čia veikia skautų rėmėjų grupė, vilniečių sąjungos skyrius, ramovėnai, tautininkai. Visų jų viršūnę sudaro Lietuvių Bendruomenė su apylinkėmis St. Catharines ir Wellande. Jai tenka nelengvas uždavinys apjungti visokių skonių ir pažiūrų tautiečius. Veikėjų energija išsisemia įvairiose grupėse, ir bendruomenei beveik nebelieka. Visdėlto ji yra atlikusi didlį uždavinį, pvz. kad ir savo laiku lietuvių dieną organizuojant. Iš paskirų organizacijų ypač gyvai reiškiasi vilniečiai, daugiausia pagarsėję su savo Joninėmis, sutraukiančiomis iki tūkstančio dalyvių iš Kanados ir JAV.

St. Catharines veikė J. Vyšniausko suorganizuotas ir jo paties vadovaujamas choras, vėliau T. Barnabo suorganizuotas choras, solisto A. Paulionio vadovaujamas. Šalia veikė ir tautinių šokių grupė, vadovaujama Z. Jakubonio, ir "Gintaras" meno mėgėjų grupė, vadovaujama S. Ulbinienės. T. Barnabui išvažiavus į Ameriką, visi tie vienetai sunyko. Matyti gražios nuotraukos, liudijančios praeities pastangas. Dabar A. Paulionis dirba įmonėje ir kartu vargonėnkauja angliškoj parapijoj. o p. Vyšniauskas gyvena šeimos rūpesčiais.

Niagaros pusiasaly, Wellande, išeina humoro laikraštis "Pelėda", redaguojamas p. Žukausko. Teko kiek nustebti patyrus, kad kanadiškės lietuvių spaudos čia nedaug teateina. Esą žmonės skaito daugiau JAV lietuvių spaudą. Tai nėra džiugus reiškinys žmonėms, kurie triūsia apie Kanados lietuviškus laikraščius. Iš N. pusiasalio tautiečių reikėtų laukti daugiau dėmesio savo gyvenamo krašto lietuviškai spaudai, kuri laikosi juk savųjų parama.

Yra čia ir paskirų talentų, mėgėjų tapybos, muzikos, sporto ir kt. srityse. Deja, neteko arčiau su jais susidurti. Mačiau tiktai p. Šetkaus paveikslų naminę galeriją, įrengtą savo puošnių namų palėpėje, kur jis praleidžia savo laisvalaikius. Daug tų laisvalaikių jis turbūt neturi, nes aktyviai dalyvauja bendruomenėj, įvairiose organizacijose ir yra parapijos komiteto pirm. Vis dėlto yra nemažai gana įdomių paveikslų, vertų pasigrožėti.

Apskritai, Niagaros pusiasalio lietuviai, nežiūrint esamų sunkumų, yra gyvastingi, juda, stengiasi atlikti savo uždavinius bendrose visos išeivijos gretose.

Pr. G.

Niujorkas. — Iš Sov. Sąjungoj pravedamo gyventojų sveikatos patikrinimo paaiškėjo, kad vienas iš 1.000 serga vėžiu arba turi vėžinį naviką.

Joseph A. PETERS Ltd.

REALTORS
Narys Toronto Real Estate Board.

1362 ST. CLAIR AVE. WEST TELEFONAS LE. 2-3321

Bloor - Ossington
$2.500 įmokėti, 7 didelių kambarių, mūrinis atskiras namas. 2 virtuvės, vandeniu šildomas, dvigubas garažas. Labai arti Bloor.

St. Clair - Bathrust
$5.000 įmokėti, 7 dideli kambariai atskirame labai gerų plytų name. 2 virtuvės, vandens ir alyvos šildymas. Platus įvažiavimas. 10-čiai metų vienas atviras morgičius.

Jane - Lawrence
$2.500 įmokėti, 14.500 pilna kaina. 6 kambarių bungalow. Privatus įvažiavimas. Labai lengvos išsimokėjimo sąlygos. Arti mokyklos.

Dundas - High Park
$1.500 įmokėti, 6 gražūs kambariai, 2 virtuvės, vandens ir alyvos šildymas, vienas atviras morgičius 10-čiai metų. Vieta garažui.

Delaware - College
$6.000 įmokėti, 8 kambariai, 2 virtuvės, vandens šildymas. Dvigubas garažas. Vienas atviras morgičius 10 metų.

Bloor - Jane
7 labaididei ir gražūs kambariai kilimais iškloti. Atskiras puikus namas, Privatus įvažiavimas.

Pirkdami ar parduodami kreipkitės:

B. MARIJOŠIUS

Įstaigos tel. LE. 2-3321 — Namų tel RO. 2-5543

V. VASIS
REAL ESTATE
872 Bloor St. W. Telefonas LE. 1-4605
Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statyboms.
Jūsų patarnavimui skambinti:
J. GUDAS — LE. 1-4605, namų LE. 6-7109.

AUTO LIFE FIRE
PRANO BARAUSKO
Draudimų agentūra
Visų rūšių draudimai.
TELEFONAS
RO. 6-0811
arba RO. 6-0832
49 Cameo Cres., Toronto 9, Ont.

Baltica
Lietuviška Rūbų Valykla ir Skalbykla
966 Dundas St. W. - - Tel. LE. 1-5688
Valome, dažome, jaudžiame ir taisome.
PAIMAME IR PRISTATOME Į NAMUS.
Jūsų patogumui patarnaujame nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai.
Sav. V. BLOCKIS

ŽUKLAVIMO
ir įvairius kitus SPORTO REIKMENIS su atitinkamomis nuolaidomis gausite tik:

J. Beržinskas
1212 DUNDAS ST. W. - TORONTO - TEL. LE. 2-9547
Čia pat galite užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius šautuvus.

Kvalifikuotas technikas taiso
televizijos ir radio aparatus
TAPE REKORDERIUS, Hi-Fi, PATEFONUS.
J. STANIONIS
19 GLEN BELLE CRESC. Telefonas RU. 1-7861

NAUJAME MODERNIŠKAI ĮRENGTAME
MOUNT ROYAL MOTORS
garaže jūs galite savo automobilio pataisymo reikalus išsiaiškinti lietuviškai. Daugiau kaip 20 m. patyrimo praktika mes garantuojame darbo sąžiningumą.
Darome visų rūšių automobilių ir sunkvežimių mechaniškus pataisymus, sulankstymų ištaisymus, dažymą, priekinių ratų sureguliavimą ir balansavimą su geriausiomis BEAR mašinomis, automatiškas ir standartines greičių dėžes, stabdžių juostų pakeitimus — nuo $18.00.
Taip pat turime padangų, baterijų ir kitų auto reikmenų.
Vilkiko patarnavimas veikia 24 valandas. Lietuviams duodama nuolaida.
3 Aukland Rd. — Tel. BE. 2-2131
Nakties metu tel. RO. 7-0086
(Aukland gatvė prasideda prie 5249 Dundas St. W., į vakarus nuo Six Point).

Skubus TELEVIZIJOS pataisymas
Dalys garantuotos 3 mėn. Dirbam iki 11 val. vak.
RO. 6-9367 — V. Semaška

Lietuvių moterų KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)
Telefonas LE. 3-2994
Sav. D. KAUNAITĖ

LIQUIFLAME
OILS LTD.
Atstovas
H. ROŽAITIS
Greitas kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.
Telefonas LE. 3-4908.

TAUPYK ir SKOLINKIS
Kredito Kooperatyve "PARAMA"
Paskola 1 asm. iki $3.000. Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.
DARBO VALANDOS:
Pirmadieniais ir Penktadieniais nuo 10-12 v. ryto ir 5.30-9 val. vak.
Antradieniais — nuo 10-12 val. ryto ir 7 - 9 val. vak.
Trečiadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10-12 val. ryto uždaryta.
Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-8723

DĖMESIO! DĖMESIO!
Taisau visų rūšių Televizijas, namų ir auto radijas
Darbas sąžiningas ir garantuotas. AL. ČIŽIKAS
18 SKYLARK RD., Toronto. Telefonas RO. 6-4063

Krosnys — Gazai — Alyva — Anglys
CONVERSION BURNERS — gazo ir alyvos. VANDENS TANKAI — gazo ir alyvos. VĖSINTUVAI (air conditioners) vasarai ir žiemai. KROSNYS "Gurney" — gazo ir elektros. ŠALDYTUVAI — gazo ar elektros. Visų rūšių remonto darbai.
ROSE HEATING - TINSMITH CO.
844 Broadview Ave. Krautuvė: 723 Gerrard St. E.
SAVININKAI ZALECKIAI
Telefonas HO. 6-1623.
Pas mus pigesnės kainos ir didelis pasirinkimas.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
Visų rūšių šildymas ir įvairios pompos.
999 College St., Toronto. Telef. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

— STUDENTAI —

(Atkelta iš 2 psl.)

Žvarbu būtų kapinėse, jei kapų kauburėlių nešildytų gyvos širdies prisiminimai, jei nešildytų šios purvinos žemės, kuria vaikščiojame, kuri mus maitina dešimtis metų, o priglobia visiems amžiams. Nei žolele iš jos žaliuosi, nei smiltele lėksi. Ne tai svarbu. Svarbu, kad ant kapo nukristų nors viena tikrai nuoširdi ašara ir sušildytų šaltą žemę.

Yra kapų, ant kurių nekrito ašara, kurių nematė artimųjų akys. Yra kapų, kurie visiems artimi. Brolių kapai, karių kapai.

Tegul ilsisi ramybėje, nesulaukę ramybės.

Vis daugiau žmonių stojo šalia senutės. Ji pakėlė nuo rožančiaus akis ir žvelgė į juos lyg klausdama: ko jiems čia reikia? Jie nesimeldžia, o tik šiušena tarp savęs ir vis artėja prie jos.

Staiga suvilniję šie žmonės pastūmė ją, klūpančią, apverte žvakę, kuri šnypštelėjo ir užgeso. Vis toliau traukėsi senutė, o svetimos kojos trempė jos vyro kapą.

Kažkas užkimusiu balsu kreipėsi:

— Tautiečiai ir tautiečiai!

Subruzdo aplinkui žmonės. Kalbėtojas pasitaisė:

— Tautiečiai ir tautietės!...

Purvinos kojos senutę stūmė vis toliau ir toliau, dabar jau mindė ir kitus kapus.

— Ką jūs darote?! Ką darot?! — ji stvarstė žmones už skvernų, už rankų.

Niekas į ją nekreipė dėmesio.

Paskui žmonės nuvilnijo atgal, išsiliejo į gatvę.

Tai buvo toji demonstracija, apie kurią kalbėjo Laurinaitis. Priekyje žingsniavo paauglys ir nešė trispalvę vėliavą. Prie vartų juos sulaikė milicija, bet iškrikę žmonės šoko per tvorą, veržte išsiveržė pro vartus. Liucijus dyrino palei tvorą ir dairėsi. Nerdama pro žmones, liesa, ilga nosimi mergina ragino:

— Dainuokite! Dainuokite! — Ir pirmoji spiegiu balsu vedė.

Kai kas jai pritarė, o dauguma abejingai dairėsi ir, matyt, laukė, kuo čia viskas baigsis.

Liucijus pastebėjo Laurinaitį. Šis pritūpdavo ant grindinio ir, riktelėjęs "Tegyvuoja laisvė! Šalin...", patipendavo susirietęs į kitą vietą ir vėl atsistodavo.

Gatve slinko autobusas. Žmonės pamažu traukėsi į šalį. Žvangtelėjo autobuso langas. Liucijus nuskubėjo tenai. Jis krūtine atsitrenkė į žmogų, kuris užsimojo, ir jo mestas akmuo išdaužė antrą langą. Žmogus pasisuko ir, nė nežvilgterėjęs į Liucijų, nulėkė tolyn. Tai buvo Bliūdžius. Jo akys paklaikusiai blizgėjo, kai košė pro sukąstus dantis:

— Daužyk! Daužyk!

Milicija praskyrė žmones — autobusas nuvažiavo. Už Liucijaus nugaros kalbėjosi du vyrukai:

— Leistų mums — per penkias minutes čia būtų švaru. Daug iš jūsų fakulteto šitų piemenų?

— Vienas kitas.

Liucijus stūmėsi tolyn.

— O vis tik didinga!... — tvirtino jauna mergina savo draugei ir rodė į kapuose mirgančias žvakutes.

— Komunizmą verčia? — garsiai kreipėsi į Liucijų aukštas vyras, matyt, iš pamainos grįžtantis darbininkas. — Hitleris taip pat mėgino nuversti, o čia! — jis numojo ranka ir, nelaukdamas atsakymo, nuėjo savo keliu.

— Pažiopsokim dar... — girdėjosi moteriškas balsas.

— Čia žiopsančių daugiau negu žioplių, — atsakė jai vyriškis.

Laurinaitis, pritūpęs ant šaligatvio, įsiutęs Bliūdžiaus veidas, liesa ilganosė, raginusi dainuoti, — visa, kas vyko aplinkui, buvo kvaila, palyginus su tuo, ką Liucijus vaizdavosi anksčiau.

Daugiau kurso draugų, atliekančių Kaune pedagoginę praktiką, Liucijus nematė. Jam nusibodo. Apsisuko ir slampino namo.

Prie kapinių susirinkę žmonės, atrodė, kažką laidoja ir niekaip negali palaidoti. "Ne be reikalo prie kapų... — burbtelėjo Liucijus. — Paskutines mano iliuzijas palaidojo..." Jis pajuto, kad nesupranta tų žmonių, keliančių iš kapų tai, kas seniai palaidota: "Aš pats sau tėvynė, dievas ir velnias!..."

Liucijų pasitiko tuščias kambarys. Už langų — taip pat kažkokia tuštuma: naktis sumišusi su blausia elektros šviesa. Jis nusviedė apsiaustą ir atsisėdo ant lovos.

(Bus daugiau)

VEDYBOS
Jei norite vesti, rašykite /vokiečių ar lenkų k./, telefonuokite ar atvykite asmeniškai į
VEDYBŲ BIURĄ "WALDI"
859 COLLEGE ST., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-5461.
Informacijos kasdien nuo 6-9 val. v. Atsakymams raštu pridėti $1. Moterims iki 35 m. amž., tarpininkavimas VELTUI.

Kas keliatės į kitą butą ir norite pigia kaina pervežti savo baldus, kreipkitės telefonu
LE. 3-1435
BR. STONČIUS

VALAU FOTELIUS
ir įvairius kilimus, taip pat išimu rašalo dėmes. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus.
Skambinti LE. 3-4912
P. KARALIŪNAS

Vyriškų ir moteriškų rūbų siuvėjas
K. ARDAVIČIUS
High Park rajone
2102 DUNDAS ST. W. Tel. LE. 3-2220
(tarp Howard Pk. ir Roncesvalles)

DĖMESIO VISIEMS KLIJENTAMS DĖMESIO!
WESTERN TEXTILES
PERSIKĖLĖ iš 766 Dundas St. W. į naujas, gražiai atremontuotas patalpas 876 B DUNDAS ST. W. Telefonas EM. 3-0984.
Dabar turime didelį pasirinkimą vilnonių angliškų medžiagų kostiumams, paltams ir visokių kitų siuntiniams į tėvynę ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS.

Taisau RADIO ir TELEVIZIJOS aparatus
Darbą ir dalis garantuoju 90 dienų.
A. STANČIKAS **Tel. LE. 1-5982**

KOMPARTIJA — SOVIETŲ AGENTŪRA AMERIKOJ

Komunistų partija JAV apeliacinio teismo Vašingtone jau antrą kartą pripažinta kaip pavojinga sovietų agentūra ir įsakyta registruoti valdžios įstaigoj—Subversive Activities Control Board. Kompartijos advokatas J. Forer pareiškė apeliuosiąs į Augšč. Teismą.

Pagal įstatymą, komunistų partija JAV turi pranešti valdžiai savo pajamas, iš.laidas, narių pavardes ir adresus. Už įstatymo nesilaikymą numatyta bausmė $10.000. Asmuo, kurio pareiga registruoti kompartiją, baudžiamas kalėjimu iki 5 metų, $10.000 arba abiem bausmėm, jei nesilaiko įstatymo. Jeigu partijos vadovybės neregistruoja narių valdžios įstaigoj, patys nariai yra įpareigojami registruotis, to nesilaiką, baudžiami $10.000, kalėjimu iki 5 metų arba abiem bausmėm.

Įstatymas taipgi numato, kad įregistruoti komunistai negali būti nei valdžios nei gynybos tarnautojais, negali gauti užsienio pasų. Užsienio komunistai negali tapti JAV piliečiais ir yra deportuojami.

Apeliacinis teismas savo sprendime pažymi, kad JAV kompartija ilgus metus priklausiusi tarptautiniam komunistų internacionalui ir išeidama iš jo nepaneigė nei jo tikslų nei metodų. Ji parodžiusi savarankiškumo tik vienu metu, bet buvusi sovietinių vadų vėl grąžinta paklusnybėn, turėjusi netgi išvyti kitaip manančius savo vadus. Išskyrus aną laikotarpį, kompartija JAV niekad nesiskyrusi nuo užsienio komunistų savo programoje bei politikoje.

Vašingtonas. — Viceprez. Nixon buvo užsimojęs papasakoti savo įspūdžius iš lankymosi Sov. Sąjungoj, bet paskui atsisakė.

WINNIPEG, Man.

Liepos 12 d. KLB Winnipego apyl. valdyba surengė pirmą š.m. gegužinę. Vieta buvo parinkta St.Vital, prie pat Red River upės kranto. Nors gegužinė jau buvo nutarta daryti anksčiau, tačiau susidarė sunkumų dėl vietos. V-bos pirm. Mykolo Januškos pastangų dėka, vieta buvo surasta pas vieną anglų tautybės gyventoją, kuris Avalon Rd. nr. 122 turi gražią vilą su dideliu žemės plotu. Čia vieta gegužinei nuostabiai graži.

Apie 3 val. pradėjo rinktis winnipegiečiai lietuviai. Valdybos vicepirm. Marija Januškienė atvyko su gražiai parengtu bufetu. Jos gardūs kepti viščiukai, lietuviški sūriai ir kita užkanda stebino susirinkusius ir bematant jos bufetas buvo likviduotas. Nors vienas kitas vis šaukė: "Dar skanių lietuviškų sūrių...", bet jų jau nebebuvo. Valdybos ižd. J. Demereckas paleido loterijan kažkokį neaiškiu gėralu butelį, kurios bilietai beveizint buvo išpirkti. Aldona Balčiūniene su Timmermaniene nešiojo tautines vėliavėles ir rinko bendruomenei aukas. Aplinkui skambėjo lietuviškos dainos ir įdomūs pašnekesiai. M. Januškienė nubėgo pas šeimininkus, ir atsirado dešrelės. Svečiai valgo, linksminasi ir gurkšnoja įvairius gėrimus. Netoliese vyrai paunksmėje pasidirbo stalą ir sudarė proferansą. Parapijos kleb. kun. J. Bertašius suorganizuoja jaunimą. Prasidėjo lenktyniavimas, vienas kito gaudymas ir įvairūs kiti žaidimai. Pradėjus žaisti vaikučiams, tuojau įsijungė suaugusieji ir visi kartu žaidė. Ir tikrai panašios iškylos mūsų tautiečius vis daugiau ir daugiau jungia į bendrą šeimą, į bendrą lietuvišką darbą.

Džiugu pastebėti, kad š.m. į KLB Winnipego apyl. valdybą yra įėjusi viena moteris, kuri savo energingu veiklumu į bendruomenę įneša daug gyvumo, o šioje gegužinėje su savo gražiai paruoštu bufetu davė pelno.

Atskaičius visas išlaidas iš šios gegužinės į bendruomenės kasą vėl įplaukė virš $40. **K. Str.**

Parapijos gegužinė įvyko rugpiūčio 2 d. Vlado ir Birutės Gied raičių ūkyje, kurioje dalyvavo visi apylinkės ūkininkai. Gaila, kad iš miesto mažai lietuvių tebuvo atvykusių, pasitaikė karšta diena ir daugelis prie ežerų nuvyko. Gegužinės vieta labai graži, pamiškėje švari pieva, kalnagubriai.

Vietos ūkininkai, ypač daug prieš ją išsitiesę apaugę miškais pasidarbavo J. Butkevičius ir O. Giedraitis paruošiant iškylos vietą, išvalė aikštelę, suvežė stalus ir kėdes, pastatė net lauko virtuvę, privežė vandens. Veikė turtingas bufetas, kuriam maistą dovanojo vietos ūkininkai. Maisto šiais metais tiek buvo daug, kad mažas miestiečių skaičius jo jokiu būdu negalėjo įveikti.

Veikė taip pat ir loterija.

Kalbas pasakė: Pov. Liaukevičius, kun. J. Bertašius, "Naujienų" redaktorius J. Pronskus, Jonas Liaukevičius, Žilinskas, Vl. Giedraitis, J. Demereckas, J. Butkevičius. Padeklamavo du broliai Vaškevičiai.

Pakrikštyta: Rasa Teresė Rutkauskaitė — Aldonos ir Valentino dukrelė. Ši jauna šeima augina 6 vaikučius. Krikšto tėvais buvo Aplonija Židagytė ir Juozas Vaitekūnas.

Jadvyga Halina Zarnowska, Vandos ir Janisz dukrelė. Krikšto tėvais buvo: Ona Jančiukienė ir Zigmas Miernik.

Pirmąją šv. Komuniją priėmė Elena Violeta Federavičiūtė, Danielius Gustys, Rolandas Valentinas Rutkauskas ir Alfredas Kęstutis Virkutis.

Elektros - Electronic Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Visi elektros įrengimai ir pataisymai atliekami greitai ir garantuotai.
Tel. LE. 3-1080
44 Gwynne Ave., Toronto

A. P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W.
/prie Dufferin/
Visų rūšių mechaninis automobilių remontas. Spec. Fordomatic - Hydromatic transmisijos.
Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS
Telefonas LE. 5-9130

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.
VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.
V. JUSKEVIČIUS,
Licenced master electrician.
Telef. HI. 7-1601
Toronto

..ŠYPSENOS..

Anekdotai apie K. Petrauską

Dar jaunas būdamas mūsų Kipras dainavo su garsiuoju Šaliapinu Leningrado (tada Petrapilio) operoje. Neprisimenu operos vardo, kada Kipras turėjo iš lanko nušauti liūtą ant augštos uolos. Prieš uždangai pakylant, pasigesta liūto — statisto. Gatvėj greit pagautas pusgirtis burliokas, kuris sutiko už 5 rublius "pavaidinti" liūtą. Uždangai pakilus Kipras linksmai traukia ariją. Liūtas stovi ant kalvos purtydamas galvą. Kipras ištempia lanką, strėlė šauniai pasiekia liūtą, bet liūtas nekrinta nuo uolos. Kipras jaudinasi. Kartoja ariją. Priartėja arčiau prie liūto ir šnabžda:

— Krisk, durniau! 10 kartų ne galiu arijos kartoti!

— Už 5 rublius negaliu rizikuoti savo sprandu. Per augštai, pone. Už 10 rublių bandysiu...

— Gausi, kvaily! Tik krisk!

Kipras šovė. Liūtas persižegnojo rusišku tripečiu ir krito žemyn. Ovacijos. Plojimai. Kipras 5 kartus kartojo ariją, o "liūtas" patenkintas gavo 60 rublių.

Operą turėjo išimti iš repertuaro, nes liūto sceną sutikdavo su juoku ir ovacijomis.

—...—

Žinome Kipro silpnybes — medžioklė ir bilijardas. Juk jis surado Radviliškų mūsų garsųjį bilijardistą "Vargdienį".

Kartą Žemaitijoj, prieš šernų medžioklę, Kipras pakvietė visus į smuklę, vienintelę miestely, išgerti po alų. Savininkas žydelis sušuko Kiprui:

— Ui, pone, kur aš tave mačiau?

Kipras patenkintas paklausė:

—Buvai Kaune?

— Ne. Kur aš biednas tiek toli trankysiuos. Ui, pone, dabar prisimenu, kur tave mačiau – ant muilo, pone. Ant muilo..."

Kipras užraudęs, net bonkos nebaigęs, išsinešdino iš smuklės.

—...—

Rodos, grįžome iš Kasselio gastrolės su Augsburgo teatru. Prie p. Petrauskienės per minią prisiyrė teisininkas G., buvęs Kaune advokatu, žydų tautybės ir sušuko:

— O, ponia Petrauskiene, aš ką tik iš Lietuvos. Ieškojau sūnaus. Turiu žinią apie jūsų vyrą. Vieną vakarą, grįždamas vėlokai iš teatro, lipo Gauko laiptais. Staiga jį sulaikė du tipeliai iš ten (Rusijos) ir įsakė nusirengti. Kipras susijaudino: "Aš — miesto viceburmistras, aš — deputatas!". "Skoriei, skoriei! Gali pasilikti batus, bet kojines nuimk!" Kipras grįžo į namus apatiniais baltiniais "draugų" apnuogintas.

Surinko R. M.

Ji to užsipelnė

— Žinai, į tą seną liepą, po kuria mes susipažinom trenkė perkūnas.

— Ir gerai jai!...

Dr. E. Zubrienė
Dantų gydytoja
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108
Priėmimo valandos:
nuo 9-12 ir 3-8 val. v.
Šeštadieniais pagal susitarimą

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

W. A. LENCKI,
B.A., L.L.B.
TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Lietuvio advokato įstaiga
Victor D. ALKSNIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST
/kampas Bay & Richmond/
Room 901
Telefonas EM. 2-2585

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

LIETUVIS STOGADENGYS
Dengia naujus ir taiso visų rūšių stogus, taip pat deda skardines rinas.
Abest Roofing & Tinsmithing Company
144 First Ave., Toronto 8.
Tel. HO. 6-8252.
C. SWANKAS

Dr. V. Sadauskienė
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER RD.
(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabinetas: LE. 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR W., Toronto 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. N. Novošickis
DANTŲ GYDYTOJAS
459 BLOOR ST. W.,
Toronto, Ont.
(Starkman vaistin. namuose)
Darbo valandos susitarus telefonu.
TEL. WA. 3-2003

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

Akių specialistas
L. LUNSKY, R.O.
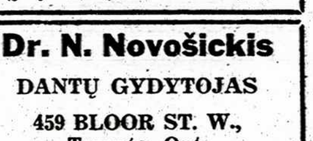
Pritaiko akinius visiems akių defektams. Išgydo akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

Įstaiga veikia
168 val. savaitėje
DRAUDIMAS
RO. 9-4612
GENERAL INSURANCE
Turto draudimas (namai, auto ir pan.) visoj Ontario provincijoj.
AL. DUDA

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Visi maloniai kviečiami šį Žolinės sekmadienį atsilankyti į Gerojo Ganytojo stovyklos pašventinimo iškilmes Springhurste. Ypatingas kvietimas lietuviškajam kolonijos jaunimui, kurio naudojimuisi ir buvo pastatytas gražus stovyklos pastatas.

— Šią savaitę Gerojo Ganytojo stovykloje stovyklauja Marijos vardo sodalietės.

— Nuo kito sekmadienio, rugpiūčio 16 d., stovyklavietė rezervuota parapijos choristams bei jų šeimoms. Esant tūščių kambarių, jie bus veltui užleidžiami lietuviams, kurie pageidaus stovyklos patalpomis pasinaudoti. Pageidaują pasinaudoti stovykla, maloniai prašomi pasiinformuoti klebonijoje.

— Šv. Jono Kr. parap. Kat. Moterų Draugijos skyr. metinė šventė — Žolinė, kaip praėjusiais metais, taip ir šiemet švenčiama Springhurste šį sekmadienį. Draugijos vaišės jungiamos su stovyklos iškilmimėmis, kurių iškilmingumui moterys žada įneš ti didelį įnašą.

— Dėkojame sporto klubui "Vyčiui", kurie, praėjusią savaitę stovyklaudami, savo darbu pri sidėjo prie stovyklos pagražinimo. Ypatinga padėka už tai stovyklos vadovui Ant. Supronui.

— Pakrikštyti: Vilius Dovydas Sergautis ir Marija D. Kuzmaitė.

"Tėvynės Prisiminimų" liet. radijo programų laikas: kiekvieną sekmadienį nuo 1 iki 1.45 p.p., WHLO stotis, Niagara Falls, N. Y. Banga 1270.

Lietuviška klėtis Springhurste

Maple gatvėje šalia J. ir O. Macijauskų vasarnamio, kaip jų kruopštaus darbo ir meilės mūsų liaudies architektūrai vaisius, išaugo graži lyg nuotaka, proporcijų ir struktūros atžvilgiu išlaikyta grynai lietuviškame stiliuje, klėtelė.

Apvalių rąstų, kirviu suleistais kampais pastatas, jo gausi ornamentika, žirgeliai stogo subėgime, dailios durys ir prieklėtis patraukia kiekvieno praeinančio dėmesį. Tai gražus darbas, negailint poilsiui skirtų savaitgalių ir triūso, suteikiąs ne standartinio vasarvietėse matomo pastato įspūdį.

Springhurste besikuriantiems tautiečiams tai galėtų būti gražus pavyzdys ir paskatinimas, rodąs, kad yra daug galimybių suteikti vasarvietei daugiau lietuviško charakterio. (el.)

Dr. Ant. Pacevičius atostogas baigė ir nuo šio pirmadienio, rugpiūčio 10 d., pacientus priiminėja savo kabinete.

Rašyt. Vytautas Tamulaitis pereitą šeštadienį išvyko Čikagon į laidotuves savo sesers vyro a.a. Penčylos, mirusio penktadienį po sunkios ir ilgos vėžio ligos.

Steponas Zobarskas, rašytojas, gyvenąs JAV, Toronte aplankė visą eilę pažįstamų, rinkdamas prenumeratą savo paruoštai lietuvių autorių antologijai anglų k. Leidykla reikalauja iš anksto apmokėti 600 prenumeratų. Ta proga jis aplankė "TŽ" ir "Žiburių" spaustuvę. Hamiltone rašytojas lankėsi pas A. Tėvelį, anksčiau išlošusį Irish sweepstakes loterijoje $140.000 ir gavo 40 prenumeratų parengtai antologijai.

A.a. Jonas Valickis mirė liepos 31d. 5 v. v. nuo širdies smūgio tramvajuje. Jis buvo 68 m. amž. ir pastoviai buvo įsikūręs Buffalo mieste JAV. Pastaruoju metu buvo persikėlęs į Torontą pas sūnų Stasį Valickį ir gyveno iš JAV-bėse gaunamos pensijos. Palaidotas praėjusį trečiadienį iš Prisikėlimo bažnyčios šv. Kryžiaus kapinėse.

Velionis buvo steig. seimo narys, ūkininkų s-gos veikėjas. Maskvoje buvo baigęs gamtos mokslų fakultetą ir Lietuvoje mokytojavo Tauragės gimnazijoj ir mokyt. seminarijoj, Telšių gimnazijoj ir kitur.

T. liet. tautinių šokių grupė, vadovaujama p. Torūtos, praeitą penktadienį buvo pakviesta šokti Royal York Hotelyje Fraternal Order of Eeagles konvencijoj, kurioje buvo apie 3.000 atstovų. Grupė pasirodė labai gražiai ir žiūrovai ją priėmė labai šiltai, žymiai entuziastiškiau negu ten pat pasirodžiusias čekoslovakų ir vengrų šokėjų grupes.

Naujos kainos gėrimų leidimams

Pagal naują Ontario provincijos Liquor Control Board potvarkį, įsigalėjusį rugpiūčio 4 d., pakeistos parengimų leidimų kainos: Banquet Permit E — vestuvėms — $5, Banquet Permit E — ne vestuvėms (nepardavinėjimui) — $10. Banquet Permit D — partijoms, kur leidžiama pardavinėti — $15. Anksčiau šie visi leidimai kainavo $2.

Gooderham & Worts Ltd. atstovas J. R. Simanavičius.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Žolinė, kuri turėtų būti švenčiama šį šeštadienį, rugpiūčio 15 d., Apaštalų Sosto potvarkiu Toronto vyskupijoje nukeliama į sekmadienį. Taigi šeštadienį tikintiesiems nėra pareigos išklausyti šv. Mišių, ir mūsų bažnyčioje vakarinių Mišių nebus. Žolynai bus šventinami sekmadienį prieš 11 val. Mišias ir sekant krikščioniškas ir lietuviškas tradicijas, visi tikintieji kviečiami atsinešti pašventinimui gėlių.

— Liepos 31 d. mirė buvęs Steigiamojo Seimo narys ir ilgametis pedagogas a.a. Jonas Valickis. Iškilmingomis pamaldomis velionis buvo palaidotas šv. Kryžiaus kapinėse rugp. 5 d.

Našlei Onai Valickienei, dukrai Aldonai Masilionienei ir jos šeimai, sūnui Stasiui ir jo šeimai bei visiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą.

Velionis mirė staiga mieste, grįždamas nuo advokato padaręs savo testamentą. Išdalindamas savo turtą, velionis, be savo artimųjų, duosniai prisiminė įvairias tautines institucijas ir pranciškonų vienuolyną. Testamento vykdytoju paskirtas D.G. Pranciškonų Provincijolas. Artimiausiu laiku už a.a. Jono Valickio vėlę bus pradėtos laikyti Gregorinės Mišios. Velionio vėlę pavedame visų tikinčiųjų maldoms.

— Praėjusį sekmadienį, 10 val. buvo atlaikytos Toronto Skaučių Šatrijos Tunto užprašytos Mišios už a.a. buv.Lietuvos konsulą Vytautą Joną Gylį.

— T. Klemensas, OFM, naujas parapijos ir vienuoylno ekonomas, jau perėmė pareigas. Tėvelį sveikiname ir linkime ištvermės bei kantrybės nemaloniose piniginių reikalų vedimo pareigose.

T. Steponas, OFM, per paskutinius du metus ėjęs šias pareigas, perkeltas į JAV provincijos ekonomo pareigoms ir iš Toronto išvyksta šią savaitę. Tėveliui nuoširdžiai dėkojam už įdėtą darbą, neišsenkančią kantrybę ir visados giedrią nuotaiką. Ačiū ir laimingos kelionės.

— T. Rafaelis atostogauja Wasagoje, pagelbėdamas "Aušros" stovykloje.

— Pranciškonų stovyklavietės pašventinimo proga parapija paaukojo jos patobulinimo išlaidoms padengti $1.000. Tėvai pranciškonai par. komitetui ir visai parapijai nuoširdžiai dėkoja.

— Praėjusį sekmadienį buvo pašventinta tėvų pranciškonų N. Wasagoje esanti stovyklavietė, kuri šiais metais buvo labai praplėsta ir patobulinta. Dabar stovykla be jokių sunkumų gali priglausti 200-300 stovyklautojų. Sekančiais metais planuojama turėti ilgiau užsitęsiančią stovyklą — kokių 4-5 savaičių. Artimoje ateityje spaudoje pasirodys platesnis stovyklos reikalais pranešimas bei geradarių paminėjimas. Šia proga norime tik pareikšti giliausią padėką T. Pauliui, kurio sumanumo ir darbštumo dėka ši stovyklavietė yra visų mūsų pasididžiavimas ir džiaugsmas.

Kun. Br. Jurkšas šį šeštadienį rugp. 15 d., išvyksta Europon 3 mėnesiams. Romoje gilins specialioj muzikos akademijoj dirigavimą apie 2 mėn. Likusį laiką praleis lankydamas Ispaniją, Portugaliją, Prancūziją.

"AUŠROS" SPORTO KLUBO STOVYKLA

Tėvų Pranciškonų stovyklavietėje Naujojoje Wasagoje pereitą sekmadienį pradėjo antrą savaitę. Stovyklauja per 130 vaikučių. Jų dauguma yra iš Toronto, nemažai taip pat iš Hamiltono. toliau po keletą yra iš Sudburio, Buffalo, Clevelando, Paris, Ont., Mount Pleasant, Minow Lake, Larchwood ir Čikagos. Kaikurių šeimų yra net po trejetą vaikų.

Pirmoji stovyklavimo savaitė praėjo labai sekmingai ir gražiai — besimaudant, pramogaujant, pasimokant, ruošiant programas laužams, kurie įvyksta veik kas vakarą. Pereitą sekmadienį stovykloje buvo daug svečių, susirinkusių į stovyklos pašventinimo-krikštynų iškilmes. Stovyklautojai buvo paruošę šventei didelę programą. Užėjęs ilgas lietus ją sutrukdė, bet meninė dalis buvo atlikta pastogėje.

Stovykla pasibaigs šį sekmadienį po 11 val. pamaldų, į kurias kviečiami ir svečiai.

APRIBOJIMAI SIUNTINIAMS

Nuo rugpjūčio 1 d. įvesti nauji apribojimai siuntiniams į Lietuvą. Galima siųsti: 6 nyloninės bliuzeles, 6 poras skalbinių, 2 lovatieses ar staldengtes, 6 poras vyr. ar moter. kojinių, 2 šalikai, 5 skarelės, 15 sv. odos, medžiagos 40 jardų, 7 jardai vilnonės medžiagos, 16 jardų — nyloninės ryon ar pan. medžiagos, 20 jardų medvilninės medžiagos, 2 sv. vilnų, 2 sieniniai kilimai, batų — keturios poros. Kitiems daiktams paliktos senos normos.

Gerojo Ganytojo stovyklos

PAŠVENTINIMO IŠKILMĖS SPRINGHURSTE

šį sekmadienį, Žolinėje, rugpiūčio 16 d.

1. 11 val. iškilmingos pamaldos vasarvietės stovykloje.
2. Pašventinimas stovyklos pastatų; apeigas atlieka J.Em. Kardinolo delegatas.
3. Bendri visų dalyvių pusryčiai.

Į iškilmes pakviesti lietuvių ir kanadiečių oficialūs svečiai. Visos iškilmės bus filmuojamos.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti į lietuviško židinio Springhurste iškilmes.

Moterų susirinkimas

L. Kat. Moterų D-jos narių dėmesiui pranešame, kad šį sekmadienį, rugpiūčio 16 d., po 11 val. Mišių muzikos studijoje, metinės šventės — Žolinės proga, šaukiamas Prisikėlimo parapijos skyriaus narių susirinkimas. Visos galinčios narės maloniai kviečiamos dalyvauti. Be to, narės raginamos eiti išpažinties ir bendros Komunijos. **Valdyba.**

Auto nelaimė pereitą sekmadienį įvyko netoli Wasagos ant kelio 92. Labai smarkiai nukentėjo Vinco Čapliko vairuojama mašina, susidūrusi su kita taip pat lietuvio mašina, kuri beveik nenukentėjo. Čapliko mašina apvirto ir sudužo. Mašinoje važiavusi Julija Galinytė, išblokšta iš mašinos, buvo smarkokai apdaužyta ir vėliau greitosios pagalbos mašina atvežta į Toronto ligoninę. Jos motina ir ponai Čaplikai mažiau nukentėjo.

A. A. JONUI VALICKIUI mirus,

p. O. Valickienę, sūnų Stasį ir dukrą p. A. Masiulionienę su jų šeimomis nuoširdžiai užjaučia ir drauge su jais liūdi

V. ir E. Vaidotai.

IŠKILMĖS STOVYKLOJE

Tėvų Pranciškonų stovykloje Naujojoje Wasagoje pereitą sekmadienį buvo atžymėtas didelis ne tik Toronto, bet visos Kanados lietuvių gyvenimo įvykis — įvyko iškilmingas pašventinimas bei krikštynos jau veikiančio lietuviškojo jaunimo vasarojimo centro. Tai stovykla, kuria jau galima psididžiuoti ir pasidžiaugti. Išaugo centras, kuris neabejotinai taps dideliu veiksniu mūsų jaunimo auklėjimo pastangose.

Tai ne nauja stovyklavietė. Jaunimo stovyklos ten vyksta jau nuo 1956 metų. Vieta daugumai torontiečių ir toilmesnių apylinkių lietuvių jau gerai žinoma — pusantros mylios į šiaurės rytus nuo garsiosios Wasagos vasarvietės centro, pačioje išsiplėtusios vasarvietės pašonėje, prie puikaus ežero paplūdymio, sausame pušelių, kedrų ir kitokių medžių miške. Stovyklai priklauso net 25 akrai to puikaus miško. 1956 m. įrengiant pirmąją stovyklą ten buvo pastatytas vidutinio didumo pastatas, kuriame buvo virtuvė, keletas kambarėlių tarnyboms ir salikė pamaldoms bei stovyklautojams prisiglausti užėjus lietui. Įrengta buvo taip pat žaidimo bei sporto aikštė, o stovyklautojai gyvendavo palapinėse.

Aišku, tai nebuvo ideališkos sąlygos stovyklavimui. Nes juk pasitaiko ir blogų dienų, pasitaiko ir susirgimų ir kitokių bėdelių, kurios vadovybei sudarydavo daug vargo. Jiems juk tenka prisiimti visą atsakomybę už jaunimo ir vaikučių likimą stovyklavimo metu. Po trijų metų įrengta visai nauja daug didesnio masto stovykla. Šią vasarą pastatyti trys nauji dideli pastatai: du pastatai stovyklautojams miegoti, kiekvienas galįs sutalpinti apie 100 lovų, o tarpe jų didžiulė betono grindimis pastogė, savo plotu lygi Prisikėlimo parapijos salei. Prie jos, po tuo pačiu stogu virtuvė, vadovybės kambariai ir patalpos ūkiniams reikalams. Pastogė stovyklautojus priglaudžia nuo blogo oro, joje valgoma, joje prie nišoje įrengto altoriaus vyksta pamaldos, joje ir pramogaujama. Greta pastatų įrengtos prausyklos ir stovyklautojams indams išplauti įrengimai su šaltu ir šiltu vandeniu.

Stovyklos šventinimo iškilmės buvo pradėtos 11 val. šv. Mišiomis, skirtomis svečiams, nes stovyklautojai jas jau buvo anksčiau išklausę. Svečių bei vaikų tėvų suvažiavo apie ketvertą šimtų, taip kad pastogė buvo pilna. Šv. Mišias atlaikė Tėvas Rafaelis, OFM, o šventiinmo apeigas atliko klebonas Tėvas Placidas, OFM. Iš jo ir po jo kalbėjusių Prisikėlimo parapijos komiteto pirm. Skrinsko bei Tėvo Pauliaus, OFM, kalbų paaiškėjo ir naujosios stovyklos įrengimo istorija. Pasirodo, kad į šią stovyklą įdėta jau $20.000. Įsigijimas 25 akrų miško ploto kainavo $6.000, pirmosios stovyklos įrengimas $4.000, o šiemetiniai naujieji pastatai bei įrengimai kainavo apie $10.000. Prisikėlimo parapija stovyklos įrengimui tėra davusi tik $500, o visa kita paimta iš pranciškonų vienuolijos arba suorganizuota kitais būdais, pvz. per $2.000 gauta vien iš "Aušros" klubo suorganizuoto loterijų bilietų platinimo ir t.t. Dėkojant buvo suminėti ir aukotojai ir savo darbu prisidėjusieji, nes didžioji dalis darbų atlikta talkos būdu.

Stovyklos išplanavimo planą paruošė architektas Vyt. Petrulis, o konstrukcijos planus inž. Pranas Čeponis, statybą organizavo bei medžiagas parūpino statybininkas Petras Regina (pasirodo, kad jam bei jo poniai ir pati stovyklos įrengimo idėja priklauso), statybos darbams vadovavo Bronius Putna, elektros įvedimui — Ant. Čeponis, o vandentiekio — Antanas Juozaitis. Visų jų dirbta arba veltui arba su minimaliniu atlyginimu, o talkininkų būta net 94.

Pašventinimo bei krikšto iškilmėms programą paruošė šiuo metu ten vykstanti "Aušros" sporto klubo jaunučių stovykla. Tik pamaldų metu prasidėjęs ir ilgai užtrukęs lietus dalį programos sutrukdė. Iškrito sportas ir kiti pasirodymai atvirame ore, bet meninė programa buvo išpildyta pastogėje — jaunučiai stovyklautojai pasakė eilėraščių, padainavo (sekstetas ir duetas), pašoko grakščios jaunutės balerinos, pagrojo akordeonistai ir t. t. Po to vyko stovyklos pietūs, o vėliau svečių vaišės ir pagaliau šokiai bei žaidimai. Svečius vaišino Prisikėlimo parapijos Liet. Kat. Mot. D-jos narės.

Beje, stovyklos krikšto kūmais buvo ponia A. Razgaitienė su Petru Regina ir "Aušros" stovyklos atstovai Aldona Šapokaitė su Kastyčiu Bątūra. Kūmų saldainiai ir leituviškas sūris taip pat turėjo didelį pasisekimą, ypač jaunųjų stovyklautojų tarpe.

Į pavakarę išsiblaivė ir oras. Stovykla su dalimi užsilikusių svečių jau, tur būt, galėjo rinktis prie laučo, bet jūsų korespondentas nebeturėjo galimybės to sulaukti. **A. B.**

Leonardas Dambriūnas

šių metų "Aidų" mokslinės premijos laimėtojas, dabar dirbąs "Amerikos Balse" Vašingtone, atostogų metu trejetą dienų praleido Toronte ir pirmadienį lankėsi "TŽ" redakcijoje.

Pp Dambriūnai sekmadienį lankėsi Wasagoje, kur aplankė Gerojo Ganytojo ir TT Pranciškonų stovyklas.

Toronto paštas ruošiasi įsigyti elektroninį laiškų skirstytoją. Tam bus pastatytas specialus penkių augštų namas Fleet ir Bay gatvių kampe. Planai naujo pastato jau paruošti. Dabar laiškus skirsto pagal miesto kvartalus ir gatves nemažas būrys žmonių ir tai dažnai laiku nespėją viską surūšiuoti. Dėl to neretai ir mūsų laikraštis torontiečius pasiekia kartais vėliau negu skaitytojus kituose miestuose. Reikia tikėtis, kad automatas skirsytmą atliks greit ir tvarkingai. Betgi naujo pastato pastatymas ir automatinių mašinų įrengimas užtruks net penkeris metus.

REIKALINGA MERGAITĖ į krautuvę pilnam laikui. Tel. CH. 1-7383.

Išnuomojami II-me augšte 2 kambarici ir virtuvė, šeimai su vaikais, arti kat. mokyklos. Salem-Bloor. LE. 2-6760.

Išnuomojamas butas II a. iš 3 kambarių ir virtuvės arba jo dalis. Telefonas LE. 4-8154.

Išnuomojamas vasarnamis Wasagoje, liet. rajone. Skambinti RO. 6-5738.

Išnuomojami du kambariai ir virtuvė su baldais rūsyje, vienam asmeniui. Atskiras įėjimas. $10 savaitei. Eglinton W. ir Winnett rajone. Tel. RU. 7-7098.

Balduoti kambariai Toronto centre. Įrengimai virti. Vienam ar dviem. Taip pat mažas butas. Laikinai ar pastoviai. Tel. EM. 6-4313.

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.

30 DEWSON ST. TEL. LE. 4-1403

TORONTO

Važiavimo mokykla

WALDI

859 COLLEGE ST. LE. 2-5461

Lietuvis instruktorius

Kaina $1.50

Automatinės ir standartinės mašinos.

Dr. J. URBAITIS

Gydytojas ir Chirurgas

Nuo rugpiūčio 7 dienos

perkėlė

savo kabinetą į naujas patalpas **1796 BLOOR ST. W.,** į vakarus nuo Keele prie Oakmount Rd.

Darbo valandos: 1 val.-3.30 v. p.p. ir 6-8 val. v., ir susitarus. Šeštadieniais: 11-3.30 val. p.p.

Telefonas: RO. 6-6791.

Dr. Aleksas Valadka

1081 BLOOR ST. W.

LIEPOS

ir

RUGPIŪČIO MĖN.

ketvirtadieniais ir šeštadieniais

KABINETAS UŽDARYTAS.

Telefonas LE. 1-2933.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

kampas Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS Phm.B.

Mes siunčiame ORO PAŠTU vaistus į LIETUVĄ ir kitus Europos kraštus,

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietiškų mišinių, kaip trejos devynerios, ramunėlės, zubražolė, "C" termometrai ir kt.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS VELTUI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

Įsteigta nuo 1900 m.

AR ŽINOTE, kad

vaistus, maistą, medžiagas ir kt., laikrodžiai 17 akmenų tik už $24 su muitu. Didelis pasirinkimas medžiagų iš pavyzdžių. Pigiausios kainos ir greičiausias būdas siųsti į Lietuvą ir kt. per

ST. PRAKAPĄ

geriausia paskambinti iki 10 val. ryto telefonu RO. 7-9088

ir tą pačią dieną jūsų užsakymas tiesiog iš jūsų namų bus išpildytas. Pamėginkite, ką jau daug įsitikino ir sutaupė.

MILNES FUEL OIL CO.

atstovas

VYTAUTAS AUŠROTAS

sudaro alyvos sutartis, priima užsakymus alyvos krosnims įstatyti ir visų rūšių anglių pristatymui. Skambinkite: LE. 5-0527

MONTREAL, Que.

Žolinėje, šį šeštadienį, Aušros Vartų bažnyčioje įvyks pamaldos 8 val. vak.

"Neprikl. Lietuva" savo mašinų fondui padidinti rengia gegužinę rugpiučio 23 d. pp. Girinių ūkyje.

Daugumas montrealiečių savo atostogas jau baigia ir grįžta į namus iš vasarviečių arba iš tolimesnių kelionių po JAV.

Ks. Ratavičių dukrelė, 5 metų, susirgo polio liga. Tai pirmas polio susirgimas Montrealio lietuvių tarpe. Ligonė jau sveiksta ir netrukus grįš iš ligoninės į namus. Apskritai šiemet polio liga pradėjo reikštis skaitlingiau tiek Montrealyje, tiek visoje Kanadoje ir JAV.

Nijolės Kličiūtės ir Algimanto Rato sutuoktuvės įvyks rugpiūčio 22 d. AV bažnyčioje. Jaunasis nuolat gyvena Brooklyne.

Vyt. Liesūnaičiai ruošiasi netrukus išvykti į JAV.

Pusmetinė "Lito" veikla.

Montrealio "Litas" pastoviai ir užtikrintai auga. Štai 1959 m. pirmojo pusmečio apyvarta:

Pajamos: gauta indėlių $170. 240,25, grąžinta paskolų $81.032, 10, paimta iš centr. kasos $5.186, 92, gauta palūkanų $8.348,81, gauta įstoj. mokesčio $52, pereinamos sumos $314,38. Viso pajamų $265.224,46.

Išlaidos: išmokėta indėlių $100. 932,41, išduota paskolų $136.630, 20, padėta į centr. kasą $25.022, 27, valdymo išlaidos $2.894,68, dividendas iš Lygos $2, pereinamos sumos $1.129,30. Viso $266. 610,94.

Tad apyvartos per šį pusmetį padaryta $531.835,40 tai yra virš pusės milijono dolerių ir lygiai tiek, kiek pernai buvo padaryta per visus metus. Reiškia apyvarta dvigubai padidėjo.

Banko balansas (valdomas turtas) 1959 m. liepos 1 d.:

Aktyvas (turimas turtas): išduotos paskolos $238.779,15, centrinėje kasoje $30.000, banko kasoje $26.573,60, inventorius $243, indėlis Lygoje $52, pereinamos sumos $465. Viso banko turto $296.112,75.

Pasyvas (turtas priklauso): indėlininkams $287.995,59, atsargos kapitalas $2.000, nepaskirstytas pelnas $611,03, pusmečio pelnas $5.506,13. Viso $296.112,75.

Narių-indėlininkų 421, skolininkų 124.

Lietuviškosios Montrealio Bendruomenės piniginis pajėgumas yra bent dešimteriopai didesnis. Su laiku jis turėtu reikštis bent didžiumoje per "Litą". Bet tai laiko ir pasitikėjimo klausimas. Veikiame penktus metus. Dešimtmečio proga tikimės mūsų balansas sieks $3.000.000.

Man atrodo, kad tautiečiai nėra atkreipę tinkamo dėmesio į tai, jog indėlininkas, turėdamas indėlį "Lite" gauna ne tik augštesnes palūkanas, bet dar nemokamai gyvybės draudimą $2.000. Imdamas gi paskolą iš "Lito" gauna net iki $10.000 paskolos-gyvybės draudimą. Ši reikalą kiekvienas turėtu rimtai pergalvoti. Kodėl neužtikrinti savo šeimai nelaimės atveju draudimą, kuris nieko nekainuoja.

D. Jurkus, "Lito" vedėjas.

Dr. A. Užupienė

šį antradienį išvyko atostogų kelionėn. Grįš į Torontą ir vėl pradės priiminėti pacientus ateinantį antradienį, rugpiūčio 19 d.

Vaikų darželio seserys visos išvyko rekolekcijų į Putnam, Conn., kur užtruks iki rugpiūčio 16 dienos.

Kelionė į Midlandą

Užpraeitą sekmadienį, rugpiūčio 2 d., Toronto abi lietuviškosios parapijos surengė tradicinę, kasmet daromą, maldininkų kelionę į Midlandą prie lietuviškojo kryžiaus. Tiesiai iš Toronto ir iš gretimų vasarviečių suvažiavo apie 300 lietuvių. Kadangi tą dieną Midlande buvo švenčiama jėzuitų įkūrėjo Igno Lojalos šventė, bažnyčia buvo užimta, tai lietuvių pamaldos buvo atvirame lauke — prie Kryžiaus kelių. Po trumpos pertraukos buvo apeiti Kryžiaus keliai, po to palaiminimas Švenčiausiuoju bažnyčioje, kurį suteikė į Lojolos šventę atvykęs vysk. F. V. Allen, ir viskas baigta trumpu susikaupimu prie lietuviškojo kryžiaus.

Kryžius šiemet naujai nudažytas ir jau turi užrašą — "Lietuvos kankiniams Kanados lietuviai" — lietuviškai ir angliškai. Tai masyvi bronzinė lenta. Aplinka kryžiaus visdėlto nespėta apdailinti. Gal būt, iki sekančių metų pasiseks ją aptvarkyti ir išpuošti.

Birutė Vaitkūnaitė priima mokinius naujose savo Ritminės Mankštos ir Išraiškos Šokio Studijos patalpose Park Ave. Pamokos vyksta dienos metu ir vakarais. Rugpjūčio mėn. antrąją ir trečiąją savaitę atidaromas specialus koncentruotas vasaros kursas. Užsiregistruoti telefonu CR. 7-7868.

Padėka

Lietuvoje mirus Brangiam Mūsų Tėveliui, Broliui, Uošviui, Seneliui — JUOZAPUI LUKOŠEVIČIUI — visiems mus vienokiu ar kitokiu būdu užjautusiems, užprašiusiems Šv. Mišias ir palengvinusiems liūdesio valandoje, reiškiame gilią padėką.

Nuliūdę Vaikai, Brolis, Brolienė, Marčios, Žentai ir Vaikaičiai.

Priimame Real Estate agento darbui. Mūsų agentas gauna: 12 skelbimų į savaitę, raštinės patarnavimą, savininko patarimą pasirenkant pirkėjus ar objektus. 6 metų darbo patyrimą.

Uždarbį skirstome 10-20-50% santykiu, taip kad yra galimybė agentui dirbti su 70% savo naudai. Kreiptis: P. Adamonis tel. VI.2-8501, District Estate Broker.

Atiduokite mums pardavimui jūsų nekilnojamą turtą. Per pirmus š.m. 6 mėnesius turime 34 pardavimus.

District Estate Brokers VI. 2-8501.

TAUPYK, SKOLINKIS savo kredito kooperatyve "LITAS"

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.

"LITAS" veikia sekmadieniais 11-1 val. p. p. Aušros Vartų parapijos salėje. Banko kambaryje.

Pirm. A. Norkeliūnas, RA. 7-3120. Ved. D. Jurkus, PO. 7-4280

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys

1611 Bloor St. W. - - Toronto, Ont.

TELEFONAI: LE. 6-2738, LE. 6-2664. Vakarais — HU. 9-1543

Krautuvė ir 3 butai. $10.000 įmokėti, vienas morgičius balansui. Randasi ant College gatvės prie Rusholme Rd. Kaina $30.000.

Glenlake - dupleksas. $10.000 įmokėti, 11 kambarių, atskiras plytų namas. Pilnai išnuomotas. Kaina $25.000.

Indian Rd. $5.000 įmokėti, 8 nepereinamų kambarių, 2 moderniškos vonios ir virtuvės. Vandeniu alyva apšildomas. Garažas. Kaina $19.500.

Alhambra Ave. $3.500 įmokėti. 6 nepereinami kambariai, 2 garažai. 5½% morgičius. Kaina $14.900.

Bloor - Lansdowne, $2.500 įmokėti, balansui vienas atviras morgičius 10 metų. 6 kambariai, gražus plytų namas. Garažui vieta. Kaina $15.500.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.